

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra obchodu a financí

Bakalářská práce

**Daňové a účetní aspekty přeměny formy podnikání z
OSVČ na s.r.o.**

Kristýna Konopásková

© 2024 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Kristýna Konopásková

Podnikání a administrativa

Název práce

Daňové a účetní aspekty přeměny formy podnikání z OSVČ na s.r.o.

Název anglicky

Tax and accounting effects of the transformation from self-employed person to limited liability company

Cíle práce

Cílem této bakalářské práce je zpracovat a vyhodnotit přeměnu právní formy podnikání osoby samostatně výdělečně činné na společnost s ručením omezeným z účetního a daňového hlediska s ohledem na výši daně z příjmů podnikající osoby a náročnost evidence podnikatelské činnosti.

Metodika

Práce bude vycházet ze sběru dat a studia zákonných norem, odborné literatury, odborných článků a dalších zdrojů elektronického charakteru. Na základě jejich prostudování bude proveden výběr adekvátních teoretických východisek řešené problematiky.

Následně proběhne analýza těchto druhotných informací a pomocí metody deskripce budou vysvětleny. Získané teoretické znalosti budou aplikovány v praktické části při zpracování přeměny formy podnikání. Pro zhodnocení dané problematiky budou použity metody analýzy, komparace, indukce a dedukce.

Doporučený rozsah práce

40 normostran

Klíčová slova

daňová evidence, daň z příjmů fyzických osob, daň z příjmů právnických osob, osoba samostatně výdělečně činná, podnikání, přeměna, společnost s ručením omezeným, účetnictví

Doporučené zdroje informací

- DUŠEK, Jiří a Jaroslav SEDLÁČEK, 2022. Daňová evidence podnikatelů 2022. Devatenácté vydání. Praha: Grada Publishing. Účetnictví a daně (Grada). ISBN 978-80-271-3593-6.
- JANA, Pilátová, 2021. Účtová osnova, České účetní standardy, postupy účtování pro podnikatele 2021. 3. vydání. Praha: Anag. ISBN 978-80-7554-310-3.
- PRAVDOVÁ, Markéta, Lucie JOSKOVÁ a Eva DVOŘÁKOVÁ, 2021. Nová společnost s ručením omezeným: právo – účetnictví – daně. 4. aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing. Právo pro praxi. ISBN 978-80-2713-017-7.
- STROUHAL, Jan, Ivan BRYCHTA, Miroslav BULLA, Tereza KRUPOVÁ, Ivana KUČAŘOVÁ, Ivana PILAŘOVÁ a Yveta PŠENKOVÁ, 2021. MERITUM Účetnictví podnikatelů: 2021 . 18. vydání. Praha: Wolters Kluwer. Meritum (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7676-0400.
- ŠMEJKAL, Viktor, 2022. Živnostenský zákon s komentářem. 1. vydání. Praha: Poradce. ISBN 978-80-7365-472-6.

Předběžný termín obhajoby

2022/23 LS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Ivana Kuchařová, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra obchodu a financí

Elektronicky schváleno dne 13. 7. 2022

prof. Ing. Luboš Smutka, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 27. 10. 2022

doc. Ing. Tomáš Šubrt, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 14. 03. 2023

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci " Daňové a účetní aspekty přeměny formy podnikání z OSVČ na s.r.o." jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 15. 3. 2024

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala Ing. Ivaně Kuchařové, Ph.D., za vstřícný přístup, odborné vedení a celkové směřování při psaní bakalářské práce.

Daňové a účetní aspekty přeměny formy podnikání z OSVČ na s.r.o.

Abstrakt

Cílem bakalářské práce „Daňové a účetní aspekty přeměny podnikání z OSVČ na s.r.o.“ je zachycení procesu přeměny právních forem podnikání zejména z daňového a účetního hlediska. Práce je rozdělena na dvě části – teoretickou a praktickou část.

V teoretické části práce jsou shrnuty jednotlivé formy podnikání, a to podnikání právnické osoby, jakožto podnikání společnosti s ručením omezeným a fyzické osoby, konkrétně osoby samostatně výdělečně činné. Zároveň tyto kapitoly obsahují daňové a účetní aspekty, které se vztahují na konkrétní podnikání.

V praktické části této práce je vytvoření zjednodušené případové studie, která zkoumá rozdílné přístupy zaznamenávání zvolených účetních operací v jednotlivých evidencích podnikatelské činnosti s ohledem na zjištění výše daně z příjmů.

Klíčová slova: daňová evidence, daň z příjmů fyzických osob, daň z příjmů právnických osob, osoba samostatně výdělečně činná, podnikání, přeměna, společnost s ručením omezeným, účetnictví

Tax and accounting effects of the transformation from self-employed person to limited liability company

Abstract

The aim of the bachelor thesis "Tax and accounting aspects effects of the transformation from self-employed person to limited liability company" is to capture the process of transformation of legal forms of business, especially from the tax and accounting point of view. The thesis is divided into two parts – theoretical and practical part.

The theoretical part of the thesis summarizes individual forms of business, namely the business of a legal entity as a limited liability business and a natural person, specifically a self-employed person. At the same time, these chapters contain tax and accounting aspects that apply to a specific business.

The practical part of this thesis is the creation of a simplified case study that examines different approaches to recording selected accounting operations in individual records of business activities with regard to determining the amount of income tax.

Keywords: tax records, personal income tax, corporate income tax, self-employed person, business, transformation, limited liability company, accounting

Obsah

1 Úvod.....	10
2 Cíl práce a metodika	11
2.1 Cíl práce	11
2.2 Metodika.....	11
3 Teoretická východiska	14
3.1 Osoba samostatně výdělečně činná	14
3.1.1 Živnost	14
3.1.2 Evidence podnikatelské činnosti pro účely zjištění základu daně z příjmů 15	
3.1.3 Paušální daň	16
3.1.4 Výdajový paušál.....	17
3.1.5 Deník skutečných příjmů a výdajů.....	20
3.1.6 Evidence dlouhodobého majetku	21
3.1.7 Evidence zásob.....	23
3.1.8 Evidence jízd.....	23
3.1.9 Evidence leasingu	24
3.1.10 Mzdová evidence	26
3.1.11 Daň z příjmů fyzických osob	26
3.1.12 Přechod mezi paušálními výdaji a skutečnými výdaji v závislosti na změnách základu daně	28
3.2 Společnost s ručením omezeným	29
3.2.1 Živnostenské oprávnění	29
3.2.2 Založení a vznik s.r.o.	30
3.2.3 Vklad a základní kapitál s.r.o.....	30
3.2.4 Způsob a rozsah ručení s.r.o.....	31
3.2.5 Podíl společníků s.r.o.	31
3.2.6 Hlavní orgány společnosti s.r.o.....	31
3.2.7 Zrušení a zánik s.r.o.	32
3.2.8 Vedení účetnictví	32
3.2.9 Obecné zásady pro vedení účetnictví.....	34
3.2.10 Povinnosti při vedení účetnictví.....	35
3.2.11 Rozvaha.....	35
3.2.12 Účtový rozvrh	36
3.2.13 Účetní doklady a účetní knihy	37
3.2.14 Evidence dlouhodobého majetku	38
3.2.15 Evidence zásob.....	38

3.2.16	Účetní závěrka	39
3.2.17	Náklady a výnosy.....	40
3.2.18	Hospodářský výsledek	40
3.2.19	Daň z příjmů právnických osob	41
3.2.20	Přechod z daňové evidence na účetnictví	42
3.2.21	Postup při přechodu z daňové evidence na vedení účetnictví z hlediska daně z příjmů fyzických osob	44
4	Vlastní práce	46
4.1	Praktická část	46
4.1.1	Informace o podnikateli	46
4.1.2	Vedení daňové evidence pro stanovení výše základu daně	53
4.1.3	Vedení účetnictví pro stanovení výše základu daně	61
4.2	Zhodnocení a doporučení	64
4.2.1	Porovnání daňového základu a daňové povinnosti.....	64
4.2.2	Zhodnocení jednotlivých evidencí na základě daně z příjmů.....	66
5	Závěr.....	69
6	Seznam použitých zdrojů	71
7	Seznam obrázků, tabulek, grafů a zkratk	75
7.1	Seznam obrázků	75
7.2	Seznam tabulek	75
7.3	Seznam použitých zkratk.....	76
8	Přílohy	77

1 Úvod

Tato bakalářská práce je zaměřena na oblast přeměny právní formy podnikání, konkrétně osoby samostatně výdělečně činné na společnost s ručením omezeným, a to především z daňového a účetního hlediska. Samotná podnikatelská činnost fyzických a právnických osob se neustále legislativně mění a vyvíjí. Cílem každého podnikatele je svoji činnost co nejlépe vést, rozšiřovat, zlepšovat a zvyšovat svůj zisk. Právě při zvyšování zisku může dojít k přeměně podniku na jinou právní formu, a to z důvodu vyššího obrátu peněz.

Tato bakalářská práce zkoumá odlišnosti vedení evidencí podnikatelské činnosti, zejména je práce zaměřena na osobu samostatně výdělečně činnou a následně na evidenci podnikání z pohledu společnosti s ručením omezeným. Následné zhodnocení evidencí podnikatelské činnosti bude zejména v závislosti na náročnosti jednotlivých evidencí podnikatelské činnosti a na daňové povinnosti, která je odvedena finančnímu úřadu. Vyhodnocení podnikajících osob z pohledu osoby samostatně výdělečně činné a společnosti s ručením omezeným bude v návaznosti na zjednodušenou případovou studii, která bude zkoumat jednotlivé evidence podnikatelské činnosti, ve kterých se budou zaznamenávat jednotlivé účetní operace, které mají vliv na základ daně a následný odvod daně z příjmu.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Cílem této bakalářské práce je na základě obecné charakteristiky evidencí podnikatelské činnosti vyhodnotit změny právní formy podnikání především z daňového a účetního hlediska s ohledem na výši základu daně a daňové povinnosti. Evidenci podnikatelské činnosti vede osoba samostatně výdělečně činná a společnost s ručením omezeným v závislosti na náročnosti jednotlivých evidencí podnikatelské činnosti.

V závěru této práce bude zhodnocení jednotlivých evidencí podnikatelské činnosti v závislosti zejména na odlišnosti záznamové povinnosti jednotlivých evidencí podnikatelské činnosti a vyhodnocení proč je daná varianta výhodnější či nikoli.

2.2 Metodika

Bakalářská práce je založena na systematickém sběru dat a studia zákonných norem, odborné literatury, odborných článků a dalších zdrojů elektronického charakteru, které jsou teoretickým podkladem pro vymezení jednotlivých podnikatelských evidencí. Teoreticky jsou definovány evidence podnikatelské činnosti z pohledu daňového i účetního hlediska. Evidence podnikatelské činnosti je zaznamenána zejména pomocí výdajového paušálu, daňové evidence příjmů a výdajů a evidence účetnictví, dále je zmíněna záznamová povinnost paušální daně.

V praktické části je vytvořena zjednodušená forma fiktivní firmy, která vychází z teoretické části, zde je zobrazena samotná změna jednotlivých forem podnikání s ohledem na výši základu daně a daňové povinnosti. V praktické části je podrobnější postup výpočtu jednotlivých evidencí podnikatelské činnosti pro dosažení výše základu daně a následně je vypočtena daňová povinnost. Ve výdajovém paušálu a v daňové evidenci příjmů a výdajů je daň z příjmů vypočítána jako **15 % z upraveného základu daně**. V evidenci účetnictví je daň splatná zjištěna jako **19 % z upraveného základu daně**. V evidenci účetnictví jsou účetní operace účtovány pomocí vzorového účtového rozvrhu pro podnikatele, který je

zobrazen v příloze č. 1–2. Součástí praktické části je evidence zásob, která je v účetnictví účtována způsobem A, při vyskladnění je použita **metoda FIFO**.

Praktická část obsahuje také **výpočet daňových a účetních odpisů**, které jsou aplikovány na dlouhodobý hmotný majetek, konkrétně na osobní automobil. Daňové odpisy jsou vypočítány prostřednictvím rovnoměrných odpisů, které jsou vypočítány pomocí odpisových skupin dle § 31 odst. 1 zákona o dani z příjmů, kde jsou pro jednotlivé skupiny přiřazeny maximální odpisové sazby v procentech. V tomto případě se osobní automobil zařazuje do 2. odpisové skupiny, kde je doba odepisování 5 let. Pro 1. rok odepisování je sazba 11 % a pro další roky odepisování 22,25 %. Vzorce pro daňové odpisy jsou:

- pro první rok = **pořizovací cena x 11 %**
- pro druhy rok = **pořizovací cena x 22,25 %**.

Výpočet lineárních účetních odpisů je pomocí roční odpisové sazby. Dobu životnosti si podnikatel sám určuje dle svého uvážení, tato sazba je vypočítána pomocí vzorce: **100/ doba životnosti**. Následně je vypočten samotný odpis pomocí vzorce: **pořizovací cena x roční odpisová sazba**.

Tato práce zahrnuje také **výpočet čisté mzdy**. Postup při výpočtu čisté mzdy je pomocí hrubé mzdy, která je očištěna o sociální pojištění ve výši 6,5 %, zdravotní pojištění ve výši 4,5 % a o daň ze mzdy ve výši 15 %. Následně je také odvod sociálního a zdravotního pojištění zaměstnavatele za zaměstnance, a to sociální pojištění ve výši 22,8 % a zdravotní pojištění ve výši 9 % z hrubé mzdy.

Výpočet finančního leasingu závisí na druhu hmotného majetku, který je zařazen do konkrétních sazeb. Pro tento případ se počítá s 2. odpisovou skupinou, kde doba musí být minimálně na 54 měsíců. Měsíční splátky se tedy vypočítají jako celková hodnota finančního leasingu děleno 54 měsíců, a tím je vypočítána splátka na příslušný měsíc.

V praktické části je **výpočet paušálních a skutečných výdajů na dopravu**, kde se sečtou skutečné náklady spojené s vozidlem. Při paušálních výdajích na dopravu jsou náklady pro FO, která využívá automobil i k osobním účelům ve výši 4 000 Kč měsíčně (4 000 Kč

vynásobíme počtem měsíců ve kterém je využíván), pokud podnikatel využívá vozidlo pouze k podnikání, pak měsíční výše paušálních výdajů na dopravu je ve výši 5 000 Kč. U podnikatelů OSVČ se zdravotní pojištění počítá přes vyměřovací základ, který je ve výši 50 % ze základu daně a následně z této hodnoty je stanoveno pojistné ve výši 13,5 % z vyměřovacího základu. Výpočet vyměřovacího základu sociálního pojištění pro podnikatele je 50 % ze základu daně, následně je z tohoto vyměřovacího základu stanoveno pojistné ve výši 29,2 %. Sociální a zdravotní pojištění se zaokrouhluje vždy na celé koruny.

Účtování hospodářských operací je pomocí účetního softwaru POHODA. Pomocí tohoto účetního softwaru podnikatel vede daňovou evidenci skutečných příjmů a výdajů a evidenci účetnictví. Pomocí programu je vytvořen deník skutečných příjmů a výdajů a dále je vytvořen účetní deník se stejnými účetními operacemi pro porovnání těchto evidencí.

Na závěr je zhodnocení přeměny OSVČ na s.r.o. a doporučení, jakou možnost evidence podnikatelské činnosti využít s ohledem na výši základu daně a daňové povinnosti. Následně je provedena komparace jednotlivých druhů evidencí podnikatelské činnosti, především z hlediska výše základu daně a daňové povinnosti.

3 Teoretická východiska

Všechny osoby, které podnikají jako fyzická osoba nebo právnická osoba, jsou povinny ze zákona evidovat svoji podnikatelskou činnost. Prostřednictvím této evidence jsou zjištěny podklady pro daňový základ, ze kterého je následně vypočtena daňová povinnost pro podnikatele, která je rozdílná z pohledu formy podnikání. Podnikání osoby samostatně výdělečně činné, jakožto fyzické osoby, je vymezeno prostřednictvím paušální daně, výdajového paušálu a daňové evidence příjmů a výdajů spolu s pomocnými knihami, zatímco společnost s ručením omezeným, jako právnická osoba, je vymezena pomocí evidence účetnictví, kde se účetní operace účtují pomocí účtového rozvrhu pro podnikatele. Výdajový paušál a daňová evidence příjmů a výdajů se řídí především zákonem o dani z příjmů a evidence účetnictví je vedena dle zákona o účetnictví.

Podnikání je vymezeno v zákoně č. 513/1991 Sb., § 2 odst. 1, občanský zákoník (dále také „občanský zákoník“), kde samotným podnikáním se rozumí soustavná činnost prováděná samostatně podnikatelem vlastním jménem a na vlastní odpovědnost za účelem dosažení zisku.

3.1 Osoba samostatně výdělečně činná

Podnikatelé, jakožto podnikající fyzické osoby jsou také označovány jako osoby samostatně výdělečně činné (dále také „OSVČ“). Fyzická osoba je osoba, která má příjmy z podnikání nebo z jiné samostatně výdělečné činnosti. OSVČ zároveň musí být osoba, která dosáhla věku alespoň 15let. Osoba, která nesplňuje tyto základní podmínky, nelze tuto osobu považovat za OSVČ. Specifickou právní úpravu OSVČ nalezneme v zákoně č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (dále také „živnostenské oprávnění“).

3.1.1 Živnost

Dle zákona č. 455/1991 Sb., § 2 ŽZ je živnost vymezena jako soustavná činnost provozovaná samostatně, vlastním jménem, na vlastní odpovědnost, za účelem dosažení zisku a za podmínek stanovených tímto zákonem. Osoba, která může provozovat živnost se nazývá podnikatel, který je oprávněný provozovat živnost, tedy má živnostenské oprávnění.

Živnost mohou provozovat (Zákon č. 455/1991 Sb., § 5 ŽZ):

- fyzické osoby (dále také „FO“), které mají trvalý pobyt na území ČR,
- právnické osoby (dále také „PO“), které mají sídlo na území ČR,

- FO nebo PO, která nemá trvalý pobyt, či sídlo na území ČR, tedy zahraniční osoby (tyto osoby se prokazují udělením víza k pobytu nad 90 dní nebo k povolení dlouhodobému pobytu),
- FO, jimž byl udělen azyl nebo doplňková ochrana.

Všeobecné podmínky pro provozování živnosti (Zákon č. 455/1991 Sb., § 6 ŽZ):

- **Plná svéprávnost** – dosažením věku 18 let (prostřednictvím odpovědného zástupce může nezletilá osoba provozovat živnost)
- **Způsobilost k právním úkonům** – pokud byla způsobilost omezena soudem může osoba vykonávat živnost pouze prostřednictvím odpovědného zástupce
- **Bezúhonnost** – dokládá FO výpisem z evidence rejstříku trestů

Všeobecné podmínky provozování živnosti musí splňovat každý podnikatel OSVČ.

Dle zákona č. 455/1991 Sb., § 7 ŽZ musí podnikatel, který provozuje živnost **řemeslnou, vázanou, nebo koncesovanou**, se prokázat zvláštními podmínkami provozování živnosti, tedy musí prokázat odbornou nebo jinou způsobilost. Pokud se podnikatel rozhodne pro živnost volnou, pak nemusí splňovat zvláštní podmínky, pouze všeobecné podmínky. Oprávnění provozovat živnost (dále také "živnostenské oprávnění") vzniká dnem nabytí právní moci rozhodnutí o udělení koncese, nebo dnem ohlášení živnosti prostřednictvím příslušného kontaktního místa. Kontaktním místem je obecní živnostenský úřad dle vlastní volby, kontaktní místo veřejné správy (tzv. Czech POINT) (Zákon č. 365/2000 Sb. § 8a, o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů).

3.1.2 Evidence podnikatelské činnosti pro účely zjištění základu daně z příjmů

Možností evidence podnikatelské činnosti je několik. Záznamová povinnost může být prostřednictvím paušální daně, výdajového paušálu, daňové evidence skutečných příjmů a výdajů nebo evidence účetnictví. Paušální daň v této práci bude zmíněna, ale zaměření bude zejména na výdajový paušál, daňovou evidenci příjmů a výdajů a na evidenci účetnictví, které budou popisovány zejména z hlediska zjištění základu daně a daňové povinnosti. Tyto tři evidence podnikatelské činnosti jsou využívány v praxi nejčastěji, a proto budou rozebrány podrobněji. Navazující kapitoly se budou věnovat především popisu účetních a

daňových aspektů podnikání, jakožto OSVČ, který zaznamenává svoji činnost paušální daní, výdajovým paušálem a daňovou evidencí příjmů a výdajů. Následně bude popis společnosti s ručením omezeným, která vede účetnictví.

3.1.3 Paušální daň

První možností zjištění základu daně dle rozdělení podnikatelské činnosti je paušální daň. Pokud si podnikatel zvolí záznamovou povinnost pomocí paušální daně nemusí podávat daňové přiznání, pouze v případě, že neporuší podmínky pro tuto daňovou povinnost. Tento způsob evidence podnikatelské činnosti může využít OSVČ s příjmy až do 2 milionů korun, kde i nově vznikla tři pásma, která se odvíjejí od výše příjmů, tato skutečnost platí od roku 2023. Zákon o dani z příjmů stanovuje, pro koho daná pásma budou platit, OSVČ si pásmo nebudou moct zvolit sami. V tomto paušálním režimu mohou být jen fyzické podnikající osoby, které nejsou plátcí daně z přidané hodnoty (dále jen „DPH“), ani pokud DPH vede podnikatel dobrovolně, zároveň podnikatel nesmí být dlužníkem v insolvenčním řízení, ani společníkem v jiné obchodní společnosti a nesmí vykonávat činnosti, ze kterých plynou příjmy ze závislé činnosti, s výjimkou jsou příjmy, ze které je vybírána srážková daň, jako jsou dohody o pracovní činnosti, nebo dohody o provedení práce. K paušální dani je možné se přihlásit do 10. dne rozhodného zdaňovacího období, tj. do 10. ledna daného roku, které lze podat poštou nebo elektronicky pomocí datové schránky (Finanční správa, 2023).

Vzhledem ke zvýšení limitu pro příjmy do 2 milionu Kč se paušální daň vztahuje na OSVČ s širokým rozpětím příjmů, a díky této situaci nebude stanovena paušální daň jednotně, ale jsou zavedeny 3 pásma paušálního režimu odvozená od výše a charakteru příjmů poplatníka, které jsou zobrazeny v tabulce č. 1 níže. V každém pásmu poplatníci budou platit odlišnou výši paušálních záloh a s tím související zálohy na zdravotní a sociální pojištění. Paušální daň je dobrovolným rozhodnutím, principem paušální daně je hradit daň z příjmů i odvody na důchodovém a zdravotní pojištění v jediné měsíční platbě (Weiss, 2023).

Tabulka č. 1: Výše měsíční zálohy na paušální daň

	Celková paušální platba	Daň z příjmů	Důchodové pojištění	Zdravotní pojištění
I. pásmo	6 208 Kč	100 Kč	3 386 Kč	2 722 Kč
II. pásmo	16 000 Kč	4 963 Kč	7 446 Kč	3 591 Kč
III. Pásmo	26 000 Kč	9 320 Kč	11 388 Kč	5 292 Kč

Zdroj: Finanční správa (2023)

Pásma jsou rozdělena dle výši příjmů OSVČ (Weiss, 2023):

- **I. pásmo** platí pro poplatníky s příjmem do 1 milionu Kč, včetně OSVČ uplatňující výdajový paušál 40 %. Osoby, které pravidelně vstupovaly do paušálního režimu do roku 2022, se nic nemění, protože do tohoto roku byl limit výše příjmů vždy do 1 milionu Kč. Dále do tohoto pásma spadají OSVČ s příjmy do 1,5 milionu Kč s uplatnitelným 60 % či 80 % výdajovým paušálem a OSVČ s příjmy do 2 milionu Kč s uplatnitelným 80 % výdajovým paušálem.
- **II. pásmo** platí pro SVČ s příjmem od 1 do 1,5 milionu Kč, a to bez ohledu na typ samostatné činnosti (včetně OSVČ uplatňující výdajový paušál 40 %). Dále OSVČ s příjmy do 2 milionu Kč, které mají alespoň 75 % příjmů z činnosti, na kterou lze uplatnit 80 %, či 60 % výdajový paušál.
- **III. pásmo** platí pro OSVČ s příjmem od 1,5 do 2 milionu Kč bez ohledu na typ samostatné činnosti (včetně OSVČ uplatňující výdajový paušál 40 %).

Současně se také zvyšuje se zavedením tří pásem limit příjmů umožňující vstup do paušálního režimu z 15 000 Kč na 50 000 Kč ročně.

3.1.4 Výdajový paušál

Výdaje paušálem představují formu výdajů, které spočívají v odečtení procentuální části od reálných ročních příjmů. Tento způsob evidence lze uplatnit pouze s ročními příjmy do 2 mil. Kč, proto se registrace této daně vyplatí menším podnikatelům a tento podnikatel se nesmí stát ÚJ. Výdajový paušál se řídí zákonem č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění

pozdějších předpisů (dále jen „ZDP“). Dle tohoto zákona jsou stanovené procentuální výše v závislosti na typu podnikatelské činnosti, lze vidět níže v tabulce č. 2 (Dušek, 2020).

Daňové výdaje procentem z příjmu může uplatnit i poplatník, který je plátcem DPH. Pokud poplatník podá řádné daňové přiznání k dani z příjmu FO na uplatnění paušálních výdajů, pak poplatník ani v dodatečném daňovém přiznání nemůže přejít na skutečné výdaje. Dle ustanovení § 7 odst. 7 ZDP tento způsob přeměny uplatnění výdajů procentem z příjmu na prokazatelné výdaje není možné provést. Pokud ale poplatník uplatní v řádném daňovém přiznání výdaje ve skutečně vynaložené výši, může provést přeměnu v dodatečném daňovém přiznání na výdaje v paušální výši. Tento způsob zakázán není (Macháček, 2021).

Tabulka č. 2: *Výše a limity výdajového paušálu*

Typ podnikatelské činnosti	Výše procentuálních paušálních výdajů	Maximální limit pro výdaje
Zemědělská výroba, lesní a vodní hospodářství	80 %	1 600 000 Kč
Řemeslné živnostenské podnikání	80 %	1 600 000 Kč
Ostatní živnostenské podnikání	60 %	1 200 000 Kč
Nájem majetku zařazeného v obchodním majetku	30 %	600 000 Kč
Jiná samostatná činnost	40 %	800 000 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování dle § 7 odst. 7 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů

Ve výdajovém paušálu se zaznamenávají skutečné příjmy a vede se pomocná kniha pohledávek. O tuto daň musí podnikatelé požádat nejpozději do 10. dne příslušného zdaňovacího období, tedy období, ve kterém poplatník vstoupí do režimu paušálních sazeb, zpravidla 10. ledna včetně. Oznámení o vstupu se podávají na finančním úřadu poštou nebo elektronicky prostřednictvím datových schránek (Weiss, 2023).

Podnikatel zde nemusí evidovat účtenky ani faktury, výdajové paušály navíc zahrnují veškeré výdaje včetně mezd a odpisů majetku. Podnikatel si tedy odečte procento výdajů,

kteřé odpovídá dané podnikatelské činnosti a víc si podnikatel odepsat nemůže. Výhodou je jednoduchost vedení evidence a úspora času při vyplňování daňového přiznání. Podnikatelé při podání daňového přiznání si musí rozmyslet, jakým způsobem bude uplatňovat výdaje, zda použije výdaje paušální nebo skutečné. V druhém případě je evidence odlišná, nicméně podnikatel se může rozhodnout až při vyplňování daňového přiznání, způsob uplatnění nelze po vyplnění zpětně měnit. Záznamovou povinnost lze měnit až v následujícím roce a lze jej bez upozornění změnit, pokud podnikatel zjistí, že se mu vyplatí jiný způsob uplatnění výdajů (Pilátová, 2022).

Nevýhodou paušálních výdajů je nemožnost uplatnění daňových odpisů hmotného majetku a zároveň poplatník nemůže přerušit daňové odpisy hmotného majetku. Pokud poplatník s příjmy dle § 7 ZDP zakoupí hmotný majetek ve zdaňovacím období, ve kterém se uplatňují paušální výdaje, nemůže tento majetek zahrnout do obchodního majetku (obchodní majetek při vedení paušálních výdajů neexistuje), a proto poplatník nemůže zahájit odpisování hmotného majetku ani evidenčně. Pokud se podnikatel rozhodne přejít na uplatnění skutečných výdajů a povede daňovou evidenci příjmů a výdajů, vytvoří obchodní majetek, pak zakoupený hmotný majetek v období, kdy byly uplatňovány paušální výdaje vloží do obchodního majetku a zahajují se daňové odpisy v prvním roce odpisování ze vstupní ceny hmotného majetku. Poplatník si nemůže uplatnit paušální výdaje na dopravu, protože veškeré výdaje jsou zahrnuty v paušálních výdajích poplatníka. Uplatnění paušálních výdajů má negativní dopad po ukončení finančního leasingu hmotného majetku z důvodu nesplnění podmínky daňové úplaty za dobu trvání finančního leasingu dle § 24 odst. 4 ZDP, to je doba, kdy poplatník ještě neuplatňoval paušální výdaje. Převedený majetek za kupní cenu nebo bezúplatně na uživatele po ukončení leasingu není možné zahrnout do obchodního majetku, protože při uplatnění paušálních výdajů obchodní majetek není (Macháček, 2021).

3.1.5 Deník skutečných příjmů a výdajů

Další evidencí podnikatelské činnosti je daňová evidence prokazatelných příjmů a výdajů. Legislativní úpravu DE nalezneme v zákoně č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o dani z příjmů“). DE poskytuje informace potřebné pro stanovení základu daně z příjmů. Tato záznamová povinnost je pro subjekty, které nejsou ÚJ. V souladu se zákonem o daních z příjmů poskytuje informace o příjmech, výdajích, majetku a dlužích podnikatele. Prostřednictvím DE se zjišťuje cash flow, které zobrazuje skutečnou finanční situaci podniku, jedná se o účetní výkaz, který poskytuje přehled o peněžních tocích, které představují rozdíl mezi příjmy a výdaji peněžních prostředků za jedno účetní období (Růžičková, 2021). Forma DE závisí na rozsahu podnikání. Hlavním záznamem je deník příjmů a výdajů. Dále evidenční karty, které jsou důležité k evidenci majetku a jiných závazků. Za evidenční karty jsou považovány například: karta dlouhodobého majetku, karta zásob, kniha pohledávek a dluhů, mzdová evidence, evidence zásob, daň z přidané hodnoty (Dušek, Sedláček, 2023).

Pomocí deníku příjmů a výdajů (tzv. peněžního deníku) se zachycují finanční operace na základě příjmového pokladního dokladu (dále také „PPD“), výdajového pokladního dokladu (dále také „VPD“) nebo dle výpisu z běžného účtu (dále také „VBÚ“). Každá nová hospodářská operace má vymezený jeden řádek v peněžním deníku. V deníku jsou hospodářské operace vedeny chronologicky, tedy podle vzniku dané peněžní transakce. Podle zákona o daních z příjmů musí tento záznam obsahovat datum uskutečnění transakce, daňový doklad, stručný popis transakce a přehled příjmů a výdajů. Přehled deníku příjmů a výdajů je zobrazen v tabulce č. 3 níže. Struktura deníku je plně v kompetenci podnikatele. Může obsahovat součty nebo může být evidence podrobnější (Dušek, Sedláček, 2023).

Tabulka č. 3: Jednoduché schéma deníku příjmů a výdajů

DENÍK PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ										
Datum	Doklad	Číslo a popis transakce	Příjmy		Výdaje		Průběžné položky		Stav hotovosti	Stav bank. účtu
			Daňové	Nedaňové	Daňové	Nedaňové	Příjmy	Výdaje		
		SOUČTY								

Zdroj: vlastní zpracování dle Štohl (2022)

3.1.6 Evidence dlouhodobého majetku

Dlouhodobý majetek (dále také „DM“) je vymezen právními předpisy o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů. DM je majetek, který se používá déle než jeden rok, nespotebová se jednorázově, ale postupně. Pořízení DM nelze zahrnout přímo do daňových výdajů (nákladů), a proto se příslušná část DM dostává do nákladů postupně formou tzv. odpisů, které představují náklady každého jednotlivého období a ovlivňují, respektive snižují výsledek hospodaření účetní jednotky, tato částka vyjadřuje opotřebení majetku za dané účetní období (Brychta a kol, 2023).

DM se člení na dlouhodobý nehmotný majetek (dále také „DNM“), dlouhodobý hmotný majetek (dále také „DHM“), dlouhodobý finanční majetek (dále také „DFM“). DM se oceňuje vstupní cenou, a to pořizovací cenou, reprodukční pořizovací cenou, vlastními náklady. DNM nemá stanovenou vstupní cenu, podnikatel si stanovuje dobu životnosti sám dle povahy majetku podle zákona o účetnictví. DHM vstupuje do zařazení, pokud je vstupní cena vyšší než 80 000 Kč. DFM se neodepisuje, představuje cenné papíry, které byly nakoupeny za účelem investice, dále majetek, který neztrácí na hodnotě a neopotebová se (např. pozemky, či umělecká díla), se také neodepisuje (Nigrin, 2020).

Evidence dlouhodobého majetku je vedena na evidenční kartě DM, která je zachycena v tabulce č. 4. Tato evidence musí splňovat dle zákona o účetnictví požadavky kladené na analytickou evidenci DM a musí obsahovat údaje stanovené zákonem o účetnictví.

V daňové evidenci se evidují pouze daňové odpisy, které se řídí zákonem o dani z příjmů. Daňové odpisy ovlivňují základ daně, a tedy ovlivňují také výši daně z příjmů. Pořizovací cena DM je nedaňovým výdajem, tato skutečnost se projevují prostřednictvím snížení základu daně při úpravě, kde se odečtou daňové odpisy postupně v každém účetním období. Daňové odpisy se rozdělují dle rychlosti odepisování daného majetku a ty se odepisují na základě odpisového plánu, který je stanoven dle zákona o dani z příjmů. Prvním způsobem odepisování jsou daňové rovnoměrné odpisy, kde se odepisuje každý rok stejná částka, výjimka je pouze první rok, důvodem je pořízení DM během účetního období. Tyto odpisy jsou vypočítány pomocí odpisových skupin, které jsou v procentech. Druhými jsou daňové zrychlené odpisy, kde se na začátku odepisování odepisují vyšší částky, které se postupně snižují. Tyto odpisy jsou vypočítány dle odpisových skupin prostřednictvím koeficientů. O výběru odpisů si rozhodne podnikatel sám, ale v průběhu odepisování své rozhodnutí nemůže změnit. Daňové odpisy se mohou také přerušit (jeden rok se vůbec neuplatní), to ale způsobí zvýšení základu daně. Podnikatel tak může učinit v případě, že chce snížit základ daně jinou položkou, která by už později nešla uplatnit (např. ztráta z minulých let, dary), a proto je lepší přerušit odpisy a poté v nich dále pokračovat. Částky odpisů se zaokrouhlují vždy na celé koruny nahoru (Pilátová, 2022).

Tabulka č. 4: *Inventární karta dlouhodobého majetku*

INVENTÁRNÍ KARTA DLOUHODOBÉHO MAJETKU				
Název pořízeného majetku:				
Odpisová skupina:		Vstupní cena:		
Způsob pořízení:		Datum pořízení:		
Datum a způsob vyřazení:		Koef. pro odpis. skupinu ___:		
Datum odpisu	Roční odpisová sazba	Odpis v Kč	Zůstatková cena	Poznámka

Zdroj: vlastní zpracování dle Štohl (2022)

3.1.7 Evidence zásob

Zásoby jsou klasifikovány jako oběžná aktiva, která se během roku používají a opotřebovávají se. Daňová evidence se provádí skladovou kartou, která je zaznamenána v tabulce č. 5. Ta musí podle zákona o účetnictví obsahovat údaje potřebné k evidenci, za přesnější evidenci je pak odpovědný podnikatel. Zásoby se řídí účetními předpisy, protože nejsou vymezeny v zákoně o dani z příjmů. Mezi zásoby řadíme materiál, zboží, nedokončenou výrobu, výroby a zvířata. Ocenění při nákupu tohoto majetku je závislé na způsobu pořízení. Jednou z možností ocenění je pořizovací cenou, kdy se zásoby zakoupí za kupní cenu. Pokud je pořízení ve vlastní režii, pak zásoby se oceňují vlastními náklady. Dále může dojít k bezúplatnému nabytí zásob, poté jsou zásoby oceněny dle oceňovací vyhlášky. Poslední možností ocenění je reprodukční pořizovací cenou, tato situace nastává, pokud podnikatel vloží zásoby do obchodního majetku. Oceňování při vyskladnění zásob je několik. Mezi základní metody řadíme metodu ocenění váženým aritmetickým průměrem a metodu FIFO, tato metoda je založena na vyskladnění od nejstarších zásob po nejnovější (Dušek, Sedláček, 2023).

Tabulka č. 5: *Skladní karta*

KARTA ZÁSOB							
Druh zásoby (název):							
Měrná jednotka (MJ):				Cena za MJ:			
Datum	Označení dokladu	V MJ			V Kč		
		Příjem	Výdej	Stav	Příjem	Výdej	Stav
Zůstatek ke dniks		Kč		

Zdroj: vlastní zpracování dle Dušek (2023)

3.1.8 Evidence jízd

Podnikateli v rámci jeho podnikání vznikají výdaje spojené s uskutečněním pracovních cest podnikatele nebo jeho zaměstnanců. Tyto výdaje jsou daňově uznatelnými výdaji, pokud jsou splněny podmínky stanovené zákonem č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění

pozdějších předpisů. Dle tohoto zákona vyplývají dvě důležité podmínky, a to evidence jízd a silniční daň.

Evidence jízd je pomocná evidence podnikatele. Tato evidence je zaznamenána v knize jízd. Knihu jízd vedou podnikatelé, kteří používají k podnikatelským účelům motorové vozidlo, bez ohledu na to, že motorové vozidlo je nebo není součástí obchodního majetku, nebo zda je vozidlo vypůjčeno, či v nájmu. Kniha jízd by měla obsahovat tyto údaje:

- datum jízdy,
- místo počátku a cíle jízdy,
- počet ujetých kilometrů,
- identifikaci vozidla,
- stav tachometru na počátku účetního období nebo k datu zahájení podnikatelské činnosti či k datu pořízení vozidla,
- stav tachometru na konci účetního období nebo ke dni ukončení podnikatelské činnosti či k datu vyřazení vozidla z evidence podnikatele (Dušek, Sedláček, 2023).

U vozidel z pohledu daně z příjmů si podnikatel musí vést knihu jízd, pokud využívá skutečné výdaje na pohonné hmoty (dále jen „PHM“) v daňové evidenci příjmů a výdajů nebo parkovné. Pokud se podnikatel rozhodne vést paušální výdaje, pak se může rozhodnout pro výhodnější paušální poplatek dle § 24 odst. 2) písm. z) ZPD, a to tak, že až za tři vozidla na obchodním majetku činí paušální poplatek za vozidlo 5 000 Kč pro právnické osoby a pro fyzické osoby 4 000 Kč. O paušálním výdaji na dopravu je neúčtuje, u poplatníků, kteří vedou účetnictví je nezbytné ale zaúčtovat spotřebu pohonných hmot a krátkodobé parkovné v souvislosti s pracovní cestou, protože v případě využití paušálních výdajů na dopravu nejsou tyto položky daňově uznatelné. Paušální výdaj na dopravu pouze snižuje základ daně až v daňovém přiznání (Hejkrlík, 2020).

3.1.9 Evidence leasingu

Finanční leasing je variantu financování, při kterém je pořízen hmotný majetek. Finanční leasing se řídí občanským zákoníkem a pro účely daně z příjmů je vymezení finančního leasingu v § 21d ZDP. Finančním leasingem se pro účely daní z příjmů rozumí přenechání hmotného majetku vlastníkem k užití uživateli za úplatu (nájem), pokud jsou **splněny podmínky dle § 21d odst. 1 ZDP:**

1. při vzniku smlouvy o finančním leasingu je ujednáno, že po uplynutí sjednané doby převede vlastník předmětu finančního leasingu vlastnické právo k němu za kupní cenu nebo bezúplatně na uživatele předmětu finančního leasingu, nebo
2. ujednání práva uživatele na výše uvedený převod
 - a. ke dni převodu vlastnického práva není kupní cena vyšší než zůstatková cena, která je vypočítána ze vstupní ceny evidované u vlastníka, tato skutečnost vznikne při rovnoměrném odpisování bez zvýšení odpisu v prvním roce odpisování, pokud předmět finančního leasingu už není zcela odepsán,
 - b. po dobu trvání finančního leasingu budou na uživatele převedeny užívací práva, povinnosti spojené s péčí a rizika spojená s užíváním předmětu leasingu,
 - c. splnění minimální doby finančního leasingu, přičemž doba se počítá ode dne, kdy byl předmět finančního leasingu přenechán uživateli ve stavu způsobilém obvyklému užívání (Macháček, 2021).

Pro uplatnění úplaty jako daňového výdaje z hlediska počítání doby finančního leasingu platí dvě podmínky, které musí být splněny zároveň. První podmínkou je platně uzavřená smlouva o finančním leasingu hmotného majetku. Druhá podmínka udává, že předmět finančního leasingu je přenechán uživateli ve stavu způsobilém obvyklému užívání. Minimální dobou finančního leasingu je minimální doba odpisování hmotného majetku uvedená v § 30 odst. 1 ZDP zařazeného v odpisové skupině 1 až 6 příloha č. 1 k tomuto zákonu zkracuje o 6 měsíců, pokud není splněna podmínka minimální doby užívání, pak se nejedná o finanční leasing, ale jedná se o nájemní vztah. Pro hmotný majetek zařazený ve skupině 1 je minimální doba finančního leasingu je 3 roky, to je doba, která je uvedena v tab. § 30 odst. 1 ZDP. Finanční leasing je dle § 21d odst. 3 ZDP nevztahuje ustanovení ZDP o nájmu. Daňovým výdajem (nákladem) je vynaložení na dosažení, zajištění a udržení zdanitelných příjmů je plnění v podobě úplaty u finančního leasingu. U poplatníka, který vede daňovou evidenci, je úplata výdajem jen v poměrné výši připadající ze sjednané doby na příslušné zdaňovací období. Naopak u účetnictví se musí úplata finančního leasingu časově rozlišit. Hmotný majetek, který je prostřednictvím finančního leasingu je dle § 28 zákona č. 563/91 Sb., o účetnictví odepisován účetní jednotkou, která jej úplatně nebo bezúplatně poskytuje jiné osobě k užívání na základě smlouvy o finančním leasingu. Při uzavření smlouvy o finančním leasingu je možné využít první navýšenou leasingovou

splátku, kdy je potřeba časově rozlišit, protože daňově uznatelným výdajem je poměrná část z celkové úplaty v daném zdaňovacím období. Pokud se ale jedná o zálohu na kupní cenu, pak tato platba není daňově uznatelná. Při vedení daňové evidence musí podnikatel zaznamenat poměrnou část finančního leasingu za zdaňovací období do daňového přiznání jako úpravy výsledku hospodaření, tato úprava snižuje výsledek hospodaření. Nájemné, jako **operativní leasing** je odlišný od úplaty, tedy finančního leasingu. Daňově uznatelným výdajem (nákladem) vynaloženým na dosažení, zajištění a udržení zdanitelných příjmů je plnění v podobě nájemného podle právních předpisů upravujících účetnictví s výjimkou nájemného u poplatníka, který vede daňovou evidenci, je tedy daňovým výdajem nájemné při úhradě nájemného. U poplatníka, který vede účetnictví je nutné dodržet věcnou a časovou souvislost. (Macháček, 2021).

3.1.10 Mzdová evidence

Přijme-li podnikatel zaměstnance na základě pracovní smlouvy, dohody o pracovní činnosti nebo o provedení práce, je jeho povinností evidovat osobní spis zaměstnance, který je veden po dobu trvání pracovního poměru jednoho zaměstnance. Obsahuje osobní údaje zaměstnance, osobní dotazník, zápočtový list, mzdový výměr a vedení mzdového listu, který vede podnikatel pro jednoho zaměstnance za kalendářní rok, který musí obsahovat dané náležitosti dle zákona o dani z příjmů. Hrubá mzda zaměstnance je odměna za vykonanou práci. V daňové evidenci v deníku příjmů a výdajů je evidována pouze výplata čisté mzdy, která představuje daňový výdaj. Z hrubé mzdy je odváděno pojistné na sociálním a zdravotním zabezpečení, dále je odváděna záloha na daň zaměstnance (Vybíhal, 2022).

3.1.11 Daň z příjmů fyzických osob

Předmětem daně se rozumí všechny příjmy peněžní či nepeněžní formy, případně příjmy získané směnou, jako jsou příjmy ze závislé činnosti, příjmy ze samostatné činnosti, příjmy z kapitálového majetku, příjmy z nájmu (Zákon č. 586/1992 Sb., § 3, zákon o daních z příjmů). **Poplatníkem daně** je FO, která je daňovým rezidentem či nerezidentem ČR. Daňovým rezidentem se rozumí osoba, která má bydliště na území ČR nebo se zde obvykle zdržuje. Taková osoba má daňovou povinnost, která se vztahuje jak na příjmy plynoucí ze zdrojů na území ČR, tak i na příjmy ze zahraničí. Daňovým nerezidentem se rozumí osoba, která není uvedena pod rezidentem, tedy mají daňovou povinnost, která se vztahuje jen na

příjmy plynoucí ze zdrojů na území ČR. Rozdíl mezi příjmy a výdaji za celé účetní období se nazývá **základ daně**. (Zákon č. 586/1992 Sb., zákon o daních z příjmů).

Dle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů se k základu daně FO připočítávají:

- příjmy ze závislé činnosti,
- příjmy z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti,
- příjmy z kapitálového majetku,
- příjmy z pronájmu,
- ostatní příjmy.

Daňové přiznání podávají FO, které vykazují své skutečné příjmy, které jsou předmětem daně, ale bez příjmů osvobozených od daně, jako jsou příležitostné příjmy osvobozeny do 30 000 Kč (§ 10 odst. 3 písm. a), zákon o dani z příjmů), výhry z loterie (§ 10 odst. 3 písm. b), zákon o dani z příjmů). Daňové přiznání lze podat elektronicky přes datovou schránku, či fyzicky. Poplatník daně z příjmů fyzických osob je povinen podat přihlášku k registraci k dani z příjmů fyzických osob u příslušného správce daně do 15 dnů ode dne, ve kterém započal realizovat svoji činnost (Dušek, 2020).

Povinnost podat daňové přiznání musí FO pokud (Zákon č. 586/1992 Sb., § 38g odst. 1):

- je plátcem solidární daně,
- přesáhla příjmy 15 000 Kč za zdaňovací období,
- vznikla daňová ztráta (bez ohledu na výši příjmů),
- uplatňuje školkovně apod.

Daň z příjmů se vypočítá ze základu daně sníženého o nezdánitelné části základu daně a o odčitatelné položky od základu daně. Tato částka se zaokrouhlí na celé sto koruny dolů a vynásobí se sazbou daně z FO (Macháček, 2021).

Sazby daně z příjmů FO (Zákon č. 586/1992 Sb., § 16a):

- a) 15 % pro část základu daně do 48násobku průměrné mzdy a
- b) 23 % pro část základu daně přesahující 48násobku průměrné mzdy.

Zálohy na daň se platí ročně, nebo podnikateli vzniká povinnost hradit v průběhu zálohového období čtvrtletní nebo pololetní zálohy na daň z příjmu FO, a to buď:

- pololetně, pokud jejich poslední známá daňová povinnost přesáhla 30 000 Kč, avšak nepřesáhla 150 000 Kč, platí zálohy ve výši 40 % poslední známé daňové povinnosti,

- čtvrtletně, pokud jejich poslední známá daňová povinnost přesáhla 150 000 Kč, platí zálohy ve výši 25 % poslední známé daňové povinnosti (Zákon č. 586/1992 Sb., § 38a).

3.1.12 Přejít mezi paušálními výdaji a skutečnými výdaji v závislosti na změnách základu daně

Při přechodu z uplatnění prokazatelných výdajů na uplatnění paušálních výdajů je nutné upravit základ daně za zdaňovací období přechozího roku. Pokud se poplatník rozhodne o přechodu na paušální výdaje ve zdaňovacím období 2023 ještě před odevzdáním řádného daňového přiznání k dani z příjmu FO za zdaňovací období 2022, pak nutné úpravy základu daně se promítnou do řádného daňového přiznání odevzdané v zákonném termínu. Poplatník se může rozhodnout přejít na paušální výdaje ve zdaňovacím období 2023 v průběhu téhož kalendářního roku, pak nezbytné úpravy základu daně za zdaňovací období, ve kterém došlo ke změně způsobu uplatnění výdajů se promítne v dodatečném daňovém přiznání za zdaňovací období 2022. Pokud se poplatník rozhodne o přechodu ve zdaňovacím období 2023 po uplynutí kalendářního roku 2023, a to po zjištění skutečných výdajů za rok 2023 v souvislosti s přípravou zpracování daňového přiznání za zdaňovací období 2023, pak úprava základu daně se promítne v dodatečném daňovém přiznání za zdaňovací období roku 2022. Z ustanovení § 23 odst. 8 ZDP vyplývá, že tato úprava základu daně je možná pokud poplatník není v prodlení, a zároveň podá dodatečné daňové přiznání a zaplatí daň nejpozději do dne, kdy je povinen podat daňové přiznání za zdaňovací období, ve kterém ke změně uplatňování výdajů došlo. Pokud dochází ke změně základu daně, pak je nutné podat opravný přehled sociálního a zdravotního pojištění OSVČ, protože toto pojištění se počítá z daňového základu (Macháček, 2021).

V opačném případě, pokud podnikatel uplatňuje výdajový paušál a chce přejít na evidenci skutečných příjmů, pak je důležité upravit základ daně. Pokud podnikatel nemá na konci roku žádné pohledávky, ani závazky, může od dalšího roku uplatnit daňovou evidenci příjmů a výdajů a není třeba upravovat základ daně, ani podávat dodatečné daňové přiznání. Pokud poplatník eviduje pohledávky ke konci roku, tedy eviduje nezaplacené faktury, pak musí o tyto pohledávky zvýšit základ daně. Závazky, které vznikly v době, kdy poplatník uplatňoval paušální výdaje, pak jejich úhrady v době, kdy bude poplatník vést skutečné výdaje, tedy

daňovou evidenci příjmů a výdajů, nebudou daňově uznatelnými. Základ daně je možný upravit o tyto položky již v řádném daňovém přiznání, pokud od dalšího roku chce začít vést daňovou evidenci příjmů a výdajů. Není třeba podávat dodatečné daňové přiznání. Pokud poplatník chce přejít z výdajů procentem z příjmů na prokazatelné výdaje, pak to není možné v dodatečném daňovém přiznání, tato možnost není možná. Při změně evidence podnikatelské činnosti z paušálních výdajů na prokazatelné výdaje je důležité mít daňově vypořádané všechny transakce, protože v daňové evidenci příjmů a výdajů se začnou vést záznamy od počátku (Pilařová, 2020).

3.2 Společnost s ručením omezeným

Každá právnická osoba, která je zapsaná v obchodním rejstříku má povinnost vést účetnictví. Tato část je zaměřena na evidenci účetnictví z pohledu společnosti s ručením omezeným (dále také „s.r.o.“), která je jednou z možných právních norem, které lze využít pro podnikání v České republice. Jedná se o obchodní korporaci, jinak řečeno obchodní společnost, která je řazena mezi kapitálové společnosti, kde současně s evidencí účetnictví bude nejprve vymezena tato obchodní společnost. Právní úprava s.r.o. vychází především z obchodního zákoníku, který upravuje oblast obchodního práva, tedy upravuje všechny typy obchodních společností (zákon č. 513/1991 Sb. § 56, obchodní zákoník). Konkrétní úprava s.r.o. je vymezena v zákoně č. 513/1991 Sb. § 105, obchodní zákoník.

3.2.1 Živnostenské oprávnění

Provozování živnosti s.r.o. je umožněno díky živnostenskému oprávnění, které u právnických osob vzniká dnem zapsání do obchodního rejstříku. Žadatelé vzniká při splnění zákonných podmínek právo provozovat živnost (Zákon č. 455/1991 Sb., § 2 ŽZ). Do roku 2007 se k doložení živnostenského oprávnění využíval živnostenský list, který byl obdržen na příslušném úřadě. Dnes se vyhotovuje výpis ze živnostenského úřadu. Ohlášení živnosti podávají všichni jednatelé. Ohlášení se provádí na příslušném živnostenském úřadě. Žadatel o živnostenské oprávnění musí dle zákona vyplnit obchodní firmu (název, sídlo, jméno firmy), identifikační číslo (pokud je přiděleno), předmět podnikání, místo provozovny. Zápis do živnostenského rejstříku provede živnostenský úřad do 5 dnů ode dne doručení ohlášení a vydá podnikateli výpis (Moravec, Andreisová, 2021).

3.2.2 Založení a vznik s.r.o.

Zakladatelem s.r.o. se stává osoba, která uzavřela společenskou smlouvu, popřípadě zakladatelskou listinu (v případě že je jediný zakladatel), a tímto úkonem dochází k založení s.r.o. Dnem vzniku s.r.o. se každý zakladatel stává zároveň společníkem nově vzniklé společnosti. Obchodní korporace, v tomto případě s.r.o. vzniká až prvním zápisem do obchodního rejstříku (Ondřej, 2019). Počet společníků je neomezený, ale společenská smlouva musí být vyhotovena ve formě veřejné listiny, tedy notářský zápis (§ 8 ZOK, §776 odst. 2 ZOK). Společnost si při svém založení zvolí obchodní firmu, tj. jméno, pod kterým bude zapsána v OR a pod kterým bude právně jednat. Nesmí být zaměnitelná s jinou obchodní firmou. Pokud je do procesu vložen nepeněžitý vklad je potřeba zapojení znalce. Účetnictví se poté zahájí v okamžiku vzniku společnosti, kde se sestavuje zahajovací rozvaha (Pravdová a kol, 2021).

3.2.3 Vklad a základní kapitál s.r.o.

Vkladem se rozumí peněžní vyjádření hodnoty předmětu vkladu společníka do ZK společnosti. Výše vkladu každého společníka je nedílnou součástí společenské smlouvy, která musí obsahovat výši vkladů (může být stanovena rozdílně). Minimální výše vkladu je stanovena zákonem 1 Kč, přičemž společenská smlouva může určit jinak. Vklad společníka může představovat jak peněžní, tak nepeněžitý vklad, dle společenské smlouvy, nicméně u nepeněžitého vkladu je zákonná povinnost ocenění znalcem (Pravdová a kol, 2021).

Základní kapitál je souhrn všech vkladů, tj. součet peněžitých a nepeněžitých vkladů (§ 30 ZOK). Maximální výše ZK není stanovena. ZK lze v průběhu podnikání zvyšovat, např. převzetí vkladové povinnosti ze strany společníka ke zvýšení dosavadního vkladu nebo z vlastních zdrojů společnosti. Otevření nového účetního období se provádí pomocí počátečního účtu rozvázného, tedy účet 701 v účtovém rozvrhu. Účtujeme dle povahy podvojného párového účtu (aktivní a pasivní účty), tedy účtujeme o otevření základního kapitálu jako 701/411, či pohledávky za upsaný základní kapitál 353/701, zde je vidět, že účet 701 se může vyskytovat, jak na straně Má dáti, tak na straně Dal (Moravec, Andreisová, 2021).

3.2.4 Způsob a rozsah ručení s.r.o.

Společníci ručí za dluhy společně a nerozdílně do výše, v jaké nesplnili vkladové povinnosti podle stavu zapsaného v obchodním rejstříku, tedy stavu zapsaného v obchodním rejstříku v době, kdy byli věřitelem vyzváni k plnění (Zákon č. 90/2012 Sb., § 132 odst. 1).

3.2.5 Podíl společníků s.r.o.

S podílem společníka v s.r.o. je spojeno i právo na podíl na zisku společnosti. Podíl na zisku lze rozdělit pouze mezi společníky, nicméně společenská smlouva může určit jinak. Společenská smlouva upravuje různé druhy podílů pro společníky. Zákon upravuje pouze tzv. základní podíl, se kterým jsou spojená stejná práva a povinnosti pro společníky v zákoně o obchodních korporacích. Nicméně smlouva může určit jinak, např. přednostní právo na výplatu zisku, či podíly (Vychopeň, 2022). Vypořádací podíl se musí před vyplacením zdanit srážkovou daní 15 %, kterou je s.r.o. povinna srazit a odvést finančnímu úřadu. Tedy účtování bude probíhat následovně pomocí vnitřních účetních dokladů (dále také „VÚD“) a pomocí VBÚ (Vychopeň, 2022):

1. VÚD – přiznání podílů na zisku (dle valné hromady) – 431 (Výsledek hospodaření ve schval. řízení)/364 (Dluhy ke společ. obch. korp. při rozdělení zisku)
2. VÚD – předpis srážkové daně – 364/342 (Ostatní přímé daně)
3. VÚD – úhrada srážkové daně – 342/221 (Běžný účet)
4. VBÚ – výplata čistých podílů společníkům – 364/221

3.2.6 Hlavní orgány společnosti s.r.o.

Valná hromada (dále také „VH“) je nejvýznamnějším a nejvyšším orgánem celé společnosti, které se společníci účastní osobně, nebo v zastoupení na základě udělené plné moci. Jedná se o orgán složený ze společníků, nicméně se jí mohou zúčastnit i další osoby (např. jednatel). Každý společník má právo se VH zúčastnit a každý společník má jeden hlas na každou jednu korunu vkladu (smlouva může určit jinak). VH rozhoduje o nejdůležitějších otázkách společnosti. Rozhodnutí VH musí být přijato se souhlasem alespoň dvoutřetinové většiny hlasů všech společníků. Je nutné svolat VH alespoň jednou za účetní období. VH svolává především jednatel nebo jakýkoliv společník společnosti. Je třeba všem zaslat

pozvánku na adresu společníků alespoň 15 dní před konáním VH (Šindelář, Müllerová, 2022).

Statutární orgán jsou **všichni jednatele** nebo **jednatel**. Počet jednatelů určuje společenská smlouva. Jmenuje ji VH. Jednatelé zastupují společnost, zajišťují chod celé společnosti, tedy představují výkonný orgán společnosti (Pravdová a kol, 2021).

Dozorčím orgánem je dozorčí rada, která dohlíží na činnost jednatelů, představuje kontrolní orgán společnosti. Zřízení dozorčí rady není ze zákona povinné, její zřízení musí být stanoveno ve společenské smlouvě. Dozorčí rada nahlíží do účetních knih, účetních závěrek a do dalších potřebných dokumentů. Ze zákona č. 90/2012 Sb., § 201 jednou ročně musí podat zprávu o své činnosti VH (Šindelář, Müllerová, 2022).

3.2.7 Zrušení a zánik s.r.o.

Nejprve dochází ke zrušení společnosti, následuje likvidace a teprve po jejím ukončení dochází k zániku společnosti, kdy společnost přestává existovat. Společnost se zrušuje rozhodnutím společníků nebo na VH, uplynutím doby, na kterou byla založena, dosažením účelu, pro kterou byla založena či rozhodnutí soudu. Účelem likvidace je vypořádat majetek a dluhy zrušené společnosti a případný zůstatek vyplatit mezi společníky. Posledním ukončením je den výmazu z obchodního rejstříku, kdy společnost zaniká. Ke zrušení společnosti s.r.o. dochází dvěma hlavními způsoby, a to bez likvidace, kdy jmění společnosti přechází na jejího právního nástupce, nebo s likvidací, kdy společnost úplně přestane existovat (Ondřej, 2019).

3.2.8 Vedení účetnictví

Každá právnická osoba, je ze zákona zapsána v obchodním rejstříku a je povinna vést účetnictví v rozsahu a způsobem stanoveným zákonem, tedy zákonem o účetnictví (Zákon č. 563/1991 Sb.: Zákon o účetnictví). Dalším právním dokumentem, který upravuje účetnictví je vyhláška č. 500/2002 Sb. a České účetní standardy. Podnikatelé účtují o stavu a pohybu obchodního majetku, závazcích, vlastního kapitálu, nákladech, výnosech a zisku či ztrátě. Účetnictví poskytuje mnohem komplexnější pohled na hospodaření firmy, než je DE (Pilátová, 2021).

Dle článku Carnegie (2021) na téma nová definice účetnictví pro zítřek, představuje různé konvenční definice účetnictví pro začátek roku 2020, kdy smyslem tohoto článku je porozumění účetnictví, nejen v klasické definici z odborných publikací, ale také aby účetnictví bylo chápáno jako technické, sociální a morální praxe. Dle studie se tvrdí, že nová definice účetnictví pro zítřek je důležitá pro větší porozumění v celé globální účetní profesi a pro zvýšení povědomí v organizacích, nejen z klasického pohledu účetnictví. Tato studie podporuje navrhovanou novou definici účetnictví předloženou již zmíněným autorem Carry Carnegiem, Lee Parkerem a Evou Tsahuridu (2021) uvádí že, „*účetnictví je technická, sociální a morální praxe zabývající se udržitelným využíváním zdrojů a řádnou odpovědností vůči zúčastněným stranám, aby umožnila rozkvět organizací, lidí a přírody*“. Tato definice se zabývá následujícími otázkami (Carnegie, 2021):

- Jak dělat účetnictví? (technická praxe)
- Co dělá účetnictví? (sociální praxe)
- Co by mělo/nemělo účetnictví dělat? (morální praxe)

Účetnictví má v našich životech větší vliv, než si mnozí umí představit, a proto Carnegieho výzva spočívá v tom, aby naše výzvy k účetní vědě a praxi dokázaly přispět i k soukromým účelům, k posunu účetních schopností a inherentního vlivu k vytvoření lepšího světa v souladu s vyváženějším pohledem na planetu, lidi a zisk. To je dle Carnegieho skutečnou příležitostí samotného účetnictví, nikoli problémem (Carnegie, 2021).

Zákon o účetnictví stanoví v souladu s právem Evropské unie rozsah a způsob vedení účetnictví a požadavky na jeho průkaznost. Osoby, které musí vést účetnictví, a na které se vztahuje tato povinnost jsou označovány za účetní jednotky dle zákona o účetnictví.

Za ÚJ jsou považovány (Králová, Hejret, 2022):

- a) všechny právnické osoby se sídlem na území ČR,
- b) fyzické osoby, které jsou zapsáni v obchodním rejstříku,
- c) ostatní FO, které dle zákona o dani z přidané hodnoty, včetně zdanitelných plnění osvobozených od této daně, přesáhly za dvanáct nepřetržitě jdoucích měsíců částku 25.000.000 Kč, a to od prvního dne nového účetního období,
- d) FO, které vedou účetnictví dobrovolně,
- e) společníci společnosti bez právní subjektivity, pokud některý z ostatních společníků společnosti je ÚJ,
- f) FO, kterým povinnost vést účetnictví ukládá zvláštní právní předpis,

- g) organizační složky státu, svěřenské fondy podle občanského zákoníku, fondy obhospodařované penzijní společnosti, investiční fondy bez právní osobnosti.

Základní podoba účetnictví v plném rozsahu je podvojně účetnictví, za určitých podmínek stanovené zákonem o účetnictví je možné evidovat účetnictví ve zjednodušeném rozsahu. Zjednodušený rozsah podvojněho účetnictví je vymezen v § 13a zákona o účetnictví, zde jsou vymezeny řady úlev, zjednodušený systém účtování, nevedou se analytické ani podrozvahové účty. Toto vedení je především pro FO, které chtějí dobrovolně vést účetnictví, nebo mohou sestavovat účetnictví ve zkráceném rozsahu osoby dle § 9 odst. 3-4 zákona o účetnictví. V této práci se ale zaměříme na vedení účetnictví v plném rozsahu (Brychta a kol, 2022).

Předmětem podvojněho účetnictví je účtování podvojnými zápisy o stavu a pohybu majetku a jiných aktiv, stavu a pohybu závazků včetně dluhů a jiných pasiv, nákladech, výnosech a výsledku hospodaření. O těchto uvedených skutečnostech se účtuje podvojně do účetního období, se kterými věcně a časově souvisí, nicméně o nákladech a výnosech se účtuje bez ohledu na okamžik jejich zaplacení nebo přijetí (Skálová, Suková, 2022).

3.2.9 Obecné zásady pro vedení účetnictví

Účetní zásady jsou ucelený soubor pravidel, které se ze zákona o účetnictví musí při evidenci účetnictví dodržovat. Zásady dle zákona o účetnictví jsou (Králová, Hejret, 2022):

- **zásada věrného a poctivého zobrazení** – ÚJ posuzuje účetní operace dle jejich podstaty bez ohledu na její dopady (daňové, právní). Tato zásada je nadřazena všem ostatním,
- **bilanční kontinuita** – konečné a počáteční zůstatky stavů rozvahových účtů mezi účetními obdobími na sebe musí navazovat,
- **akruální princip** – účtování účetních případů do období, se kterým časově a věcně souvisí (jedná se o časové rozlišení nákladů a výnosů)
- **zásada stálosti metod účetnictví (konzistentnost)** – účtování operací, oceňování a odpisování aktiv a dalších úkonů v účetnictví musí mít jednotné metody po celou dobu účetního období,

- **zásada opatrnosti** – zde se realizuje tvorba rezerv a opravných položek, kdy v účetnictví se musí také počítat s předpokládanou a očekávanou ztrátou, znehodnocení majetku, i když ještě nenastaly a jejich výše není spolehlivě zjistitelná,
- **zásada zákazu vzájemného zúčtování (kompenzace)** – zákaz vzájemného vyrovnání mezi položkami výnosů a nákladů či jednotlivými položkami majetku a jeho zdroji.

3.2.10 Povinnosti při vedení účetnictví

ÚJ jsou povinny vést účetnictví v českém jazyce a v české měně. Účetnictví je vedeno jako soustava účetních záznamů, je zde možnost využití softwaru pro účetnictví. Účetními záznamy se rozumí data, která zaznamenávají skutečnosti, které se týkají vedení účetnictví. Účetní záznamy je možno třídit a seskupovat do souhrnných účetních záznamů, a to: **účetní doklady, účetní zápisy, účetní knihy, odpisový plán, inventurní soupisy, účtový rozvrh, účetní závěrka, výroční zpráva**. ÚJ jednotky jsou povinny vést účetnictví **správně** (v souladu se zákonem), **úplně** (účtovat o všech účetních případech do správného účetního období), **průkazně** (provedena inventarizace dle zákona), **srozumitelně** (jednoznačně určit obsah účetních záznamů), **způsobem, který zaručuje trvalost účetních záznamů**. **Účetním obdobím** je dvanáct po sobě jdoucích měsíců, které se obvykle shoduje s kalendářním rokem, který začíná lednem, ale ÚJ si může zvolit hospodářský rok, tedy účetní období bude začínat jiným měsícem, než je leden (využíváno spíše v odvětví zemědělství, či školství), pro účely této práce bude využit kalendářní rok (Králová, Hejret, 2022).

3.2.11 Rozvaha

Po zapsání ÚJ do obchodního rejstříku vzniká společnost a je povinností sestavit **zahajovací rozvahu**, která se provádí pouze při zahájení podnikatelské činnosti. Rozvaha je výkaz, který se skládá z aktiv a pasiv (majetek podniku a zdroje jeho financování), jedná se o dvojí pohled na tentýž majetek. Každé nové účetní období se sestavuje počáteční rozvaha, na konci účetního období konečná rozvaha, a za kratší období, než je účetní se sestavuje mezitímní rozvaha (Hinke, Bárková, 2017). Rozvaha je zobrazena v tabulce č. 6, kde jsou vidět dva odlišné pohledy na stejný majetek.

Tabulka č. 6: Rozvaha

AKTIVA (majetek podniku)	PASIVA (zdroje financování majetku)
1. DLOUHODOBÝ MAJETEK	1. VLASTNÍ KAPITÁL
- Dlouhodobý hmotný majetek	- Základní kapitál
- Dlouhodobý nehmotný majetek	- Fondy ze zisku
- Dlouhodobý finanční majetek	- Výsledek hospodaření z minulých let
2. OBĚŽNÝ MAJETEK	2. CIZÍ ZDROJE
- Zásoby	- Dlouhodobé závazky
- Krátkodobé pohledávky	- Krátkodobé závazky
- Peněžní prostředky	
SOUČET AKTIV	SOUČET PASIV

Zdroj: Hinke, Bárková (2017)

3.2.12 Účtový rozvrh

ÚJ si také musí sestavit směrnou účtovou osnovu. **Směrná účtová osnova** je seznam, na jehož základě sestavuje ÚJ svůj vlastní účtový rozvrh, který představuje seznam účtů, které bude v účetnictví používat. Účtová osnova určuje uspořádání a označení účtových tříd (0 – 9), popřípadě účtových skupin nebo i syntetických účtů pro účtování o stavu a pohybu majetku a jiných aktiv, závazků a jiných pasiv, dále o nákladech a výnosech a o výsledku hospodaření podniku. Díky tomuto uspořádání se musí zajistit sestavení účetní závěrky. **Účtový rozvrh** je zpracován na základě směrné účtové osnovy. Účtový rozvrh povinně sestavuje ÚJ pro každé účetní období, je možné účetní rozvrh doplňovat o další zápisy v průběhu účetního období. Účtový rozvrh je považován za účetní záznam (Hruška, 2019).

Účet slouží evidenci účetních transakcí. Účet má dvě strany, a to strana Má dáti (dále také „MD“) a Dal (dále také „D“). Účet dále obsahuje číslo a název konkrétního účtu. Účetní případy jsou pak zachyceny na účtech prostřednictvím účetních záznamů v účetních knihách. Pomocí účtů je rozvaha rozdělena na tzv. účty, které představují tabulku. Účetní operace související s aktivy, závazky, náklady a výnosy se vykazují samostatně pro každý účet. Účet má různé podoby. Hlavní pohled na účet je ve pomoci tvaru T se jménem uprostřed, levá strana MD představuje přírůstky a pravá strana D reprezentuje úbytky. Účty

se rozdělují na účty rozvahové, které jsou aktivní a pasivní, tyto účty jsou uvedeny v tabulce 10 níže. Dále jsou to výsledkové účty, které zobrazují náklady a výnosy. Dále se rozdělují účty syntetické, které dělí rozvahu a analytické, které jsou detailnějším popisem syntetických účtů. Syntetické účty si ÚJ sama vymezí ve směrné účtové osnově (Hruška, 2019).

3.2.13 Účetní doklady a účetní knihy

Účetní doklad musí zákonem obsahovat (Skálová, Suková, 2022):

- označení účetního dokladu,
- obsah účetního případu a jeho účastníky,
- peněžní částku nebo informaci o ceně za měrnou jednotku a vyjádření množství,
- okamžik vyhotovení účetního dokladu,
- okamžik uskutečnění účetního případu, není-li shodný s okamžikem vyhotovení,
- podpisový záznam osoby odpovědné za účetní případ a podpisový záznam osoby odpovědné za jeho zaúčtování.

Na základě účetních dokladů pak ÚJ provádí účetní zápisy. Pomocí účetních dokladů se zaznamenávají hospodářské operace. Účetní záznamy se zapisují prostřednictvím účetního deníku, který je veden chronologicky, další možností je hlavní kniha, kde se záznamy zapisují z věcného hlediska. Podrobnější evidence hlavní knihy či účetního deníku je pomocí analytických účtů (Vlčková a kol, 2021).

Účetní knihy se mimo jiné otevírají zejména ke dni vzniku povinnosti vést účetnictví, k prvnímu dni účetního období, či ke dni vstupu do likvidace. Poté je také povinnost účetní knihy uzavírat, a to mimo jiné ke dni zániku povinnosti vést účetnictví, k poslednímu dni účetního období či likvidaci společnosti (Králová, Hejret, 2022).

Jednotlivé účetní operace, které se zapisují do účetních knih, na základě účetního dokladu, se zachycují na jednotlivých účtech. Pro všechny typy účtů platí jednotné názvosloví stran, které je zobrazeno v tabulce č. 7. Účtuje se podle účtového rozvrhu, který si ÚJ stanovuje na začátku svého podnikání. V účtovém rozvrhu najdeme syntetické účty, které jsou základními účty a poté je možné použít analytické účty, pro konkrétní a detailnější evidenci majetku (Pilátová, 2021).

Tabulka č. 7: Záznam účtu

Číslo účtu – název účtu	
Má dáti (MD)	Dal (D)
Na vrub	Ve prospěch
Debetní	Kreditní

Zdroj: Pilátová (2021)

3.2.14 Evidence dlouhodobého majetku

Vymezení dlouhodobého majetku je zobrazeno v kapitole 3.1.7, ve které charakteristika dlouhodobého majetku. ÚJ si sama stanoví odpisy hmotného a nehmotného majetku na základě odpisového plánu. Způsob výpočtu a provedení odpisů musí být v souladu s fyzickým a morálním odepisováním majetku. DNM nemá vstupní pořizovací cenu, u DHM je stanovena pořizovací cena 80 000 Kč, jinak se majetek nezařazuje a je účtován jako spotřeba, též nazýván také drobný hmotný majetek. Účetní odpisy jsou lineární, které se počítají přes roční odpisovou sazbu prostřednictvím doby životnosti a následně je vypočten roční odpis pomocí pořizovací ceny. Účetní odpisy mohou být i nelineární, ale ty v této práci nebudou využity. Roční odpis, který je vypočítán pomocí lineárních účetních odpisů je dále upraven na měsíční odpis, důvodem je pořízení DM během účetního období. Mezi účetními a daňovými odpisy mohou vznikat rozdíly, z hlediska celkové doby odpisování, či z hlediska odpisové základny. Při účetní závěrce je nutno upravit základ daně z příjmů. Daňové odpisy jsou maximální částkou, kterou je možno uplatnit, tedy je potřeba zjistit rozdíl mezi účetními a daňovými odpisy pro správnost výpočtu daňového základu. Pokud jsou vypočítané účetní odpisy stejné jako daňové, není třeba základ daně upravovat. Pokud jsou účetní odpisy větší než daňové, musí se základ daně zvýšit o rozdíl mezi těmito odpisy. Nakonec může nastat situace, kdy účetní odpisy jsou nižší než daňové, v takovém případě snížíme základ daně o rozdíl těchto odpisů (Jindrová, 2021).

3.2.15 Evidence zásob

Definice zásob je rovněž stejná jako v daňové evidenci v kapitole 3.1.8. Zde jsou popsány rozdíly v evidenci účetnictví. Hlavní rozdíl je ve způsobu evidence zásob, zde má podnikatel na výběr ze dvou možností. První způsob se nazývá metoda „A“, kdy se průběžně zohledňuje

pořízení a vyčerpání zásob v době jejich vzniku. Výhodou této metody je okamžité stanovení zásob v korunách v kterýkoli den účetního období. Na konci účetního období jsou účetní stavy porovnány se skutečnou inventurou. Další možností je metoda „B“, u této metody se nezjišťují záznamy o pohybu zásob průběžně. Stav zásob a související náklady jsou spojené s prodejem zásob, které se promítají do účetnictví na konci účetního období, až po fyzické inventuře (Hinke, Bárková, 2017).

3.2.16 Účetní závěrka

Účetní závěrka je veřejný dokument, do kterého nahlíží zejména akcionáři, podílníci, obchodní partneři, státní instituce, či banky. Účetní závěrka se vykazuje v celých tisících Kč. Účetní závěrka se sestavuje k rozvahovému dni, tedy ke dni, ke kterému se uzavírají účetní knihy. Součástí účetní uzávěrky je (Brychta a kol, 2022):

- **rozvaha (balance)**, která obsahuje data o aktivech, tedy našeho majetku a zdrojů jejich financování, tedy pasiva, dále finanční situaci (schopnost dostat závazků),
- **výkaz zisků a ztát (výsledovka)**, kde se rozděluje hospodářský výsledek na provozní a finanční, zde se zobrazuje vliv jednotlivých nákladů a výnosů na výsledek hospodaření,
- **příloha**, která rozvádí a vysvětluje informace ve výkazech rozvahy a výsledovky, díky ní dochází ke správné interpretaci účetní závěrky,
- **výkaz o peněžních tocích a výkaz o změnách vlastního kapitálu**.

Součástí účetní závěrky je **inventarizace** majetku a závazků. Pomocí inventarizace ÚJ zjišťují skutečný stav majetku (aktiva) a závazků (pasiva), a zároveň se ověřuje, zda skutečný stav majetku odpovídá hodnotám uvedeným v účetnictví. V souladu se zásadou opatrnosti se také posuzuje správnost ocenění rozvahových položek. Inventarizace periodická může být **řádná**, která se uskuteční k rozvahovému dni při účetní závěrce, nebo **mimořádná**, která nastává v situaci, kdy se stane něco nečekaného (krádež, přírodní katastrofa apod.). Dále je možno provádět inventarizaci **průběžnou**, a to v termínu, který si sama ÚJ zvolí, nejméně však jedenkrát během účetního období. Zahájení je možno nejdříve 4 měsíce před rozvahovým dnem a je nutno ji ukončit nejpozději do dvou měsíců po rozvahovém dni (Králová, Hejret, 2022).

Zjišťování skutečných stavů majetku a závazků se zaznamenává v **inventurních soupisech**, kde se skutečné stavy zjišťují **fyzickou** inventurou majetku (zásoby, peněžní hotovost,

ceniny, cenné papíry, dlouhodobý majetek a další), kdy se skutečný stav zjišťuje počítáním, měřením, vážením a dalšími způsoby. Dále se provádí **dokladová** inventura, která se provádí u pohledávek a závazků. Vznikají zde inventarizační rozdíly, a to manko, kdy skutečný stav je nižší, než je účetní, nebo vznikne přebytek, kdy skutečný stav je vyšší než účetní (Vlčková a kol, 2021).

3.2.17 Náklady a výnosy

V účetnictví představují náklady a výnosy dvě strany, které tvoří hospodářský výsledek. Ve směrné účtové osnově jsou náklady a výnosy zařazeny do 5. a 6. účtové třídy. Tyto účty se nazývají výsledkové, kdy náklady představují v peněžním vyjádření spotřebu a výnosy představují v peněžním vyjádření výkony ÚJ. Za náklady se považují prostředky vynaložené za účelem dosažení výnosů v rámci účetního období. Náklady a výnosy se pro účetní potřeby v účetní závěrce vykazují pomocí účetního výkazu, který se nazývá **výkaz zisku a ztráty**, v praxi se používá název výsledovka (Brychta a kol, 2022).

Pokud ÚJ účtuje o daňově uznatelných nákladech, musí prokázat, že náklad skutečně vznikl, prostřednictvím účetního, daňového dokladu či smlouvy. Daňově uznatelné náklady se uvádí v zákoně o dani z příjmů, kde je velmi detailní seznam. Mezi daňově uznatelné náklady zařazujeme například odpisy hmotného majetku, daň z nemovitých věcí (pokud vyla uhrazena), výdaje na pracovní cesty, škody vzniklé v důsledku živelních pohrom. Naopak jsou také daňově neuznatelné náklady, kterou jsou například náklady související s reprezentací firmy, dary nebo ostatní pokuty a penále (Kubátová, 2021).

3.2.18 Hospodářský výsledek

Představuje rozdíl výnosů a nákladů. Pokud vyjde kladné číslo, jedná se o zisk, pokud vyjde záporné číslo, jde se o ztrátu. Následně se hospodářský výsledek dopisuje do rozvahy, respektive do pasiv. Poté dochází k rozdělení zisku na začátku nového účetního období, prostřednictvím účtu **výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení**. Valná hromada rozhoduje o rozdělení samotného zisku, kdy část připadne do jednotlivých fondů, další část zisku připadá společníkům ve formě podílu na zisku. Společnost zisk společníkům vyplácí až po odečtení srážkové daně, která představuje 15 % (Hinke, Bárková, 2017).

3.2.19 Daň z příjmů právnických osob

Daň z příjmů PO upravuje zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů. Dle tohoto zákona jsou poplatníkem této daně pouze PO. K této dani je ÚJ povinna se registrovat, a to nejpozději do 15 dnů od vzniku dané PO. Daň z příjmů PO je vypočítávána samostatně za běžnou činnost a mimořádnou činnost a je placena zálohově.

Zdaňovacím obdobím je dle zákona č. 586/1992 Sb., § 21a:

- kalendářní rok,
- hospodářský rok,
- období od rozhodného dne fúze nebo rozdělení obchodní korporace nebo převodu jmění společníka do konce kalendářního roku nebo hospodářského roku, ve kterém se přeměna nebo převod jmění staly účinnými, nebo
- účetní období, pokud je toto účetní období delší než nepřetržitě po sobě jdoucích 12 měsících.

Daň z příjmů PO je spjata s vedením účetnictví, konkrétně s výsledkem hospodaření (dále také „HV“) před zdaněním (hrubý účetní zisk), který se podává do daňového přiznání a z něj se poté zjistí základ daně a poté výsledná daň. Dle ustanoveních § 23 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů je stanoveno, jak se tento HV upravuje, respektive o jaké částky je třeba HV snížit či zvýšit. Výsledkem hospodaření před zdaněním se rozumí rozdíl výnosů a nákladů (Hovorka, 2020, online).

Vypočtený daňový základ u PO se zaokrouhlí na celé tisíce dolů a z něho se vypočte daň podle platné sazby daně pro příslušné zdanitelné období. Výsledná daň může být ještě snížena o tzv. slevy na dani dle zákona o dani z příjmů. Zjištěná daňová povinnost je tzv. splatná daň, to je daň, kterou musíme zaplatit do 31.3. finančnímu úřadu (v případě využití služeb daňových poradců do konce června) (Mrkosová, 2017). Splatná daň z příjmů se zachycuje na účtu 341 – Daň z příjmů. Na vrub účtu se zaúčtují zaplacené zálohy na daň placené v průběhu zdaňovacího období nebo vratky daně. Souvztažným účtem je účet 591 – Daň z příjmů splatná, daň se tímto stává součástí nákladů ÚJ. Sazba daně z příjmů PO činí 19 % (Brychta a kolektiv, 2022).

Dle článku z roku 2022, který je zaměřen na daňové změny v ČR v době pandemie covid-19, se zaměřuje mimo jiné, na změny daně z příjmů. Důvodem těchto změn v těžké

pandemické situaci bylo pomoci podnikatelům minimalizovat dopady na jejich podnikatelskou činnost, kde došlo k novelizaci příslušných právních předpisů, zákona č. 586/1992 Sb, o daních z příjmů, který upravuje jak FO, tak PO v ČR. Jednou ze změn, bylo zrušení „superhrubé mzdy“, kdy do roku 2020 se „superhrubá mzda“ skládala z hrubé mzdy a srážek na sociální a zdravotní péče. Pojištění bylo základem pro daň z příjmů, a tato povinnost byla zrušena od roku 2021. Také v souvislosti s touto daní došlo k navýšení daně z prodlení na částku 27 840 Kč z původních 24 840 Kč. V oblasti právní judikatury majetku byl také zvýšen limit pro odpisy hmotného majetku a technické zhodnocení z částky 40 000 Kč na 80 000 Kč. Toto bylo možné využít zpětně od 1. ledna 2020, nicméně od 1. ledna 2021, tomuto zvýšení ze zákona podléhají všichni podnikající osoby ve všech případech pořízení majetku. Je zřejmé, že všechny dopady pandemie covid-19, měly velký vliv na legislativní změny v účetnictví, které přesahují do současné legislativy. Jedny z nejvýznamnějších dopadů přinesla správní a jiná daňová opatření týkající se daně z příjmů v době, kdy došlo k výraznému poklesu daňových příjmů pro veřejný rozpočet, nicméně byla to velká pomoc podnikatelům (Zelenská, Bellová, 2022).

3.2.20 Přechod z daňové evidence na účetnictví

Podnikatel se může dobrovolně rozhodnout, zda chce vést DE nebo přejít na účetnictví (podvojně účetnictví). Pokud ale nejsou dodrženy podmínky pro záznamovou povinnost DE dle zákona o dani z příjmů, pak podnikatel musí přejít na účetnictví dle zákona o účetnictví. Přesáhne-li podnikatel, jako FO obrát za bezprostředně předcházející kalendářní rok částku 25 000 000 Kč, poté se stává ÚJ (zákon o účetnictví § 1 odst. 2 písm. e)), následující rok začíná vést povinně účetnictví. Dle zákona o účetnictví musí ÚJ vést účetnictví po dobu minimálně 5 let, kdy v tomto období také nesmí přesáhnout požadovanou částku, pokud se chce vrátit k DE. To znamená, že FO v roce 2022 překročila obrát stanovený zákonem o účetnictví. Tato osoba se stává ÚJ od 1. ledna 2023 a povinnost vést účetnictví mu vzniká až od 1. ledna 2024.

Podnik se stále vyvíjí a požadavky podnikatele na řízení a rozšíření podniku mohou být také důvodem pro přeměnu struktury podniku. Máme několik způsobů, jak přejít z FO na PO. Přechod z DE na účetnictví z hlediska účetních předpisů se nachází v § 61b ve vyhlášce č. 500/2002 Sb. Na začátku je důležité z DE zjistit stavy jednotlivých složek majetku a dluhů, rezerv, oceňovacích rozdílů k úplatně nabytému majetku a u finančního leasingu

neuplatněnou část výdajů, tedy finančního pronájmu s následnou koupí, a to ke dni předcházejícímu prvního dne nového účetního období. Následně se jednotlivé majetky a dluhy ocení dle § 24 a 25 zákona o účetnictví. Stav jednotlivých oceněných složek se převedou k prvnímu dni účetního období jako počáteční zůstatky příslušných rozvahových účtů.

Dle článku Děrgela (2020) z oblasti daně a právo v praxi, nelze jednoduše změnit formu podnikání z OSVČ na s.r.o. a dál podnikat bez dalších náležitostí, ale tento přechod se dá realizovat následujícími způsoby:

a) Založení nové PO a následný prodej jednotlivých složek majetku OSVČ

Jedná se o jednoduchou formu přechodu. Pro OSVČ je tento přechod daňově výhodný, jelikož při prodeji lze až na určité výjimky (pohledávky, cenné papíry, pozemky...) uplatnit pořizovací (zůstatkovou) cenu plně jako daňový výdaj. Je důležité nezapomenout, aby převodní cena byla za cenu „obvyklou“, proto se doporučuje u hodnotnějšího majetku ocenění znalcem.

b) Založení nové PO a prodej celého nebo části obchodního závodu

Tento přechod lze provést jednou smlouvou, ale je třeba počítat s náročnějšími administrativními a právními úkony. Výhodou je ale možnost převodu obchodních závazků, pracovních smluv, nájemních a úvěrových smluv. Jsou zde jisté daňové východy a převodní cena by měla být opět „obvyklá“, doporučuje se ocenění znalcem.

c) Založení nové PO a vklad celého podniku nebo části FO do základního kapitálu

Tento způsob představuje snadnější kontinuitu v podniku vůči všem dodavatelům, zákazníkům, zaměstnancům a dalším. Na novou firmu následně přechází veškerá práva a povinnosti podnikající FO. Vznikají zde vedlejší náklady z důvodu ocenění vloženého základního kapitálu profesionálním znalcem. Ocenění vkladu je důležité, protože FO vkládá jak peněžité, tak nepeněžité vklady, tudíž tento proces je finančně náročnější.

3.2.21 Postup při přechodu z daňové evidence na vedení účetnictví z hlediska daně z příjmů fyzických osob

Postup při přechodu z daňové evidence na vedení podvojného účetnictví v závislosti na dani z příjmů se nachází v příloze 3 zákona č. 586/1992 Sb. ZDP. Tento přechod má většinou negativní daňový dopad. Základ daně se upravuje až v tom roce, ve kterém se začne účtovat.

Převod dle přílohy 3 zákona č. 586/1992 Sb. ZDP:

1. Ve zdaňovacím období, kdy začíná účetnictví, se základ daně zvýší o hodnotu zásob, cenin, hodnotu záloh (kromě záloh na hmotný majetek), hodnotu pohledávek ke zdanitelným příjmům.
2. Základ daně se ve zdaňovacím období na začátku účetnictví sníží o hodnotu přijatých záloh, hodnotu dluhů, které se po úhradě stanou výdajem na uskutečnění, zajištění a udržení příjmů.

Hodnotu zásob a pohledávek lze libovolně rozložit do 9 zdaňovacích období. Pokud podnikatel ale v těchto 9 obdobích ukončí či přeruší činnost, přejde na paušální výdaje, pak musí provést jednorázové dodanění zbývajících částí (Dušek, Sedláček, 2023).

Důležitým úkonem při přechodu těchto evidencí je provedení inventarizace veškerého majetku a dluhů, vyčíslení položek, které budou ovlivňovat základ daně ve zdaňovacím období, ve kterém bylo zahájeno účtování. Dalším krokem je uzavření evidencí v daňové evidenci a zpracování daňového přiznání. K prvnímu dni přechodu na účetnictví je nutné:

- **provést inventarizaci** – zjistit v daňové evidenci veškeré stavy majetku, závazků, případně rezerv, oceňovacích rozdílů k úplatně nabytému majetku a neuplatněnou část výdajů u finančního leasingu,
- dle platné směrné účtové osnovy pro podnikatele vytvořit **účtový rozvrh a interní směrnice**,
- sestavení **zahajovací rozvahy a otevření účetních knih**, jako je deník, hlavní kniha, analytické a podrozvahové účty a další potřebné evidence,
- vytvoření počátečního účtu rozvážného (účet 701) – **počáteční stav účtu**.

Ocenění jednotlivých složek majetku a dluhů se provádí u odpisovaného majetku, kdy celková částka dosud uplatněných daňových odpisů zachytí v účtových skupinách 07x, 08x a 09x. Rozdíl mezi celkovou částkou aktiv a pasiv vzniká po zaúčtování veškerých účetních

operací. Rozdíl je nutné zaúčtovat na účet 491 – účet individuálního podnikatele, tento účet má aktivní i pasivní zůstatek. K poslednímu dni účetního období, ve kterém podnikatel zahájil evidenci účetnictví se musí upravit základ daně. Úpravy se provádí do zdaňovacího období, ve kterém byla evidence zahájena. **Daňový základ se:**

1. zvyšuje o:

- hodnotu zásob a cenin – lze přičíst jednorázově, nebo rozložit nejvýše do 9 let,
- hodnotu poskytnutých záloh s výjimkou záloh na hmotný majetek,
- hodnotu pohledávek, které by při jejich úhradě byly zdanitelným příjmem – lze zahrnout jednorázově, či postupně,

2. snižuje o:

- hodnotu přijatých záloh,
- hodnotu závazků, které by v případě jejich úhrady byly výdajem na dosažení, zajištění a udržení příjmů (Kubátová, 2019).

4 Vlastní práce

Doposud bylo téma bakalářské práce „Daňové a účetní aspekty přeměna formy podnikání z OSVČ na s.r.o. rozebráno na teoretické rovině. V této části se teoretické znalosti aplikují na nově vytvořeného podnikatele, který eviduje svoji podnikatelskou činnost čtyřmi způsoby, nejprve pomocí daňové evidence skutečných příjmů a výdajů, poté pomocí výdajového paušálu, pomocí paušální daně, a nakonec povede podnikatel evidenci účetnictví. Hlavním účelem praktické části je stanovení výše základu daně pomocí různých způsobů evidencí podnikatelské činnosti na základě fiktivních hospodářských operací a následný výpočet daňové povinnosti. Vedlejším cílem je poté porovnat tyto evidence a doporučit nejvýhodnější způsob záznamové povinnosti v závislosti na hospodářských operací, které jsou fiktivně vytvořeny.

4.1 Praktická část

V praktické části jsou ukázány hlavní rozdíly a přechody mezi evidencemi z hlediska daně z příjmů fyzické a právnické osoby. V této části bude vytvořen fiktivní podnikatel XY, který nejprve povede daňovou evidenci, tedy paušální daň, výdajový paušál, evidenci skutečných příjmů a výdajů, kde podnikatel povede peněžní deník, a následně evidenci účetnictví, kde podnikatel povede účetní deník. Následně při výpočtu daně z příjmů na konci zdaňovacího období se podnikatel dle výše daně z příjmů rozhodne, kterou evidenci zvolit. Peněžní deník a účetní deník je vytvořen pomocí účetního softwaru POHODA, kde jsou fiktivní záznamy jednotlivých druhů evidencí, které jsou součástí příloh.

4.1.1 Informace o podnikateli

Předmětem činnosti podnikatele, který vede daňovou evidenci skutečných příjmů a výdajů je účetní a daňové poradenství. Podnikatel dále prodává své publikace, které jsou evidovány jako zboží, tedy patří mezi zásoby. Dne 1. 1. 2023 podnikatel zahájil svou podnikatelskou činnost, kromě své podnikatelské činnosti nemá žádné jiné příjmy. Pro zjednodušení fiktivního případu podnikatel nebude plátcem DPH. Podnikatel si také platí povinné sociální a zdravotní pojištění. Pro zjednodušení tohoto příkladu se sociální a zdravotní pojištění bude platit jednorázovou platbou na konci účetního období.

U podnikatelů OSVČ se zdravotní pojištění počítá přes vyměřovací základ, který je ve výši 50 % ze základu daně před úpravami a následně z této hodnoty je stanoveno pojistné ve výši 13,5 % z vyměřovacího základu. Výpočet vyměřovacího základu sociálního pojištění pro podnikatele je 50 % ze základu daně, následně je z tohoto vyměřovacího základu stanoveno pojistné ve výši 29,2 %. Sociální a zdravotní pojištění se zaokrouhuje vždy na celé koruny.

Pro zařazování dlouhodobého hmotného majetku se řadí majetek, jehož pořizovací cena bez DPH je 80 000 Kč a více. V odpisovém plánu je stanoveno, že účetní odpisy jsou lineární, které jsou vypočteny přes roční odpisovou sazbu a daňové odpisy, které se odepisují rovnoměrně. Pořízené zásoby se v účetnictví účtují způsobem A, při vyskladnění je používána metoda FIFO. Účetním obdobím je kalendářní rok. Účty pořízení budou použity, pokud budou vynaloženy vedlejší pořizovací náklady související s dlouhodobým majetkem. V případě zboží nebude použit účet pořízení zboží.

Podnikatelská činnost je provozována v pronajaté kanceláři. Nájemné platí měsíčně v celkové částce 20 000 Kč, tato částka je splatná do 20. dne v měsíci. Nájemné je placené dopředu, ale pro zjednodušení příkladu bude nájemné placeno v jedné celkové částce 240 000 Kč na začátku účetního období. Tržby za účetní a daňové služby jsou pro větší přehlednost evidovány v součtu cca za 1–2 měsíce. Podnikatel v průběhu podnikání zaměstnal od 1. 11. 2022 jednoho zaměstnance na zkrácený úvazek v rozsahu 30 hodin týdně. Hrubá mzda mu náleží 20 000 Kč, zaměstnanec podepsal prohlášení k dani z příjmů a bude mu nárokována sleva na poplatníka. Podnikatel XY má jedno dítě, na které uplatňuje slevu na dani. Podnikatel si pořídí osobní automobil, podnikatel uplatní také výdaje na dopravu. Následně si podnikatel pořídí automobil pro svého nového zaměstnance pomocí finančního leasingu.

V následující části jsou výpočty, které jsou potřebné k záznamové povinnosti v závislosti na typu evidence podnikatelské činnosti.

Pořízení DHM – dne 2. 2. 2023 byl **pořízen automobil BMW** s pořizovací cenou 200 000 Kč. Podnikatel vede daňové odpisy rovnoměrné a účetní odpisy lineární. Při vedení daňové evidence jsou použity pouze daňové odpisy. Automobil je zařazen do druhé odpisové skupiny s dobou odepisování 5 let. Účetní odpisy si podnikatel nastavil také na 5 let, odpisy

se počítají od měsíce následujícího po zařazení. Daňové odpisy jsou vypočítány v tabulce č. 8 níže.

Daňové odpisy – odpisový vzorec výpočtu:

– **Roční odpis pro první rok:**

pořizovací cena x 11 % = 200 000 x 0,11 = 22 000 Kč

– **Roční odpisy pro další roky:**

pořizovací cena x 22,25 % = 200 000 x 0,2225 = 44 500 Kč

Tabulka č. 8: *Daňové odpisy osobního automobilu BMW*

Rok	Roční odpis (Kč)	Oprávký (Kč)	Zůstatková cena (Kč)
2022	22 000	22 000	178 000
2023	44 500	66 500	133 500
2024	44 500	111 000	89 000
2025	44 500	155 500	44 500
2026	44 500	200 000	0

Zdroj: vlastní zpracování

Účetní odpisy

– **Výpočet přes roční odpisovou sazbu** = 100/doba životnosti (6) = 20 %

– **Roční odpis:**

pořizovací cena x roční odpisová sazba (200 000 x 0,20) = 40 000 Kč

– **Měsíční odpis:**

roční odpis /12 = 40 000 / 12 = 3 333,33 Kč, zaokr. 3 334 Kč

roční odpis je v tab. 9 počítán přes měsíční odpis: 12 x 3 334 = 40 008 Kč

Výpočet účetních odpisů je zobrazen v tabulce č. 9 níže, kde v prvním roce odepisování je zahrnuto pouze 10 měsíců, protože tiskárna je pořízena v druhém měsíci účetního období.

Tabulka č. 9: Účetní odpisy osobního automobilu

Rok	Roční odpis (Kč)	Oprávky (Kč)	Zůstatková cena (Kč)
2022 (10M)	33 340	33 340	166 660
2023	40 008	73 348	126 652
2024	40 008	113 356	86 644
2025	40 008	153 364	46 636
2026	40 008	193 372	6 628
2027 (2M)	6 628	200 000	0

Zdroj: vlastní zpracování

Výpočet čisté mzdy pro zaměstnance – Zaměstnanec byl zaměstnán 1. 10. 2023 z důvodu velkého objemu klientů. Zaměstnanec je studentem a v této firmě pracuje na zkrácený úvazek. Zaměstnanec podepsal prohlášení k daním, tedy uplatňuje slevu na poplatníka v částce 2 570 Kč a studenta, jinak žádné slevy nemá. Hrubá mzda činí 20 000 Kč.

Výpočet čisté mzdy:

- **Hrubá mzda: 20 000 Kč** (základ daně)
- **Pojistné zaměstnance: 2 200 Kč**
 - Z toho sociální pojištění: 1 300 Kč (6,5 % ze základu daně)
 - Z toho zdravotní pojištění: 900 Kč (4,5 % ze základu daně)
- **Daň celkem: 3 000** (22 000 Kč x 0,15)
 - Daňová sleva – **poplatník: 2 570 Kč**
 - Daňová sleva – **student: 335 Kč**
- **Záloha na daň po zvýhodnění a slevách: 95** (záloha se odečítá ze základu daně)
- **Čistá mzda: 17 705 Kč** (čistá mzda = hrubá mzda – pojistné zaměstnance – záloha na daň)

Podnikatel musí odvádět sociální a zdravotní pojištění za zaměstnance. Zaměstnavatel odvádí sociální pojištění za zaměstnance ve výši 24,8 % z vyměřovacího základu a zdravotní pojištění za zaměstnance je ve výši 9 % z vyměřovacího základu. Vypočítané částky jsou zaokrouhleny na celé koruny nahoru.

Sociální pojištění za zaměstnance: $20\,000 \times 0,248 = 4\,960$ Kč

Zdravotní pojištění za zaměstnance: $20\,000 \times 0,09 = 1\,800$ Kč

V daňové evidenci příjmů a výdajů se zaznamenává pouze výplata čisté mzdy, odvody na sociálním a zdravotním pojištěním, částky budou pro zjednodušení sečteny a zaznamenány v peněžním deníku, dále je odváděna záloha na daň. V účetnictví se poté musí zaúčtovat předpis hrubé mzdy a následné odvody v účetním deníku.

- **Odvod na sociálním pojištění bude v celkové výši 5 260 Kč** ($1\,300 + 4\,960$)
- **Odvod na zdravotním pojištění bude v celkové výši 2 700 Kč** ($900 + 1\,800$)

Výpočet finančního leasingu – pořízení osobního automobilu Škoda pro zaměstnance na základě smlouvy o finančním leasingu, tento automobil je využíván pouze k podnikatelským účelům. Automobil je zařazen ve 2. odpisové skupině. Doba užívání musí být uzavřena nejméně na 54 měsíců (5 let = 60 měsíců – 6 měsíců). K uzavření smlouvy o finančním leasingu je uskutečněno 1. 11. 2022 na 54 měsíců. Součástí této smlouvy je splátkový kalendář. Dle splátkového kalendáře, který je uveden v tabulce č. 10 níže, tyto úplaty jsou daňově uznatelné. Podnikatel také uhradí první mimořádnou splátku ve výši 90 000 Kč, daňově uznatelná je pouze část, která je zahrnuta do daného zdaňovacího období, dále bude splácet 54 splátek v celkové výši 400 000 Kč. Měsíční splátka tedy vychází na 7 407,41 Kč. Všechny vypočítané částky jsou zaokrouhlené na dvě desetinná místa. V měsíci listopadu je zaplacen mimořádná splátka a všechny splátky za zdaňovací období 2023, pro zjednodušení se bude zaznamenávat roční splátka v jedné platbě.

Daňově uznatelné výdaje za rok 2023 = 11 666,69 + 51 851,87 = 63 518,56 Kč

- Daňově uznatelná část ze zvýšené první splátky: 2 měsíce $\times 1\,666,67 = 3\,333,34$ Kč
první mimořádná splátka se rozdělí na 54 měsíců ($90\,000 : 54 = 1\,666,67$ Kč)
- Daňově uznatelná splátka za rok 2022: 2 měsíce $\times 7\,407,41 = 14\,814,82$ Kč

Daňově uznatelné výdaje za rok 2024 = 20 000,04 + 88 888,92 = 108 888,96 Kč (výpočet pro další rok)

- Daňově uznatelná část ze zvýšené první splátky: 12 měs. $\times 1\,666,67 = 20\,000,04$ Kč
- Daňově uznatelná splátka za rok 2022: 12 měs. $\times 7\,407,41 = 88\,888,92$ Kč

Tabulka č. 10: *Splátkový kalendář dle smlouvy o finančním leasingu*

ROK	POČET MĚSÍCŮ	VÝPOČET	ČÁSTKA V KČ
2022	2	2 x 7 407,41	14 814,82 Kč
2023	12	12 x 7 407,41	88 888,92
2024	12	12 x 7 407,41	88 888,92
2025	12	12 x 7 407,41	88 888,92
2026	12	12 x 7 407,41	88 888,92
2027	4	4 x 7 407,41	29 629,64

Zdroj: vlastní zpracování

Skutečné výdaje na dopravu za zdaňovací období roku 2023 – podnikatel eviduje 2 vozidla (BMW, Škoda), předpokládá se, že podnikatel osobní automobil BMW využívá i k osobním účelům, a proto náklady spojené s vozidlem BMW se pak musí krátit ve výši 20 %. Paušální náklady na vozidlo pro FO jsou v částce 4 000 Kč měsíčně. Druhý automobil Škoda, který je pořízen prostřednictvím finančního leasingu je využíván pouze k podnikání pro zaměstnance, a proto jsou zde paušální výdaje v částce 5 000 Kč. Dle knihy jízd podnikateli vznikli náklady, které jsou zaznamenány v tabulce č. 11 pro oba automobily. Nájemné za parkovné je 12 000 Kč za jeden rok. Dále podnikatel zaznamenává náklady na krátkodobé služební cesty a náklady na pohonné hmoty. Skutečně vynaložené výdaje na dopravu jsou vypočteny v tabulce č. 11 níže.

Tabulka č. 11: *Skutečné výdaje na dopravu pro FO v souladu s ustanovením § 24 odst. 2 písm. k) ZDP*

Nákladové položky	BMW	Škoda
PHM	15 600 Kč	2 300 Kč
Nájem parkovacího místa	11 000 Kč	2 000 Kč
Parkovné – krátkodobé	2 500 Kč	250 Kč
Opravy	9 000 Kč	0 Kč
Celkem daňově uznatelné výdaje	38 100 Kč	4 550 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Paušální výdaje na dopravu za zdaňovací období roku 2023 pro FO jsou uvedeny v tabulce č. 12 níže, kde jsou vypočteny paušální výdaje za oba osobní automobily

Tabulka č. 12: *Paušální výdaje na dopravu pro FO v souladu s ustanovením § 24 odst. 2 písm. z) ZDP:*

Nákladové položky	BMW	Škoda
Paušální výdaje na dopravu	44 000 Kč (4 000 x 11)	10 000 Kč (5 000 x 2)
Nájem parkovacího místa	11 000 Kč (11 měsíců)	2 000 Kč (2 měsíce)
Opravy	7 200 Kč (80 % z 9 000 Kč)	
Celkem daňově uznatelné výdaje	62 200 Kč	12 000 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Z tabulky č. 11, kde jsou skutečně vynaložené výdaje na dopravu pro osobní automobil BMW v částce 38 100 Kč vyplývá že jsou nižší než paušální výdaje dle tabulky č. 12, ale podnikatel se rozhodne uplatnit paušální výdaje, aby si mohl snížit základ daně při výpočtu daně z příjmů. Pro podnikatele to znamená, že náklady s pojené s dopravou ve skutečných výdajích budou daňově neuznatelné a projeví se až následně částka 62 200 Kč následně ve výpočtu daně z příjmů. Pokud se jedná o automobil Škoda, musí podnikatel uplatnit pouze skutečné výdaje ve výši 4 550 Kč, protože automobil je pořízen prostřednictvím finančního leasingu, a proto nemohou být uplatněny paušální výdaje na dopravu.

Pokud podnikatel uplatňuje paušální výdaje, pak knihu jízd nemusí evidovat, ale pokud podnikatel přejde na skutečné výdaje na dopravu, poté musí podnikatel vést knihu jízd povinně. Pokud se podnikatel rozhodne pro evidenci paušálních výdajů procentem z příjmu, nemůže využít paušální výdaje na dopravu.

Paušální výdaje na dopravu za zdaňovací období roku 2023 pro PO – podnikatel zaznamenává v roce 2023 skutečné výdaje na dopravu, které jsou v tabulce č. 11, kde jsou rozepsány skutečné výdaje pro obě vozidla za celé účetní období. Paušální výdaje na dopravu za zdaňovací období roku 2023 pro PO jsou vypočteny v tabulce č. 13 níže.

Tabulka č. 13: Paušální výdaje na dopravu pro PO

Nákladové položky	BMW	Škoda
Paušální výdaje na dopravu	55 000 Kč (5 000 x 11)	10 000 Kč (5 000 x 2)
Nájem parkovacího místa	11 000 Kč	2 000 Kč
Opravy	9 000 Kč	
Celkem daňově uznatelné výdaje	75 000 Kč	12 000 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Dle tabulky č. 11 a č. 13 je jednoznačné, že paušální náklady na dopravu jsou mnohem vyšší než skutečné výdaje na dopravu. Paušální výdaje na dopravu pro osobní automobil BMW jsou ve výši 75 000 Kč. Podnikatel se rozhodne pro paušální výdaje, protože chce tuto částku uplatnit při výpočtu daně z příjmů. Skutečné náklady budou daňově neuznatelnými náklady. Paušální výdaje pro osobní automobil Škoda, který byl pořízen pomocí finančního leasingu, nemohou být uplatněny, pouze skutečné výdaje.

4.1.2 Vedení daňové evidence pro stanovení výše základu daně

Podnikatel se rozhodne pro vedení daňové evidence příjmů a výdajů v roce 2023. Podnikatel musí evidovat své příjmy a výdaje v peněžním deníku, který je zobrazen v příloze č. 3–5, který je vytvořen pomocí programu POHODA. Peněžní deník je vytvořen z fiktivních účetních případů, které by mohly podnikateli vzniknout. Dále eviduje svůj majetek a dluhy v pomocných knihách. V tabulce č. 14 je zachycena kniha pohledávek, která zaznamenává faktury vystavené. Kniha závazků je vedena v tabulce č. 15 níže, kde jsou vedeny veškeré faktury přijaté spolu s datem splatnosti, datem úhrady a číslem dokladu, kterým je faktura uhrazena.

Tabulka č. 14: *Kniha pohledávek*

KNIHA POHLEDÁVEK					
Datum	Číslo faktury	Odběratel	Částka v Kč	Datum splatnosti	Úhrada dne
5. 2.	FAV01 – zboží	A	2 000	19. 2.	13. 2.
6. 2.	FAV02 – služby	B	50 000	20. 2.	15. 2.
20. 2.	FAV03 – služby	C	70 000	6. 3.	5. 3.
22. 2.	FAV04 – zboží	D	4 000	8. 3.	22. 2.
5. 3.	FAV05 – služby	E	90 000	19. 3.	15. 3.
2. 5.	FAV06 – služby	F	80 000	16. 5.	25. 5.
10. 8.	FAV07 – služby	G	100 000	24. 8.	24. 8.
1. 10.	FAV08 – služby	H	180 000	15. 10.	14. 10.
4. 12.	FAV09 – služby	CH	150 000	18. 12.	17. 12.

*Zdroj: vlastní zpracování***Tabulka č. 15:** *Kniha závazků*

KNIHA ZÁVAZKŮ					
Datum	Číslo faktury	Dodavatel	Částka v Kč	Datum splatnosti	Úhrada dne
12. 1.	FAP01- nákup počítače	AA	25 000	23. 1.	13. 1.
10. 1.	FAP02 - nájem	BB	240 000	24. 1.	15. 1.
12. 1.	FAP03 – nákup tiskárny	CC	60 000	26. 1.	16. 1.
2. 2.	FAP04 – nákup automobilu BMW	DD	200 000	16. 2.	5. 2.
3. 3.	FAP05 – nákup publikace	EE	7 500	17. 3.	12. 3.
10. 4.	FAP06 – nákup programu POHODA	FF	19 980	24. 4.	17. 4.

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka č. 16: Karta zásob při daňové evidenci

KARTA ZÁSOb							
Druh zásoby (název): Odborná publikace – zboží							
Měrná jednotka (MJ): ks				Cena za MJ: 150 Kč			
Datum	Označení dokladu	V MJ			V Kč		
		Příjem	Výdej	Stav	Příjem	Výdej	Stav
1. 1.	PS			0			0
10. 1.	VPD03	70		70	10 500		10 500
5. 2.	FAV01		10	60		1 500	9 000
22. 2.	FAV04		20	40		3 000	6 000
3. 3.	FAP05	50		90	7 500		13 500
6. 4.	PPD01		30	60		4 500	9 000
15. 6.	VPD07	100		160	15 000		24 000
28. 10.	PPD03		60	100		9 000	15 000
Zůstatek ke dni: 31. 12. 2022		220	120	100	33 000	18 000	15 000

Zdroj: vlastní zpracování

Karta zásob, která je tvořena zbožím je zobrazena v tabulce č. 16 výše, kde jsou zobrazeny příjmy a výdaje zboží v měrné jednotce a v korunách. Zásoby jsou evidované v hodnotě 150 Kč za kus, nicméně prodejní cena jednoho kusu je v hodnotě 200 Kč. Zůstatek na skladové kartě je 100 kusů ve skladové ceně 15 000 Kč.

Tabulka č. 17: Karta dlouhodobého hmotného majetku

INVENTÁRNÍ KARTA DLOUHODOBÉHO MAJETKU				
Název pořízeného majetku: Osobní automobil BMW				
Odpisová skupina: 1		Vstupní cena: 200 000 Kč		
Způsob pořízení: nákupem (FAP03)		Datum pořízení: 2. 2. 2022		
Datum a způsob vyřazení:		Koef. pro odpis. skupinu 1: 11%, 22,25%		
Datum odpisu	Roční odpisová sazba (koeficient odpisu)	Odpis v Kč	Zůstatková cena	Poznámka
31. 12. 2022	11 %	22 000	178 000	
31. 12. 2023	22,25 %	44 500	133 500	
31. 12. 2024	22,25 %	44 500	89 000	
31. 12. 2025	22,25 %	44 500	44 500	
31. 12. 2026	22,25 %	44 500	0	

Zdroj: vlastní zpracování

Karta hmotného majetku se eviduje v tabulce č. 17 výše. Na této kartě jsou vedeny základní informace o majetku, který byl během účetního období zařazen, tento majetek byl zařazen v den jeho pořízení. Na této evidenční kartě se eviduje automobil BMW, který byl pořízen.

Uzavření daňové evidence je provedeno po skončení zdaňovacího období, kdy podnikatel provede součet veškerých příjmů a výdajů a následně je stanoven základ daně, který je zjištěn rozdílem zdanitelných příjmů a daňových výdajů. Při výpočtu základu daně se vyloučí daňově neuznatelné položky, které nejsou součástí samotného výpočtu. Tento základ daně se upraví v souladu s § 5 a 23 ZDP.

Úprava základu daně je důležitým krokem pro stanovení správné výše daňové povinnosti, která je odvedena finančnímu úřadu. Poplatník, který vede daňovou evidenci je povinen zjistit skutečný stav majetku a závazků k 31. 12. a sepsat záznam o skutečném stavu zásob, hmotného majetku, pohledávek a závazků a o případné rozdíly pak upravit základ daně, tedy musí provést inventarizaci svého majetku. Zjištění základu daně u FO, která vede daňovou

evidenci je zjištěna v tabulce č. 18 níže. Podkladem pro stanovení základu daně z příjmů je peněžní deník, který je v příloze č. 3-5.

Daňově neuznatelné položky, které do výpočtu základu daně nezahrnuji:

- **první mimořádná splátka 90 000 Kč** (daňově uznatelná je jen poměrná část, která souvisí s obdobím roku 2022, snížení základu daně ve výši 3 333,34 Kč),
- **nákup automobilu ve výši 200 000 Kč** (daňově uznatelným nákladem je pouze část z dlouhodobého majetku ve formě daňového odpisu pro rok 2021 ve výši 22 000 Kč, o tuto částku je následně snížen základ daně,
- **výdaje na reprezentaci ve výši 4 560 Kč,**
- **poskytnutý dar** se řídí § 15 odst. 1, 2 ZDP, z něhož vyplývá, že poskytnutí daru PO nebo FO se sídlem v ČR nebo území EU musí být hodnota alespoň 1000 Kč a zároveň 2 % ze základu daně a maximálně lze odečíst 15 % ze základu daně. V tomto případě je dar v hodnotě **2 000 Kč** a nejsou splněny podmínky, proto je dar nedaňovým výdajem.

Podnikatel uplatňuje slevy na dani:

- sleva na poplatníka ve výši 30 840 Kč
- sleva na jedno dítě ve výši 15 204 Kč

Tabulka č. 18: Stanovení základu daně pomocí skutečných výdajů

DAŇOVÁ EVIDENCE SKUTEČNÝCH PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ	
SKUTEČNÉ DAŇOVÉ PŘÍJMY	917 000 Kč
- SKUTEČNÉ DAŇOVÉ VÝDAJE	- 464 079,82 Kč
ZÁKLAD DANĚ PŘED ÚPRAVAMI	452 920,18 Kč
- snížení o daňové odpisy	- 22 000 Kč
- snížení poměrné části mimořádné splátky leasingu	- 3 333,34 Kč
- snížení paušálních výdajů na dopravu	- 62 200 Kč
UPRAVENÝ ZÁKLAD DANĚ	365 386,84 Kč
ZAOKROUHLENÝ ZÁKLAD DANĚ (na celé stokoruny dolů)	365 300 Kč
x sazba daně 15 %	x 0,15
DAŇ PŘED SLEVAMI	54 795 Kč
- sleva na dani – na poplatníka	- 30 840 Kč
- sleva na jedno dítě (§ 35c ZDP)	- 15 204 Kč
DAŇ PO SLEVÁCH	8 751 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Dle tabulky č. 18 je viditelné, že poplatník bude odvádět finančnímu úřadu 8 751 Kč, pokud povede daňovou evidenci skutečných příjmů a výdajů. Podnikatel dále stanoví výši základu daně z příjmů pomocí výdajového paušálu, aby zjistil, zda se mu nevyplatí v daňovém přiznání uplatnit spíše paušální výdaje. Skutečné příjmy musí být totožné, ať podnikatel uplatní skutečné výdaje či paušální. Skutečné příjmy, které jsou ve výši 917 000 Kč jsou zaznamenány také v tabulce č. 19 níže, kde je stanovení základu daně pomocí paušálních výdajů. Skutečné příjmy a výdaje jsou zaznamenány v příloze č. 10-11, kde je zaznamenán stav bankovního účtu a stav pokladny.

Zdravotní pojištění OSVČ za rok při uplatnění skutečných výdajů je vypočteno 50 % ze základu daně, konkrétně:

- $452\,920,18\text{ Kč} \times 0,5 = 226\,460,09\text{ Kč}$ (vypočtený vyměřovací základ)
- z vyměřovacího základu je stanoveno pojistné ve výši 13,5 %
 $226\,460,09\text{ Kč} \times 0,135 = \mathbf{30\,573\text{ Kč}}$ (nedaňový výdaj)

Sociální pojištění OSVČ za rok při uplatnění skutečných výdajů je vypočteno 50 % ze základu daně, konkrétně:

- 452 920,18 Kč x 0,5 = 226 460,09 Kč (vypočtený vyměřovací základ)
- z vyměřovacího základu je stanoveno pojistné ve výši 29,2 %
226 460,09 Kč x 0,292 = **66 127 Kč** (nedaňový výdaj)

Zdravotní a sociální pojištění je poplatník povinen hradit v zálohách do 8 dnů od založení své živnosti příslušné zdravotní pojišťovně a České správě sociálního zabezpečení, nicméně pro zjednodušení případu je zdravotní a sociální pojištění hrazeno jednou platbou za celý rok. Tyto platby jsou v peněžním deníku v příloze č. 2.

Při záznamové povinnosti daňové evidence skutečných příjmů a výdajů, konkrétně v peněžním deníku v příloze č. 5 je jedna hospodářská operace, která je navíc oproti evidenci účetnictví v účetním deníku, a to výběr pro osobní spotřebu podnikatele. Výběr pro osobní spotřebu podnikatele je nedaňovým výdajem a tuto operaci lze využít pouze u FO, která vede daňovou evidenci příjmů a výdajů, nebo vede účetnictví jako FO, kde používá účet 491 – účet individuálního podnikatele. Pokud je podnikatel jednatelem společnosti s ručením omezením, a to i v případě, že je jejím jediným vlastníkem, tak nemůže tento účet použít. Podnikatel by musel snížit základní kapitál – účet 411, tedy dle zákona o účetnictví se může podnikatel dostat k penězům z vlastní firmy při vyplacení podílů ze zisku, tedy dividend.

Tabulka č. 19: Stanovení základu daně pomocí paušálních výdajů

VÝDAJOVÝ PAUŠÁL	
SKUTEČNÉ DAŇOVÉ PŘÍJMY	917 000 Kč
- výdaje zjištěné procentem příjmů (60 %)	- 550 200 Kč
ZÁKLAD DANĚ PŘED ÚPRAVAMI	366 800 Kč
UPRAVENÝ ZÁKLAD DANĚ	366 800 Kč
ZAOKROUHLENÝ ZÁKLAD DANĚ (na celé stokoruny dolů)	366 800 Kč
x sazba daně 15 %	x 0,15
DAŇ PŘED SLEVAMI	55 020 Kč
- sleva na dani – na poplatníka	- 30 840 Kč
- sleva na jedno dítě (§ 35c ZDP)	- 15 204 Kč
DAŇ PO SLEVÁCH	8 976 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Dle tabulky č. 19 je prokazatelné, že pokud by podnikatel se rozhodl pro uplatnění paušálních výdajů, pak by podnikatel odváděl finančnímu úřadu více než při uplatnění skutečných výdajích, nicméně rozdíl je pouze 225 Kč. Při uplatnění paušálních výdajů se neuplatňuje žádné snížení odpisů, poměrné výše finančního leasingu, či paušální nebo skutečné výdaje na dopravu, protože veškeré výdaje jsou zahrnuty v 60 % z příjmů, které jsou v tabulce č. 19 vypočteny. Při uplatnění výdajového paušálu je nutné vést knihu příjmů a knihu pohledávek, tato kniha se nachází v tabulce č. 13, která je totožná i pro evidenci skutečných příjmů. Podnikatel tedy dle záznamových evidencí, které jsou doposud uvedeny by uplatnil skutečné výdaje.

Podnikatel má také možnost využít daňovou evidenci pomocí paušální daně, při které podnikatel nemusí podávat daňové přiznání a pouze zaplatí zálohy na daň dle tabulky č. 1 (str. 17). Podnikatel platí každý měsíc jednu platbu v celkové **výši 6 208 Kč**, ve které je zahrnuta daň z příjmů ve výši 100 Kč, důchodové pojištění ve výši 3 386 Kč a zdravotní pojištění ve výši 2 722 Kč. Za celý rok podnikatel tedy zaplatí odvody pomocí paušální daně **v celkové výši 74 496 Kč**. Podnikatel může tuto variantu zvolit, pokud splňuje dané podmínky. Podnikatel nesmí být plátcem DPH, podnikatel nemůže uplatňovat žádnou slevu na dani, podnikatel vede pouze evidenci příjmů, aby prokázal, do jakého pásma bude patřit.

Podnikatel stanovil daňovou povinnost pomocí tří variant daňové evidence v závislosti na základ daně jako FO, tedy pomocí daňové evidence skutečných příjmů a výdajů, pomocí výdajového paušálu a paušální daně. Podnikatel zjistil, že pokud by uplatnil v řádném daňovém přiznání paušální výdaje, pak bude odvádět větší daňovou povinnost o 225 Kč. Podnikatel se rozhodl, že podá za zdaňovací období 2023 řádné daňové přiznání na uplatnění paušálních výdajů. Daňové přiznání za zdaňovací rok 2023 bude podnikatel posílat v kalendářním roce 2023. Poplatník podá daňové přiznání, které je součástí přílohy č. 6–9. Podnikatel musí před podáním připravit nezbytné údaje a podklady pro vyplnění přiznání, jako jsou osobní údaje o podnikání, většině podnikatelů stačí občanský průkaz a údaje z živnostenského rejstříku, dále jsou potřebné záznamy o příjmech a evidenci pohledávek z podnikání dle § 7 odst. 8 ZDP a podklady k nezdanitelným částkám a slevám na dani, pokud chce poplatník uplatnit.

4.1.3 Vedení účetnictví pro stanovení výše základu daně

Podnikatel se rozhodne vést od nového roku 2023 evidenci účetnictví jako právnická osoba. Podnikatel tedy založí novou obchodní společnost, kde zaznamenává veškeré hospodářské operace, které v daném účetním období nastaly. Finanční aktivity během účetního období jsou zaúčtovány v účetním deníku, který je součástí přílohy 12-14. K prvnímu dni, ve kterém začne podnikatel účtovat v evidenci účetnictví je nutné provést určité kroky:

- vytvoření účetního rozvrhu,
- sestavit zahajovací rozvahu,
- otevření účetních knih,
- vytvořit počáteční stavy přes účet 701

Podnikatel účtuje dle vzorového účtového rozvrhu pro podnikatele, který je přiložený v příloze č. 1-2. Podnikatel na začátku účetního období, ve kterém začal vést účetnictví, tedy ke dni 1. 1. 2023 sestavil zahajovací rozvahu, ve které jsou počátky stavů podnikatele. Zahajovací rozvaha je zaznamenána v tabulce č. 20 níže. Počáteční stavy (dále také „PS“) jsou zaznamenány v účetním deníku v příloze 12-14. Podnikatel vložil do obchodního majetku 400 000 Kč na bankovní účet a 50 000 Kč do pokladny.

Tabulka 20: Zahajovací rozvaha k 1. 1. 2022

ZAHAJOVACÍ ROZVAHA K 1. 1. 2023 (v Kč)			
AKTIVA (majetek podniku)		PASIVA (zdroje financování majetku)	
1.Stálá aktiva		1.Vlastní zdroje	
		411 – Základní kapitál	450 000
2.Oběžná aktiva		2.Cizí zdroje	
211 – Peněžní prostředky v pokladně	50 000		
221 – Peněžní prostředky na BÚ	400 000		
SOUČET AKTIV	450 000	SOUČET PASIV	450 000

Zdroj: vlastní zpracování

Podnikatel zaznamenává veškeré účetní operace v účetním deníku, který je vytvořen pomocí programu POHODA. Účetní deník je přiložen v příloze č. 12-14. Účetní operace, které jsou

zaznamenány v účetním deníku jsou podkladem pro stanovení výše základu daně. Z účetního deníku je sestaven přehled nákladů a výnosů, které jsou daňově uznatelné a jsou součástí výpočtu daně z příjmu. Přehled daňově uznatelných nákladů a výnosů se nachází v příloze č. 15, kde jsou ve výsledovce veškeré potřebné položky.

Z této přílohy vyplývá:

- **Daňové náklady celkem jsou ve výši 566 091,16 Kč**
- **Daňové výnosy celkem jsou ve výši 917 000 Kč**
- **Hospodářský výsledek je ve výši 350 908,84 Kč (917 000 Kč – 566 091,16 Kč)**

Základ daně je vypočten v tabulce č. 22 níže. K tomuto výpočtu je důležité znát celkové daňové výnosy, od kterých jsou odečteny náklady. Dále je potřeba znát rozdíl mezi účetními a daňovými odpisy. Daňové odpisy pro rok 2022 jsou v částce 22 000 Kč a účetní ve výši 33 340 Kč, to znamená, že účetní odpisy jsou vyšší než daňové, a proto je nutné přičíst částku 11 340 Kč. Výpočet daně z příjmů je v podobě daně splatné, která je 19 %.

Tabulka č. 21: Zjištění základu daně u evidence účetnictví

ZJIŠTĚNÍ ZÁKLADU DANĚ	
VÝNOSY	917 000 Kč
- NÁKLADY	566 091,16 Kč
ZÁKLAD DANĚ PŘED ÚPRAVAMI	350 908,84 Kč
- rozdíl mezi účetními a daňovými odpisy	+ 11 340 Kč
- skutečné náklady na dopravu BMW	+ 38 100 Kč
- paušální výdaje na dopravu BMW	- 75 000 Kč
- dar	+ 2 000 Kč
- náklady na reprezentaci	+ 4 560 Kč
UPRAVENÝ ZÁKLAD DANĚ	331 908,84 Kč
ZAOKROUHLĚNÝ ZÁKLAD DANĚ (na celé stokoruny dolů)	331 900 Kč
x sazba daně 19 % (daň splatná)	x 0,19
DAŇ PŘED SLEVAMI	63 061 Kč
- sleva na dani	0 Kč
DAŇ PO SLEVÁCH	63 061 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

V tabulce č. 21 je základ daně kladný, protože zde máme vyšší výnosy než náklady. Výsledek hospodaření před zdaněním je zjištěn jako rozdíl výnosů (účetová třída 6) a nákladů (účetová třída 5). Výše nákladů a výnosů je zaznamenáno v příloze č. 15, kde je zobrazena výsledovka podnikatele. Pokud od základu daně odečteme daň splatnou, tak získáme výsledek hospodaření, který se rovná částce 350 908,84 Kč. Po úpravě výsledku hospodaření vypočítáme daň splatnou ve výši 19 %. Díky této dani je vypočtena daňová povinnost, která je odvedena finančnímu úřadu. Dle tabulky 21 je daňová povinnost ve výši 63 061 Kč. Tato částka je oproti daňové evidenci velmi vysoká.

Hospodářský výsledek, tedy základ daně před úpravami je ve výši 350 908,84 Kč, který je následně upraven o rozdíl mezi účetními a daňovými odpisy, přičtené skutečné náklady na dopravu automobilu BMW, protože jsou následně od základu daně odečteny paušální výdaje na dopravu, a proto se skutečné výdaje na dopravu nemohou zahrnout do základu daně. Dále je k základu daně přičtený dar a náklady na reprezentaci, které nejsou daňově uznatelným nákladem. Poměrná část finančního leasingu, která připadá na zdaňovací období roku 2023, je zahrnuta v nákladech, které jsou součástí výpočtu hospodářského výsledku. Slevy na dani jako podnikatel společnosti s.r.o. žádné neuplatňuje.

4.2 Zhodnocení a doporučení

Výsledkem praktické části je zhodnocení odlišností základu daně a daňové povinnosti v závislosti na evidenci podnikatelské činnosti, která je z pohledu výdajového paušálu, daňové evidence a evidence účetnictví. Dále jsou zkoumány klíčové rozdíly záznamových povinností a změny v závislosti na typu evidence podnikatelské činnosti. Hodnocení evidencí podnikatelské činnosti je z hlediska fiktivní firmy, která je nově založená. Fiktivní podnikatel, jako začínající podnikatel se musí rozhodnout jaká evidence podnikatelské činnosti je pro něho výhodnější, kterou možnost evidence podnikatelské činnosti si za daných účetních případů zvolí, popřípadě na jakou evidenci podnikatelské činnosti by mohl přejít.

4.2.1 Porovnání daňového základu a daňové povinnosti

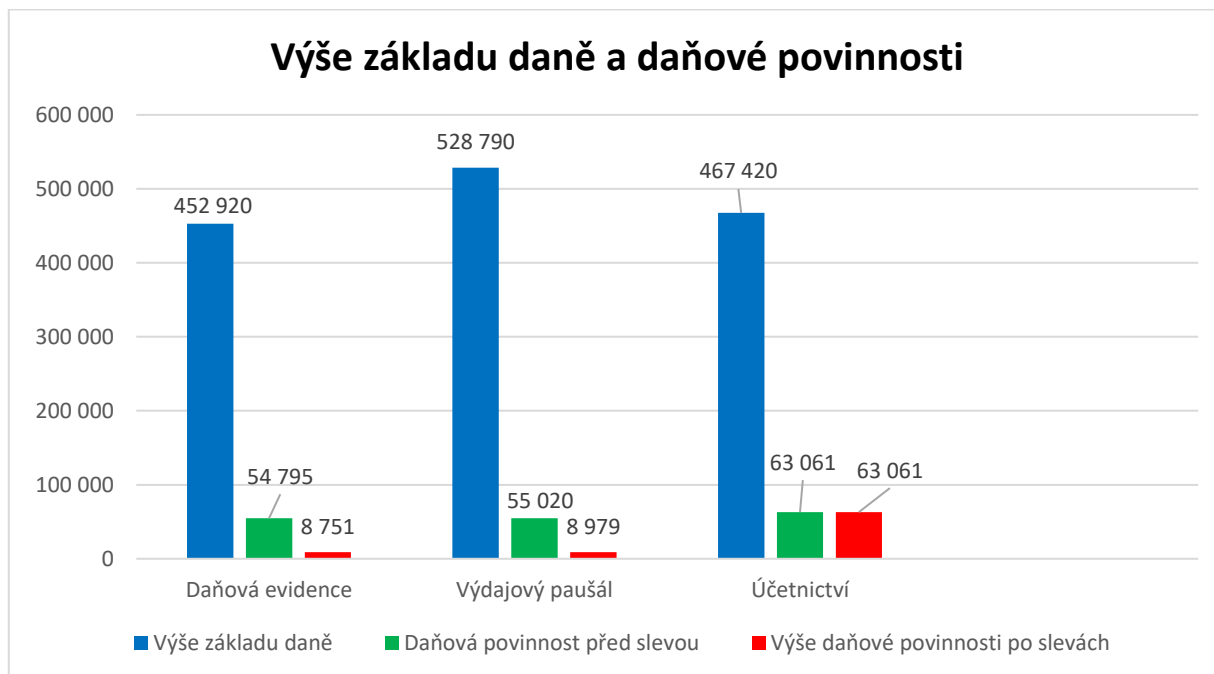
Tabulka č. 22 níže obsahuje informace o výši základu daně, daňové povinnosti před slevami a daňové povinnosti po slevách. Následně je vytvořen graf na obrázku č. 1 níže, kde je zobrazení základu daně a daňové povinnosti po uplatnění slev.

Tabulka č. 22: *Daňová povinnost v závislosti na způsobu evidence*

Položka	Způsob evidence		
	Daňová evidence	Výdajový paušál	Účetnictví
Základ daně	452 920 Kč	366 800 Kč	350 908 Kč
Daňová povinnost před slevami	54 795 Kč	55 020 Kč	63 061 Kč
Daň po slevách	8 751 Kč	8 979 Kč	63 061 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Obrázek č. 1: Výše základu daně a daňové povinnosti v závislosti na typu evidence podnikatelské činnosti

Na obrázku č. 1 lze vidět graf, který popisuje výši základu daně, označený modrou barvou, daňovou povinnost před slevami, označenou zelenou barvou a daňovou povinnost po slevách označenou červenou barvou. Z grafu je vidět odlišnost v základu daně v závislosti na typu evidence podnikatelské činnosti. Základ daně při vedení daňové evidence pomocí výdajového paušálu je nejvyšší v částce 528 790 Kč, je to způsobeno vysokými příjmy, od kterých byly odečteny paušální výdaje. Základ daně, tedy hospodářský výsledek při vedení účetnictví v částce 467 420 Kč je nižší než při evidenci paušálních výdajů, nicméně je vyšší oproti základu daně při daňové evidenci skutečných příjmů a výdajů, které jsou v částce 452 920 Kč. Do daňových výdajů při výpočtu základu daně při evidenci daňové evidence skutečných příjmů a výdajů se nezapočítává celková pořizovací cena DM, ani odvod na sociální a zdravotní pojištění. Důvodem vyššího základu daně v evidenci účetnictví je způsobeno vysokými výnosy, tvořené zejména z tržeb za účetní a daňové služby a za prodej odborné publikace a nízkými náklady podnikatele. Na změny v základu daně má velký vliv DM, který se chová odlišně v závislosti na typu evidence podnikatelské činnosti. V účetnictví se pořizovací cena DM zařadí do majetku podnikání, o kterém je evidováno v pomocné knize DM a hodnota tohoto DM se přesouvá do nákladů postupně prostřednictvím

odpisů. Jiné je to u daňové evidence skutečných příjmů a výdajů, kde se DM projeví v okamžiku pořízení a stává se nedaňovým výdajem, tím se zvyšují nedaňové výdaje, které ale nejsou součástí výpočtu základu daně, v tomto okamžiku se základ daně nesnižuje. DM ovlivňuje základ daně prostřednictvím ročních daňových odpisů, které snižují základ daně a tím je snížena daňová povinnost v daňové evidenci příjmů a výdajů. Pokud se jedná o výdajový paušál, tak se zde evidují pouze skutečné příjmy a výdaje jsou vypočítány procentem z těchto příjmů. Součástí takto zjištěných výdajů jsou zahrnuté výdaje, jako jsou odpisy nebo výdaje na pořízení dlouhodobého majetku. Takto zjištěné výdaje, které činí 60 % ze skutečných příjmů snížily základ daně natolik, že je zde nejnižší základ daně. Záznamová povinnost pomocí výdajového paušálu a daňové evidence skutečných příjmů a výdajů je při výpočtu daňové povinnosti základ daně snížen o slevu na poplatníka ve výši 30 840 Kč a dále je základ daně snížen o slevu na jedno dítě v částce 15 204 Kč. Nejnižší daňová povinnost po slevě na poplatníka a slevě na dítě je u záznamové povinnosti pomocí skutečných příjmů a výdajů v částce 8 751 Kč, nicméně záznamová povinnost pomocí výdajového paušálu není o tolik rozdílná, daňová povinnost při evidenci výdajového paušálu je v částce 8 979 Kč. Daňová povinnost při vedení účetnictví je oproti daňové evidenci velmi vysoká v částce 63 061 Kč. Takto vysoká částka je způsobena tím, že zde nejsou žádné slevy na dani, a proto se tento základ daně po úpravách dále už nesnížil. Z výše uvedeného vyplývá, že nejlepší variantou je záznamová povinnost pomocí daňové evidence skutečných příjmů a výdajů a pomocí záznamové povinnosti pomocí výdajového paušálu v závislosti na výši základu daně a daňové povinnosti.

4.2.2 **Zhodnocení jednotlivých evidencí na základě daně z příjmů**

Z výše uvedených možností evidence podnikatelské činnosti lze vyvodit, že pro podnikatele je nejvýhodnější zaznamenávat podnikatelskou činnost pomocí daňové evidence skutečných příjmů a výdajů a pomocí výdajového paušálu, kde jsou nejnižší daňové povinnosti, které jsou následně odvedeny finančnímu úřadu. Následně je rozhodnutí podnikatele, ke které variantě přistoupí, pokud nechce evidovat skutečné výdaje, ale pouze prokazatelné příjmy, pak si výdaje odečte pomocí výdajového paušálu, takže tato varianta je administrativně nejméně náročná. Výdajový paušál vychází především ze sledování pouze skutečných příjmů a výdaje jsou následně vypočteny jako 60 % ze skutečných příjmů. Tyto výdaje

zahrnují veškeré výdaje podnikatele a nelze odečíst jiné položky. Při záznamové povinnosti pomocí účetnictví je v tomto případě podnikateli nevyplatí, z důvodu vysoké daňové povinnosti. Evidence účetnictví by přicházelo v případě, že by podnikatel měl vyšší náklady a tím se snížil základ daně, nebo měl slevy na dani, které by následně dostatečně snížily daňovou povinnost. Pokud podnikatel nechce podávat daňové přiznání a nechce se administrativně více zatížit poté se může rozhodnout pro paušální daň, kde platí každý měsíc pouze zálohu, ve které je obsažena daň z příjmů, zdravotní a sociální pojištění, pokud bude splňovat podmínky této varianty záznamové povinnosti.

Sledování záznamové povinnosti vychází z různého pohledu na evidenci hospodářských operací, a tím je odlišný základ daně. Paušální výdaje vychází ze sledování pouze skutečných příjmů. V daňové evidenci se sledují skutečné příjmy i výdaje. Účetnictví je založeno na sledování výnosů a nákladů. Evidence účetnictví je administrativně nejnáročnější, protože se zde sleduje celý obraz podnikání společnosti, kde se vede spolu s účetním deníkem, také mnoho pomocných knih a účtuje se zde o jednotlivých hospodářských operacích pomocí účtového rozvrhu pro podnikatele, což v daňové evidenci nebo ve výdajovém paušálu není. Z hlediska legislativy jsou odlišností zákony, kterými se evidence podnikatelské činnosti řídí. Výdajový paušál a daňová evidence příjmů a výdajů se řídí zákonem o dani z příjmů. Některé povinnosti při vedení daňové evidence nejsou obsaženy v zákoně o dani z příjmů, a proto se v určitých případech v daňové evidenci příjmů a výdajů využívá zákon o účetnictví, například je tento zákon využit při evidenci zásob v daňové evidenci příjmů a výdajů.

Evidence podnikatelské činnosti mají určené limity pro vedení těchto evidencí podnikatelské činnosti. Paušální daň je možné využít, pokud jsou skutečné příjmy podnikatele do 2 mil. Kč a splňuje další podmínky dle této záznamové povinnosti. Výdajový paušál lze použít, pokud podnikatel má skutečné příjmy také do 2 mil. Kč. Stanovené limity maximálních výdajů u výdajového paušálu, které podnikatel může využít v závislosti na typu podnikatelské činnosti jsou zobrazeny v tabulce č. 2 v kapitole 3. 1. 4 Výdajový paušál. Při vedení daňové evidence nesmí podnikatel překročit roční obrat, který je stanoven ve výši 25 mil. Kč, jinak se stává ÚJ a tuto evidenci nemůže v dalším roce vést. Účetnictví je velmi náročné, ale zobrazuje veškeré hospodaření celého podnikání velmi podrobně. Pokud FO přesáhne roční obrat ve výši 25 mil. Kč, stává se ÚJ, je zapsána v obchodním rejstříku a vede

účetnictví povinně jako FO. Pokud podnikatel chce vést svoji podnikatelskou činnost jako s.r.o., tak svoji podnikatelskou činnost vede jako PO, je zapsána v obchodním rejstříku a vede účetnictví povinně ode dne zápisu v obchodním rejstříku.

Z výše uvedených změn v závislosti na typu evidence podnikatelské činnosti lze vyhodnotit, že pro malé začínající podnikatele je výhodnější využít záznamovou povinnost výdajového paušálu. Tato evidence je administrativně jednoduchá oproti ostatním evidencím podnikatelské činnosti, protože se zde evidují pouze skutečné příjmy spolu s evidencí pohledávek. Z hlediska fiktivního případu, podnikatelka nemá takové výdaje, které by natolik snížily základ daně, aby mohla využít daňovou evidenci příjmů a výdajů a nemá ani vysoké náklady v evidenci účetnictví, aby mohla vést evidenci účetnictví. Pokud se podnikateli budou zvyšovat daňové příjmy a výdaje, pak je možné uvažovat nad přeměnou z výdajového paušálu na daňovou evidenci příjmů a výdajů, kde je využit peněžní deník spolu s pomocnými knihami, jako je kniha pohledávek, závazků, DM, zásob apod. Cílem každého podnikatele je rozvíjet svoji firmu a zvyšovat svůj zisk. V případě, že podnikatel bude úspěšný a bude mít větší náklady při svém podnikání, poté je vhodné uvažovat nad přeměnou právní formy podnikání z OSVČ na s.r.o., kde se vede povinně účetnictví a podnikatel bude mít podrobnější pohled na své podnikání. Pokud by podnikatel přesáhl roční obrat 25 mil. Kč, stává se ÚJ a musí přejít povinně na evidenci účetnictví dle zákona o účetnictví. Pokud podnikatel zvolí variantu evidence podnikatelské činnosti pomocí výdajového paušálu, pak podnikatel podává daňové přiznání FO, které je zobrazeno v příloze č. 6-9.

5 Závěr

Bakalářská práce byla členěna do několika částí. První část byla věnována teoretickému rozboru osoby samostatně výdělečně činné a společnosti s ručením omezeným, které byly zaměřeny především na charakteristiku jednotlivých druhů evidencí podnikatelské činnosti v závislosti na výši základu daně a daňové povinnosti. Druhá část byla věnována aplikaci teoretických poznatků do praktického fiktivního případu. V praktickém případě byly zobrazeny různé možnosti evidence podnikatelské činnosti, a to zejména výdajový paušál, daňová evidence a evidence účetnictví. Výdajový paušál a daňová evidence byly vedeny fyzickou osobou, tedy podnikatel podnikal jako osoba samostatně výdělečně činná. Evidence účetnictví byla vedena společností s ručením omezeným, tedy právnickou osobou. Poslední část obsahuje zhodnocení a doporučení konkrétní evidence podnikatelské činnosti v závislosti na výši základu daně a daňové povinnosti. Zhodnocení je v souvislosti s nově vytvořenou společností, která se věnuje účetnímu a daňovému poradenství a zároveň prodejem odborných publikací.

Cílem této práce bylo vyhodnocení změn právní formy podnikání především z účetního a daňového hlediska s ohledem na výši základu daně a daňové povinnosti, která je následně odváděna finančnímu úřadu. Tato práce dosáhla svého cíle, jelikož z této bakalářské práce, zejména z praktické části, vyplynulo, že každá evidence má jiný pohled na zaznamenávání podnikatelské činnosti a tím dochází k odlišnému způsobu zjištění základu daně. Na takto zjištěný základ daně je následně použit výpočet pro zjištění daňové povinnosti, který je odlišný dle způsobu evidence podnikatelské činnosti.

Pro potřeby této bakalářské práce byl vytvořen fiktivní podnikatel XY, který začal podnikat a rozhoduje se, kterou evidenci podnikatelské činnosti v závislosti na výši základu daně a daňové povinnosti si zvolí. Podnikatel začal své podnikání 1. 1. 2022, kdy jako nový podnikatel má čtyři možnosti, jak zaznamenávat svoji podnikatelskou činnost. Podnikatel evidoval svoji podnikatelskou činnost pomocí paušální daně, výdajového paušálu, daňové evidence skutečných příjmů a výdajů a pomocí evidence

účetnictví. V účetnictví je nejvyšší daňová povinnost v porovnání s ostatními evidencemi podnikatelské činnosti. Nejnižší daňová povinnost je v záznamové povinnosti pomocí výdajového paušálu, kde je i nízká daňová povinnost. Veškeré podmínky pro stanovení základu daně byly s ohledem na nově vzniklé povinnosti od roku 2023, tzn., že u záznamové povinnosti pomocí výdajového paušálu byl od 1. 1. 2023 zvýšen limit skutečných příjmů, tzn., že podnikatel si ve výdajovém paušálu může uplatnit roční příjmy až do výše 2 mil. Kč.

Na základě zjištěných skutečností bylo dosaženo závěru, že evidence podnikatelské činnosti v závislosti na stanovení výše základu daně a daňové povinnosti je nejvýhodnější u výdajového paušálu, který je nejméně administrativně náročný oproti ostatním evidencím podnikatelské činnosti a je zde nízká daňová povinnost v závislosti na fiktivním případě v praktické části. V současné situaci za stanovených podmínek a konkrétních hospodářských operací, které jsou evidovány v praktické části přichází v úvahu také záznamová povinnost daňové evidence skutečných příjmů a výdajů, kde podnikatel musí evidovat i prokazatelné výdaje, tudíž oproti výdajovému paušálu je tato evidence administrativně náročnější, ale ne tolik jako evidence účetnictví. Pokud bude podnikatel v budoucnu chtít rozšířit svou podnikatelskou činnost a bude mít vyšší náklady než v této situaci, je možné uvažovat nad přeměnou z OSVČ na s.r.o., tedy nad evidencí účetnictví. Tuto bakalářskou práci je možné využít jako návod při vedení různých možností záznamových povinností, popřípadě tato práce může být pomůckou pro stanovení výše základu daně a následného výpočtu daňové povinnosti v závislosti na typu evidence podnikatelské činnosti.

6 Seznam použitých zdrojů

BRYCHTA, Ivan; BULLA, Miroslav; KUCHAROVÁ, Ivana; PILAŘOVÁ, Ivana; PŠENKOVÁ, Yvetta et al. *Účetnictví podnikatelů*. 20. vyd. Meritum (Wolters Kluwer ČR). Praha: ASPI, 2023. ISBN 978-80-7676-641-9.

CARNEGIE, Garry D. Účetnictví101: Nová definice účetnictví na zítřek. *Účetnictví a vzdělávání*. 2022, s. 615-628. ISSN 0963-9284, DOI: 10.1080/09639284.2021.2014915. Dostupné z: <https://doi.org/10.1080/09639284.2021.2014915>.

DĚRGEL, Martin. Otázky a odpovědi: Přechod OSVČ na s. r. o. *DAUC.cz: Wolters Kluwer* [online]. 2020 [cit. 2022-11-22]. ISSN 2533-4484. Dostupné z: <https://www.dauc.cz/clanky/8494/otazky-a-odpovedi-prechod-osvc-na-s-r-o>

DUŠEK, Jiří a SEDLÁČEK, Jaroslav. *Daňová evidence podnikatelů*. 20. vyd. Účetnictví a daně (Grada). Praha: Grada, 2023. ISBN 978-80-271-3986-6.

DUŠEK, Jiří. *Daně z příjmů: přehledy, daňové a účetní tabulky*. 13. vyd. Praha: Grada, 2020. Účetnictví a daně (Grada). ISBN 978-80-271-1048-3.

DUŠEK, Jiří. *Daně z příjmů: přehledy, daňové a účetní tabulky*. 13. vyd. Účetnictví a daně (Grada). Praha: Grada, 2020. ISBN 978-80-271-1048-3.

FINANČNÍ SPRÁVA. Paušální daň: Daně – daň z příjmů. *Finanční správa* [online]. 2023 [cit. 2023-02-03]. Dostupné z: <https://www.financnisprava.cz/cs/dane/dane/dan-z-prijmu/pausalni-dan/obecne-informace>

HINKE, Jana a Dana BÁRKOVÁ. *Účetnictví*. 3., aktualizované vydání. Praha: Grada, 2017. ISBN 978-80-271-0331-7.

HOVORKA, Miloš. Pomůcka pro vyplňování přiznání k dani z příjmů právnických osob (za zdaňovací období započatá v roce 2021). *Daně, účetnictví, mzdy z pohledu kontrol* [online].

22.11.2021 [cit. 2022-09-06]. Dostupné z: https://www.kontrola.du.cz/33/pomucka-pro-vyplnovani-priznani-k-dani-z-prijmu-pravnickych-osob-za-zdanovaci-obdobi-zapocata-v-roce-2021-uniqueidmRRWSbk196FNf8-jVUh4EsI9rHcS-N1D85-q_Vr5YnksWPNrcQgyg/?uri_view_type=5

HRUŠKA, Vladimír. *Účetní manuál pro podnikatelské subjekty, aneb, Průvodce účetními operacemi a účetní závěrkou*. 2. vydání. Praha: Grada Publishing, 2019. ISBN 978-80-271-2245-5.

JINDROVÁ, Blanka. *Účetní odpisy. Daně, účetnictví, právo, práce a mzdy pro profesionály* [online]. Dashöfer Holding, Ltd., Verlag Dashöfer, nakladatelství, 21.5.2021 [cit. 2023-01-02]. Dostupné z: <https://www.du.cz/33/ucetni-odpisy-uniqueidmRRWSbk196FNf8-jVUh4Es4XQMkyMVpZ55alh1F7sC0/>

KRÁLOVÁ, Magdalena a Miloslav HEJRET. *Zákon o účetnictví s komentářem: s účinností od 1.1.2022*. 2. vyd. Praha: Grada Publishing. *Účetnictví a daně (Grada)*. ISBN 978-80-271-3598-1. ISSN 978-80-271-3598-1.

KUBÁTOVÁ, Alena Haas. *Daňově uznatelné a neuznatelné náklady*. *Portal.POHODA* [online]. 11. 6. 2021 [cit. 2022-08-14]. Dostupné z: <https://portal.pohoda.cz/dane-ucetnictvi-mzdy/ucetnictvi/danove-uznatelne-a-neuznatelne-naklady/>

KUBÁTOVÁ, Alena Haas. *Přechod z daňové evidence na účetnictví*. Online. *Portal.POHODA*. 2019. [cit. 2023-10-04]. Dostupné z: <https://portal.pohoda.cz/dane-ucetnictvi-mzdy/ucetnictvi/prechod-z-danove-evidence-na-ucetnictvi/>.

MACHÁČEK, Ivan. *Fyzické osoby a daň z příjmů*. 4. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2021. *Otázky a odpovědi z praxe (ASPI)*. ISBN 978-80-7676-075-2.

MORAVEC, Tomáš a ANDREISOVÁ, Lucie. *Obchodní společnosti pohledem Corporate Governance*. Právo pro praxi. Praha: Grada Publishing, 2021. ISBN 978-80-271-1217-3.

MRKOSOVÁ, Jitka. *Účetnictví: Učebnice pro SŠ a VOŠ*. Brno: Edika, 2017. ISBN 9788026610731.

NIGRIN, Jiří. *Hmotný a nehmotný majetek v podnikání*. Praha: Wolters Kluwer, 2020. Otázky a odpovědi z praxe (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7598-737-2.

Občanský zákoník: Úplné znění, změny OZ od 1.7.2021. ÚZ č. 1434. Praha: Sagit, 2021. ISBN 9788074884719. Zpracování rejstříku: prof. Dr. JUDr. Karel Eliáš, Mgr. Marek Svatoš.

ONDŘEJ, Jan; RŮŽIČKA, Květoslav; DVOŘÁK, Tomáš; POLÁK, Josef; MANSELLA, Natália et al. *Zahájení podnikání: (právní, ekonomické, daňové, účetní aspekty)*. 2 vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2019. ISBN 9788075983374.

PILÁŘOVÁ, Ivana. *Přechody mezi paušálem a daňovou evidencí*. Online. Odborný portál DAUC.cz. 2020. [cit. 2023-10-29]. Dostupné z: <https://www.dauc.cz/clanky/8490/otazky-a-odpovedi-prechody-mezi-pausalem-a-danovou-evidenci>.

PILÁTOVÁ, Jana. *Daňová evidence: komplexní řešení problematiky daňové evidence pro OSVČ : daň z přidané hodnoty, daň silniční, daň z nemovitých věcí, sociální pojištění, zdravotní pojištění*. 13. vyd. Olomouc: ANAG, 2022. Daně, účetnictví (ANAG). ISBN 978-80-7554-356-1.

PILÁTOVÁ, Jana. *Účtová osnova, české účetní standardy, postupy účtování pro podnikatele: Postupy účtování pro podnikatele*. 3. vyd. ANAG, 2021. Účetnictví (ANAG). ISBN 978-80-7554-310-3.

PRAVDOVÁ, Markéta; JOSKOVÁ, Lucie a DVOŘÁKOVÁ, Eva. *Nová společnost s ručením omezeným: Právo - účetnictví - daně*. 4 vyd. Praha: Grada Publishing, 2021. ISBN 9788027130177.

RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 7. aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2021. Finance (Grada). ISBN 978-80-271-3124-2.

SKÁLOVÁ, Jana a Anna SUKOVÁ. *Podvojně účetnictví 2022*. 28. vyd. Praha: Grada. Účetnictví a daně (Grada). ISBN 978-80-271-3595-0.

ŠINDELÁŘ, Michal a Libuše MÜLLEROVÁ. *Účetnictví a daně kapitálových obchodních společností: pro všechny s.r.o. a a.s.* Praha: Grada Publishing, 2022. Účetnictví a daně (Grada). ISBN 978-80-271-3459-5.

ŠTOHL, Pavel. *Učebnice účetnictví 2022: pro střední školy a pro veřejnost*. Dvacáté třetí, upravené vydání. Znojmo: Ing. Pavel Štohl, 2022. ISBN 978-80-88221-64-7.

VLČKOVÁ, Miroslava, Jindra KOUŘILOVÁ, Jarmila RYBOVÁ a Hana HLAVÁČKOVÁ. *Účetnictví v obchodní činnosti*. 2. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2021. Účetnictví (Wolters Kluwer). ISBN 978-80-7676-069-1.

VYBÍHAL, Václav. *Mzdové účetnictví 2022: praktický průvodce*. 25. vyd. Praha: Grada, 2022. Účetnictví a daně (Grada). ISBN 978-80-271-3592-9.

VYCHOPENĚ, Jiří. *Společnost s ručením omezeným z účetního a daňového pohledu*. 5. vydání. Otázky a odpovědi z praxe (Wolters Kluwer ČR). Praha: Wolters Kluwer, 2022. ISBN 978-80-7676-348-7.

WEISS, Tomáš. Kalkulačka paušální daně pro rok 2023. *Ministerstvo financí České republiky* [online]. 5.1.2023 [cit. 2023-01-07]. Dostupné z: <https://mfcz.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2023/kalkulacka-pausalni-dane-pro-rok-2023-49903/>

Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon). In: *Sbírka zákonů České republiky*. 15. listopadu 1991, částka 87. ISSN 1211-1244. Dostupný také z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu>

ZELENSKÁ, Taťána a Jana BELLOVÁ. Daňové změny v České republice v době pandemie COVID-19. *Přezku evropského a srovnávacího práva*. 9.9.2022, **50**(3), 163–179. ISSN 2545-384X, DOI:10.31743/recl.13388. Dostupné z: <https://doi.org/10.31743/recl.13388>.

7 Seznam obrázků, tabulek, grafů a zkratk

7.1 Seznam obrázků

Obrázek č. 1: Výše základu daně a daňové povinnosti v závislosti na typu evidence podnikatelský činnosti 65

7.2 Seznam tabulek

Tabulka č. 1: Výše měsíční zálohy na paušální daň.....	17
Tabulka č. 2: Výše a limity výdajového paušálu	18
Tabulka č. 3: Jednoduché schéma deníku příjmů a výdajů.....	21
Tabulka č. 4: Inventurní karta dlouhodobého majetku.....	22
Tabulka č. 5: Skladní karta.....	23
Tabulka č. 6: Rozvaha	36
Tabulka č. 7: Záznam účtu	38
Tabulka č. 8: Daňové odpisy osobního automobilu BMW	48
Tabulka č. 9: Účetní odpisy osobního automobilu.....	49
Tabulka č. 10: Splátkový kalendář dle smlouvy o finančním leasingu.....	51
Tabulka č. 11: Skutečné výdaje na dopravu pro FO v souladu s ustanovením § 24 odst. 2 písm. k) ZDP.....	51
Tabulka č. 12: Paušální výdaje na dopravu pro FO v souladu s ustanovením § 24 odst. 2 písm. zt) ZDP:.....	52
Tabulka č. 13: Paušální výdaje na dopravu pro PO	53
Tabulka č. 14: Kniha pohledávek.....	54
Tabulka č. 15: Kniha závazků	54
Tabulka č. 16: Karta zásob při daňové evidenci	55
Tabulka č. 17: Karta dlouhodobého hmotného majetku	56
Tabulka č. 18: Stanovení základu daně pomocí skutečných výdajů	58

Tabulka č. 19: Stanovení základu daně pomocí paušálních výdajů	59
Tabulka 20: Zahajovací rozvaha k 1. 1. 2022	61
Tabulka č. 21: Zjištění základu daně u evidence účetnictví	62
Tabulka č. 22: Daňová povinnost v závislosti na způsobu evidence	64

7.3 Seznam použitých zkratk

ČR – Česká republika

D – Strana Dal

DE – Daňová evidence

DHM – Dlouhodobý hmotný majetek

DM – Dlouhodobý majetek

DNM – Dlouhodobý nehmotný majetek

DPH – Daň z přidané hodnoty

DS – Datová schránka

FAP – Faktura přijatá

FAV – Faktura vystavená

FO – Fyzická osoba

HV – Hospodářský výsledek

Kč – Koruna česká

MD – Strana Má Dáti

MJ – Měrná jednotka

NOZ – Nový občanský zákoník

Odst. – Odstavec

OR – Obchodní rejstřík

OSVČ – Osoba samostatně výdělečně činná

Písm. – Písmeno

PO – Právnícká osoba

PPD – Příjmový pokladní doklad

PS – Počáteční stav

s.r.o. – Společnost s ručením omezeným

Sb. – Sbíрка zákonů

Tj. – To je

ÚJ – Účetní jednotka
VBÚ – Výpis z běžného účtu
VH – Valná hromada
VPD – Výdajový pokladní doklad
VÚD – Vnitřní účetní doklad
ZDP – Zákon o dani z příjmů
ZK – Základní kapitál
ŽZ – Živnostenský zákoník

8 Přílohy

Příloha č. 1: Vzorový účtový rozvrh pro podnikatele (1. strana)	78
Příloha č. 2: Vzorový účtový rozvrh pro podnikatele (2. strana)	79
Příloha č. 3: Peněžní deník str. 1	80
Příloha č. 4: Peněžní deník str. 2	81
Příloha č. 5: Peněžní deník str. 3	82
Příloha č. 6: Přiznání k dani z příjmů FO str. 1	83
Příloha č. 7: Přiznání k dani z příjmů FO str. 2	84
Příloha č. 8: Přiznání k dani z příjmů FO str. 3	85
Příloha č. 9: Přiznání k dani z příjmů FO str. 4	86
Příloha č. 10: Konečný stav bankovního účtu	87
Příloha č. 11: Pokladní kniha.....	87
Příloha č. 12: Účetní deník sr.1	88
Příloha č. 13: Účetní deník str.2	89
Příloha č. 14: Účetní deník str. 3	90
Příloha č. 15: Výsledovka.....	90

Příloha č. 1: Vzorový účtový rozvrh pro podnikatele (1. strana)

VZOROVÝ ÚČTOVÝ ROZVRH pro podnikatele (pro studijní účely 2022)

Účtová třída 0 – DLOUHODOBÝ MAJETEK

01 – Dlouhodobý nehmotný majetek

- 012 – Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje
- 013 – Software
- 014 – Ostatní ocenitelná práva
- 015 – Goodwill
- 016 – Povolенky na emise
- 017 – Preferenční limity
- 019 – Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek

02 – Dlouhodobý hmotný majetek odpisovaný

- 021 – Stavby
- 022 – Hmotné movité věci a jejich soubory
- 025 – Pěstitelské celky trvalých porostů
- 026 – Dospělá zvířata a jejich skupiny
- 027 – Oceňovací rozdíl k nabytému majetku
- 029 – Jiný dlouhodobý hmotný majetek

03 – Dlouhodobý hmotný majetek neodpisovaný

- 031 – Pozemky
- 032 – Umělecká díla a sbírky

04 – Nedokončený dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek

- 041 – Pořízení dlouhodobého nehmotného majetku
- 042 – Pořízení dlouhodobého hmotného majetku

05 – Poskytnuté zálohy na dlouhodobý majetek

- 051 – Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek
- 052 – Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek
- 053 – Poskytnuté zálohy na dlouhodobý finanční majetek

06 – Dlouhodobý finanční majetek

- 061 – Podíly – ovládaná a ovládající osoba
- 062 – Podíly v účetních jednotkách pod podstatným vlivem
- 063 – Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly
- 064 – Pořízení dlouhodobého finančního majetku
- 065 – Dluhové cenné papíry držené do splatnosti
- 066 – Zápůjčky a úvěry – ovládaná nebo ovládající osoba
- 067 – Zápůjčky a úvěry – podstatný vliv
- 068 – Ostatní zápůjčky a úvěry
- 069 – Jiný dlouhodobý finanční majetek

07 – Oprávky k dlouhodobému nehmotnému majetku

- 072 – Oprávky k nehmotným výsledkům výzkumu a vývoje
- 073 – Oprávky k softwaru
- 074 – Oprávky k ocenitelným právům
- 075 – Oprávky ke goodwillu
- 079 – Oprávky k ostatnímu dlouhodobému nehmotnému majetku

08 – Oprávky k dlouhodobému hmotnému majetku

- 081 – Oprávky ke stavbám
- 082 – Oprávky k hmotným movitým věcem a jejich souborům
- 085 – Oprávky k pěstitelským celkům trvalých porostů
- 086 – Oprávky k dospělým zvířatům a jejich skupinám
- 089 – Oprávky k jinému dlouhodobému hmotnému majetku

09 – Opravné položky k dlouhodobému majetku

- 091 – Opravná položka k dlouhodobému nehmotnému majetku
- 092 – Opravná položka k dlouhodobému hmotnému majetku
- 093 – Opravná položka k dlouhodobému nedokončenému nehmotnému majetku
- 094 – Opravná položka k dlouhodobému nedokončenému hmotnému majetku
- 095 – Opravná položka k poskytnutým zálohám na dlouhodobý majetek
- 096 – Opravná položka k dlouhodobému finančnímu majetku
- 097 – Oceňovací rozdíl k nabytému majetku
- 098 – Oprávky k oceňovacímu rozdílu k nabytému majetku

Účtová třída 1 – ZÁSoby

11 – Materiál

- 111 – Pořízení materiálu
- 112 – Materiál na skladě
- 119 – Materiál na cestě

12 – Zásoby vlastní činnosti

- 121 – Nedokončená výroba
- 122 – Polotovary
- 123 – Výrobky
- 124 – Mladá a ostatní zvířata a jejich skupiny

13 – Zboží

- 131 – Pořízení zboží
- 132 – Zboží na skladě a v prodejních
- 139 – Zboží na cestě

15 – Poskytnuté zálohy na zásoby

- 151 – Poskytnuté zálohy na materiál
- 152 – Poskytnuté zálohy na zvířata
- 153 – Poskytnuté zálohy na zboží

19 – Opravné položky k zásobám

- 191 – Opravná položka k materiálu
- 192 – Opravná položka k nedokončené výrobě
- 193 – Opravná položka k polotovarům
- 194 – Opravná položka k výrobkům

195 – Opravná položka k mladým a ostatním zvířatům a jejich skupinám

- 196 – Opravná položka ke zboží
- 197 – Opravná položka k zálohám na materiál
- 198 – Opravná položka k zálohám na zvířata
- 199 – Opravná položka k zálohám na zboží

Účtová třída 2 – KRÁTKODOBÝ FINANČNÍ MAJETEK A PENĚŽNÍ PROSTŘEDKY

21 – Peněžní prostředky v pokladně

- 211 – Pokladna
- 213 – Ceniný

22 – Peněžní prostředky na účtech

- 221 – Bankovní účty

23 – Krátkodobé úvěry

- 231 – Krátkodobé úvěry
- 232 – Eskontní úvěry

24 – Krátkodobé finanční výpomoci

- 241 – Emitované krátkodobé dluhopisy
- 249 – Ostatní krátkodobé finanční výpomoci

25 – Krátkodobý finanční majetek

- 251 – Majetkové cenné papíry k obchodování
- 252 – Vlastní akcie a vlastní obchodní podíly
- 253 – Dluhové cenné papíry k obchodování
- 254 – Podíly – ovládaná nebo ovládající osoba
- 255 – Vlastní dluhopisy
- 256 – Dluhové cenné papíry se splatností do jednoho roku držené do splatnosti
- 257 – Ostatní cenné papíry
- 259 – Pořizování krátkodobého finančního majetku

26 – Převody mezi finančními účty

- 261 – Peníze na cestě

29 – Opravné položky ke krátkodobému finančnímu majetku

- 291 – Opravná položka ke krátkodobému finančnímu majetku

Účtová třída 3 – ZÚČTOVACÍ VZTAHY

31 – Pohledávky (krátkodobé i dlouhodobé)

- 311 – Odběratelé
- 313 – Pohledávky z eskontované cenné papíry
- 314 – Poskytnuté provozní zálohy
- 315 – Ostatní pohledávky

32 – Závazky (krátkodobé)

- 321 – Dodavatelé
- 322 – Směnky k úhradě
- 324 – Přijaté provozní zálohy
- 325 – Ostatní závazky

33 – Zúčtování se zaměstnanci a institucemi

- 331 – Zaměstnanci
- 333 – Ostatní závazky vůči zaměstnancům
- 335 – Pohledávky za zaměstnanci
- 336 – Zúčtování s institucemi sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění

34 – Zúčtování daní a dotací

- 341 – Daň z příjmů
- 342 – Ostatní přímé daně
- 343 – Daň z přidané hodnoty
- 345 – Ostatní daně a poplatky
- 346 – Dotace ze státního rozpočtu
- 347 – Ostatní dotace
- 349 – Spojovací účet k DPH

35 – Pohledávky za společníky

- 351 – Pohledávky – ovládaná nebo ovládající osoba
- 352 – Pohledávky – podstatný vliv
- 353 – Pohledávky za upsaný základní kapitál
- 354 – Pohledávky za společníky při úhradě ztráty
- 355 – Ostatní pohledávky za společníky obchodní korporace
- 358 – Pohledávky za společníky sdruženými ve společnosti

36 – Závazky ke společníkům

- 361 – Závazky – ovládaná nebo ovládající osoba
- 362 – Závazky – podstatný vliv
- 364 – Závazky ke společníkům při rozdělování zisku
- 365 – Ostatní závazky ke společníkům obchodní korporace
- 366 – Závazky ke společníkům a členům družstva ze závislé činnosti
- 367 – Závazky z upsaných nesplacených cenných papírů a vkladů
- 368 – Závazky ke společníkům sdruženým ve společnosti

37 – Jiné pohledávky a závazky

- 371 – Pohledávky z prodeje závodu
- 372 – Závazky z koupě závodu
- 373 – Pohledávky a závazky z pevných termínových operací
- 374 – Pohledávky z nájmu a pachtu
- 375 – Pohledávky z emitovaných dluhopisů
- 376 – Nakoupené opce
- 377 – Prodané opce
- 378 – Jiné pohledávky
- 379 – Jiné závazky

Příloha č. 2: Vzorový účtový rozvrh pro podnikatele (2. strana)

VZOROVÝ ÚČTOVÝ ROZVRH pro podnikatele (pro studijní účely 2022)

38 – Přechodné účty aktiv a pasiv

- 381 – Náklady příštích období
- 382 – Komplexní náklady příštích období
- 383 – Výdaje příštích období
- 384 – Výnosy příštích období
- 385 – Příjmy příštích období
- 388 – Dohadné účty aktivní
- 389 – Dohadné účty pasivní

39 – Opravná položka k zúčtovacím vztahům a vnitřní zúčtování

- 391 – Opravná položka k pohledávkám
- 395 – Vnitřní zúčtování
- 398 – Spojovací účet při společnosti (sdružení)

Účtová třída 4 – KAPITÁLOVÉ ÚČTY A DLOUHODOBÉ ZÁVAZKY

41 – Základní kapitál a kapitálové fondy

- 411 – Základní kapitál
- 412 – Ážio
- 413 – Ostatní kapitálové fondy
- 414 – Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků
- 416 – Rozdíly z ocenění při přeměnách obchodních korporací
- 417 – Rozdíly z přeměn obchodních korporací
- 418 – Oceňovací rozdíly z přecenění při přeměnách obchodních korporací
- 419 – Změny základního kapitálu

42 – Fondy ze zisku a převedené výsledky hospodaření

- 421 – Rezervní fond
- 422 – Nedělitelný fond
- 423 – Statutární fondy
- 424 – Ostatní fondy ze zisku
- 426 – Jiný výsledek hospodaření minulých let
- 428 – Nerozdělený zisk minulých let
- 429 – Neuhrazená ztráta minulých let

43 – Výsledek hospodaření

- 431 – Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení
- 432 – Zálohy na podíly na zisku

45 – Rezervy

- 451 – Rezervy podle zvláštních právních předpisů
- 453 – Rezerva na daň z příjmů
- 459 – Ostatní rezervy

46 – Dlouhodobé závazky k úvěrovým institucím

- 461 – Dlouhodobé úvěry

47 – Dlouhodobé závazky

- 471 – Dlouhodobé závazky – ovládaná nebo ovládající osoba

- 472 – Dlouhodobé závazky – podstatný vliv

- 473 – Emitované dluhopisy
- 474 – Závazky z nájmu a pachtu
- 475 – Dlouhodobé přijaté zálohy
- 478 – Dlouhodobé směny k úhradě
- 479 – Jiné dlouhodobé závazky

48 – Odložený daňový závazek a pohledávka

- 481 – Odložený daňový závazek a pohledávka

49 – Individuální podnikatel

- 491 – Účet individuálního podnikatele

Účtová třída 5 – NÁKLADY

50 – Spotřebované nákupy

- 501 – Spotřeba materiálu
- 502 – Spotřeba energie
- 503 – Spotřeba ostatních neskladovatelných dodávek
- 504 – Prodané zboží

51 – Služby

- 511 – Opravy a udržování
- 512 – Cestovné
- 513 – Náklady na reprezentaci
- 518 – Ostatní služby

52 – Osobní náklady

- 521 – Mzdové náklady
- 522 – Příjmy společníků obchodní korporace ze závislé činnosti
- 523 – Odměny členům orgánů obchodní korporace
- 524 – Zákonné sociální a zdravotní pojištění
- 525 – Ostatní sociální pojištění
- 526 – Zdravotní a sociální pojištění individuálního podnikatele
- 527 – Zákonné sociální náklady
- 528 – Ostatní sociální náklady

53 – Daně a poplatky

- 531 – Daň silniční
- 532 – Daň z nemovitých věcí
- 538 – Ostatní daně a poplatky

54 – Jiné provozní náklady

- 541 – Zůstatková cena prodaného dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku
- 542 – Prodaný materiál
- 543 – Dary
- 544 – Smluvní pokuty a úroky z prodlení
- 545 – Ostatní pokuty a penále
- 546 – Odpis pohledávek
- 547 – Mimořádné provozní náklady
- 548 – Ostatní provozní náklady
- 549 – Manka a škody z provozní činnosti

55 – Odpisy, rezervy, komplexní náklady příštích období a opravné položky v provozní oblasti

- 551 – Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku
- 552 – Tvorba a zúčtování zákonných rezerv podle zvláštních právních předpisů
- 554 – Tvorba a zúčtování ostatních rezerv
- 555 – Tvorba a zúčtování komplexních nákladů příštích období
- 557 – Zúčtování opravy k oceňovacímu rozdílu k nabytému majetku
- 558 – Tvorba a zúčtování zákonných opravných položek v provozní činnosti
- 559 – Tvorba a zúčtování opravných položek v provozní činnosti

56 – Finanční náklady

- 561 – Prodané cenné papíry a podíly
- 562 – Úroky
- 563 – Kursové ztráty
- 564 – Náklady z přecenění cenných papírů
- 565 – Náklady z finančního majetku
- 566 – Náklady z derivátových operací
- 567 – Mimořádné finanční náklady
- 568 – Ostatní finanční náklady
- 569 – Manka a škody na finančním majetku

57 – Rezervy a opravné položky ve finanční oblasti

- 574 – Tvorba a zúčtování finančních rezerv
- 579 – Tvorba a zúčtování opravných položek ve finanční činnosti

58 – Změny stavu zásob vlastní činnosti a aktivace

- 581 – Změna stavu nedokončené výroby
- 582 – Změna stavu polotovarů
- 583 – Změna stavu výrobků
- 584 – Změna stavu mladých a ostatních zvířat
- 585 – Aktivace materiálů a zboží
- 586 – Aktivace vnitropodnikových služeb
- 587 – Aktivace dlouhodobého nehmotného majetku
- 588 – Aktivace dlouhodobého hmotného majetku

59 – Daně z příjmů, převodové účty a rezerva na daň z příjmů

- 591 – Daň z příjmů splatná
- 592 – Daň z příjmů odložená
- 593 – Tvorba a zúčtování rezervy na daň z příjmů
- 595 – Dodatečné odvody daně z příjmů
- 596 – Převod podílu na výsledku hospodaření společníkům v.o.s. a komplementářům k.s.
- 597 – Převod provozních nákladů
- 598 – Převod finančních nákladů
- 599 – Náklady hospodářských středisek

Účtová třída 6 – VÝNOSY

60 – Tržby za vlastní výkony a zboží

- 601 – Tržby za vlastní výrobky
- 602 – Tržby z prodeje služeb
- 604 – Tržby za zboží

64 – Jiné provozní výnosy

- 641 – Tržby z prodeje dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku
- 642 – Tržby z prodeje materiálu
- 644 – Smluvní pokuty a úroky z prodlení
- 646 – Výnosy z odepsaných pohledávek
- 647 – Mimořádné provozní výnosy
- 648 – Ostatní provozní výnosy

66 – Finanční výnosy

- 661 – Tržby z prodeje cenných papírů a podílů
- 662 – Úroky
- 663 – Kursové zisky
- 664 – Výnosy z přecenění cenných papírů
- 665 – Výnosy z finančního majetku
- 666 – Výnosy z derivátových operací
- 667 – Mimořádné finanční výnosy
- 668 – Ostatní finanční výnosy

69 – Převodové účty

- 697 – Převod provozních výnosů
- 698 – Převod finančních výnosů
- 699 – Výnosy hospodářských středisek

Účtová třída 7 – ZÁVĚRKOVÉ A PODROZVAHOVÉ ÚČTY

70 – Účty rozvažné

- 701 – Počáteční účet rozvažný
- 702 – Konečný účet rozvažný

71 – Účet zisků a ztrát

- 710 – Účet zisků a ztrát

75 až 79 – Podrozvahové účty

Účtová třída 8 a 9 – VNITROPODNIKOVÉ ÚČETNICTVÍ

Jitka Vachtová – vzdělávání
www.ucetnicek.cz

Literatura: Maturitní okruhy z účetnictví 2022
od Pavla Štoha

Příloha č. 3: Peněžní deník str. 1

Peněžní deník (zkrácený)

XY

IČ: 251587966

Rok: 2023

Dne: 06.02.2024

Strana 1

Tisk vybraných záznamů

Datum	Označení dokladu	Text	Účet	Hotovost příjem	Hotovost výdej	Prostředky na účtech příjem	Prostředky na účtech výdej	Příjmy pro základ daně	Příjmy nezvyšující základ daně	Výdaje pro základ daně	Výdaje nesnižující základ daně	DPH příjem	DPH výdej	Průběžný příjem	Průběžný výdej	
				1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
Převedeno k 01.01.2023																
01.01.2023	KBVBU00	Vklad na bankovní účet	KB			400000,00		400000,00								
01.01.2023	PPD00	Vklad do pokladny	HP	50000,00				50000,00								
01.01.2023	VPD01	Správní poplatek	HP		1000,00					1000,00						
05.01.2023	VPD02	Uhrada právníkovi	HP		8000,00					8000,00						
10.01.2023	VPD03	Nákup odborné publikac	HP		10500,00					10500,00						
13.01.2023	KBVBU01	Zaplacení FAP01 - náku	KB				25000,00			25000,00						
13.01.2023	KBVBU02	Nájem na celý rok 2022	KB				240000,00			240000,00						
16.01.2023	KBVBU03	Zaplacení FAP03 - náku	KB				60000,00			60000,00						
16.01.2023	VPD04	Uhrazená doprava za tis	HP		500,00					500,00						
30.01.2023	VPD05	Nákup kancelářských pc	HP		835,00					835,00						
Leden - Součet na konci měsíce				50 000,00	20 835,00	400 000,00	325 000,00	0,00	450 000,00	345 835,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Stav hotovosti:				29 165,00	Stav prostředků na účtech:	75 000,00	Rozdíl příjmů a výdajů pro základ daně z příjmů:	-345 835,00	Rozdíl příjmů a výdajů celkem (Hospodářský výsledek):	104 165,00	Stav průběžných položek:	0,00				
05.02.2023	KBVBU04	Nákup automobilu BMW	KB				200000,00			200000,00						
13.02.2023	KBVBU05	Příjem za zboží (FAV01)	KB				2000,00	2000,00								
15.02.2023	KBVBU06	Příjem za účetní a daňov	KB				50000,00	50000,00								
22.02.2023	KBVBU07	Příjem za prodej odborn	KB				4000,00	4000,00								
Únor - Součet na konci měsíce				50 000,00	20 835,00	456 000,00	525 000,00	56 000,00	450 000,00	345 835,00	200 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Stav hotovosti:				29 165,00	Stav prostředků na účtech:	69 000,00	Rozdíl příjmů a výdajů pro základ daně z příjmů:	-289 835,00	Rozdíl příjmů a výdajů celkem (Hospodářský výsledek):	-39 835,00	Stav průběžných položek:	0,00				
03.03.2023	KBVBU08	Nákup odborné publikac	KB				7500,00			7500,00						
05.03.2023	KBVBU09	Příjem za účetní a daňov	KB				70000,00	70000,00								
15.03.2023	KBVBU10	Účetní a daňové služby	KB				90000,00	90000,00								
Březen - Součet na konci měsíce				50 000,00	20 835,00	616 000,00	532 500,00	216 000,00	450 000,00	353 335,00	200 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Stav hotovosti:				29 165,00	Stav prostředků na účtech:	83 500,00	Rozdíl příjmů a výdajů pro základ daně z příjmů:	-137 335,00	Rozdíl příjmů a výdajů celkem (Hospodářský výsledek):	112 865,00	Stav průběžných položek:	0,00				
06.04.2023	PPD01	Prodej odborné publikac	HP	6000,00				6000,00								
17.04.2023	KBVBU11	Nákup softwaru POHOC	KB				19980,00			19980,00						
Duben - Součet na konci měsíce				56 000,00	20 835,00	616 000,00	552 480,00	222 000,00	450 000,00	373 315,00	200 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Stav hotovosti:				35 165,00	Stav prostředků na účtech:	63 520,00	Rozdíl příjmů a výdajů pro základ daně z příjmů:	-151 315,00	Rozdíl příjmů a výdajů celkem (Hospodářský výsledek):	98 685,00	Stav průběžných položek:	0,00				
25.05.2023	KBVBU12	Účetní a daňové služby	KB				80000,00	80000,00								
31.05.2023	VPD06	Vyúčtování za telefonní h	HP		4680,00					4680,00						
Květen - Součet na konci měsíce				56 000,00	25 515,00	696 000,00	552 480,00	302 000,00	450 000,00	377 995,00	200 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Stav hotovosti:				30 485,00	Stav prostředků na účtech:	143 520,00	Rozdíl příjmů a výdajů pro základ daně z příjmů:	-75 995,00	Rozdíl příjmů a výdajů celkem (Hospodářský výsledek):	174 005,00	Stav průběžných položek:	0,00				
15.06.2023	VPD07	Nákup odborné publikac	HP		15000,00					15000,00						
Převádí se:				56 000,00	40 515,00	696 000,00	552 480,00	302 000,00	450 000,00	392 995,00	200 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
				1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	

Zdroj: Vlastní zpracování dle účetního programu POHODA

Příloha č. 4: Peněžní deník str. 2

Peněžní deník (zkrácený)

XY

IČ: 251587966

Rok: 2023

Dne: 06.02.2024

Strana 2

Tisk vybraných záznamů

Datum	Označení dokladu	Text	Účet	Hotovost příjem	Hotovost výdej	Prostředky na účtech příjem	Prostředky na účtech výdej	Příjmy pro základ daně	Příjmy nezvyšující základ daně	Výdaje pro základ daně	Výdaje nesnižující základ daně	DPH příjem	DPH výdej	Průběžný příjem	Průběžný výdej	
				1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
Převedeno:				56 000,00	40 515,00	696 000,00	552 480,00	302 000,00	450 000,00	392 995,00	200 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Červen - Součet na konci měsíce				56 000,00	40 515,00	696 000,00	552 480,00	302 000,00	450 000,00	392 995,00	200 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Stav hotovosti: 15 485,00 Stav prostředků na účtech: 143 520,00 Rozdíl příjmů a výdajů pro základ daně z příjmů: -90 995,00 Rozdíl příjmů a výdajů celkem (Hospodářský výsledek): 159 005,00 Stav průběžných položek: 0,00																
24.08.2023	KBVBU13	Účetní a daňové služby	KB			100000,00		100000,00								
31.08.2023	VPD08	Poskytnutý finanční dar	HP		2000,00						2000,00					
Srpen - Součet na konci měsíce				56 000,00	42 515,00	796 000,00	552 480,00	402 000,00	450 000,00	392 995,00	202 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Stav hotovosti: 13 485,00 Stav prostředků na účtech: 243 520,00 Rozdíl příjmů a výdajů pro základ daně z příjmů: 9 005,00 Rozdíl příjmů a výdajů celkem (Hospodářský výsledek): 257 005,00 Stav průběžných položek: 0,00																
07.09.2023	PPD02	Účetní a daňové služby	HP	115000,00				115000,00								
Září - Součet na konci měsíce				171 000,00	42 515,00	796 000,00	552 480,00	517 000,00	450 000,00	392 995,00	202 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Stav hotovosti: 128 485,00 Stav prostředků na účtech: 243 520,00 Rozdíl příjmů a výdajů pro základ daně z příjmů: 124 005,00 Rozdíl příjmů a výdajů celkem (Hospodářský výsledek): 372 005,00 Stav průběžných položek: 0,00																
14.10.2023	KBVBU14	Účetní a daňové služby	KB			180000,00		180000,00								
28.10.2023	PPD03	Prodej odborné publikace	HP	12000,00				12000,00								
Říjen - Součet na konci měsíce				183 000,00	42 515,00	976 000,00	552 480,00	709 000,00	450 000,00	392 995,00	202 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Stav hotovosti: 140 485,00 Stav prostředků na účtech: 423 520,00 Rozdíl příjmů a výdajů pro základ daně z příjmů: 316 005,00 Rozdíl příjmů a výdajů celkem (Hospodářský výsledek): 584 005,00 Stav průběžných položek: 0,00																
15.11.2023	KBVBU15	Výplata čisté mzdy	KB				17705,00			17705,00						
15.11.2023	KBVBU16	Odvod sociálního pojištění	KB				5260,00			5260,00						
15.11.2023	KBVBU17	Odvod zdravotního pojištění	KB				2700,00			2700,00						
15.11.2023	KBVBU18	Odvod daně ze mzdy zar	KB				95,00			95,00						
Listopad - Součet na konci měsíce				183 000,00	42 515,00	976 000,00	578 240,00	709 000,00	450 000,00	418 755,00	202 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Stav hotovosti: 140 485,00 Stav prostředků na účtech: 397 780,00 Rozdíl příjmů a výdajů pro základ daně z příjmů: 290 245,00 Rozdíl příjmů a výdajů celkem (Hospodářský výsledek): 538 245,00 Stav průběžných položek: 0,00																
15.12.2023	KBVBU19	Výplata čisté mzdy	KB				17705,00			17705,00						
15.12.2023	KBVBU20	Odvod sociálního pojištění	KB				5260,00			5260,00						
15.12.2023	KBVBU21	Odvod zdravotního pojištění	KB				2700,00			2700,00						
15.12.2023	KBVBU22	Odvod daně ze mzdy zar	KB				95,00			95,00						
15.12.2023	KBVBU23	První mimořádná splátka	KB				90000,00				90000,00					
15.12.2023	KBVBU24	Splátky leasingu	KB				14814,82			14814,82						
17.12.2023	KBVBU25	Účetní a daňové služby	KB			150000,00		150000,00								
28.12.2023	PPD04	Účetní a daňové služby	HP	58000,00				58000,00								
31.12.2023	KBVBU26	Bankovní poplatky	KB				450,00			450,00						
31.12.2023	KBVBU29	Zdravotní pojištění OSVC	KB				30573,00				30573,00					
31.12.2023	KBVBU30	Sociální pojištění OSVC	KB				66127,00				66127,00					
31.12.2023	VPD09	Nájemné parkovacího m	HP		11000,00						11000,00					
31.12.2023	VPD10	Cestovní náhrada - park	HP		2750,00						2750,00					
31.12.2023	VPD11	Oprava automobilu BMW	HP		9000,00						9000,00					
Převádí se:				241 000,00	65 265,00	1 126 000,00	805 964,82	917 000,00	450 000,00	459 779,82	411 450,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
				1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	

Příloha č. 5: Peněžní deník str. 3

Peněžní deník (zkrácený)

Strana 3

XY

IČ: 251587966

Rok: 2023

Dne: 06.02.2024

Tisk vybraných záznamů

Datum	Označení dokladu	Text	Účet	Hotovost příjem	Hotovost výdej	Prostředky na účtech příjem	Prostředky na účtech výdej	Příjmy pro základ daně	Příjmy nezvyšující základ daně	Výdaje pro základ daně	Výdaje nesnižující základ daně	DPH příjem	DPH výdej	Průběžný příjem	Průběžný výdej
				1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Převedeno:				241 000,00	65 265,00	1 126 000,00	805 964,82	917 000,00	450 000,00	459 779,82	411 450,00	0,00	0,00	0,00	0,00
31.12.2023	VPD12	Náklady na reprezentaci HP			4560,00						4560,00				
31.12.2023	VPD13	Nájemné parkovacího m HP			2000,00					2000,00					
31.12.2023	VPD14	Pohonné hmoty BMW HP			15600,00						15600,00				
31.12.2023	VPD15	Pohonné hmoty Škoda HP			2300,00					2300,00					
31.12.2023	VPD16	Výběr pro vlastní potřebu HP			5000,00						5000,00				
Prosinec - Součet na konci měsíce				241 000,00	94 725,00	1 126 000,00	805 964,82	917 000,00	450 000,00	464 079,82	436 610,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Stav hotovosti:				146 275,00	Stav prostředků na účtech:	320 035,18	Rozdíl příjmů a výdajů pro základ daně z příjmů:	452 920,18	Rozdíl příjmů a výdajů celkem (Hospodářský výsledek):	486 310,18	Stav průběžných položek:	0,00			
Převádí se:				241 000,00	94 725,00	1 126 000,00	805 964,82	917 000,00	450 000,00	464 079,82	436 610,00	0,00	0,00	0,00	0,00
				1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Tisk vybraných záznamů: Datum >= 01.01.2023, Datum <= 31.12.2023

Zdroj: Vlastní zpracování dle účetního programu POHODA

Příloha č. 6: Přiznání k dani z příjmů FO str. 1

Než začnete vyplňovat tiskopis, přečtěte si, prosím, pokyny.

Finančnímu úřadu pro / Specializovanému finančnímu úřadu

Územnímu pracovišti v, ve, pro

Vytištěno aplikací EPO

01 Daňové identifikační číslo

02 Rodné číslo

03 DAP¹⁾
 řádné XXX opravné dodatečné

04 Kód rozlišení typu DAP²⁾

05 DAP podává poradce na základě plné moci k zastupování
 ano ne XXX

05a Zákonná povinnost ověření účetní závěrky auditorem¹⁾
 ano ne XXX

Důvody pro podání dodatečného DAP zjištěny dne

Datum

PŘIZNÁNÍ
k dani z příjmů fyzických osob
 podle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“)
 za zdaňovací období (kalendářní rok) nebo jeho část²⁾ od do
 dále jen „DAP“

1. ODDÍL – Údaje o poplatníkovi

06 Příjmení XY		07 Rodné příjmení*)		08 Jméno(-a) XY	
09 Titul*)		10 Státní příslušnost		11 Číslo pasu	

Adresa místa pobytu v den podání DAP

12 Obec		13 Ulice / část obce		14 Číslo popisné/orientační	
15 PSČ	16 Telefon / mobilní telefon*)	17 E-mail*)		18 Stát	

Adresa místa pobytu k poslednímu dni kalendářního roku, za který se daň vyměřuje
 Řádky 19 až 22 vyplňte pouze v případě, že adresa k poslednímu dni kalendářního roku, za který se DAP podává, je rozdílná od adresy v den podání DAP.

19 Obec		20 Ulice / část obce		21 Číslo popisné/orientační		22 PSČ	
---------	--	----------------------	--	-----------------------------	--	--------	--

Adresa místa pobytu na území České republiky, kde se poplatník obvykle ve zdaňovacím období zdržoval
 Řádky 23 až 28 vyplňte pouze v případě, že nemáte bydliště (trvalý pobyt) na území České republiky.

23 Obec		24 Ulice / část obce		25 Číslo popisné/orientační			
26 PSČ		27 Telefon / mobilní telefon*)		28 E-mail*)			

29 Kód státu – vyplň jen daňový rezident 29a Výše celosvětových příjmů Kč

30 Transakce uskutečněné se zahraničními spojenými osobami¹⁾ ano ne XXX

25 5405 MFin 5405 vzor č. 28

1

Příloha č. 7: Přiznání k dani z příjmů FO str. 2

2. ODDÍL – Dílčí základ daně, základ daně, ztráta			
1. Výpočet dílčího základu daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti (§ 6 zákona)			
	poplatník	finanční úřad	
31	Úhrn příjmů od všech zaměstnavatelů		
32	(neobsazeno)		
33	Daň zaplacená v zahraničí podle § 6 odst. 13 zákona		
34	Dílčí základ daně podle § 6 zákona (ř. 31 – ř. 33)		
35	Úhrn příjmů plynoucí ze zahraničí podle § 6 zákona		
2. Dílčí základy daně z příjmů fyzických osob podle § 6, § 7, § 8, § 9 a § 10 zákona, základ daně a ztráta			
36	Dílčí základ daně ze závislé činnosti podle § 6 zákona (ř. 34)		
37	Dílčí základ daně nebo ztráta ze samostatné činnosti podle § 7 zákona (ř. 113 přílohy č. 1 DAP)	366 800	
38	Dílčí základ daně z kapitálového majetku podle § 8 zákona		
39	Dílčí základ daně nebo ztráta z nájmu podle § 9 zákona (ř. 206 přílohy č. 2 DAP)		
40	Dílčí základ daně z ostatních příjmů podle § 10 zákona (ř. 209 přílohy č. 2 DAP)		
41	Úhrn řádků (ř. 37 + ř. 38 + ř. 39 + ř. 40).	366 800	
42	Základ daně (36 + kladná hodnota z ř. 41)	366 800	
43	(neobsazeno)		
44	Uplatňovaná výše pravomocně stanovené ztráty (maximálně do výše ř. 41)		
45	Základ daně po odečtení ztráty (ř. 42 – ř. 44)	366 800	
3. ODDÍL – Nezdánitelné části základu daně, odčitatelné položky a daň celkem			
Částka podle § 15	Počet měsíců		Počet měsíců
46	Odst. 1 zákona (hodnota bezúplatného plnění – darů/darů)		
47	Odst. 3 a 4 zákona (odečet úroků)		
48	Odst. 5 zákona (penzijní připojištění, penzijní pojištění a doplňkové penzijní spoření)		
49	Odst. 6 zákona (soukromé životní pojištění)		
50	Odst. 7 zákona (odborové příspěvky)		
51	Odst. 8 zákona (úhrada za zkoušky ověřující výsledky dalšího vzdělávání)		
52	§ 34 odst. 4 zákona (výzkum a vývoj)		
53	§ 34 odst. 4 (odpočet na podporu odborného vzdělávání)		
54	Úhrn nezdanitelných částí základu daně a položek odčitatelných od základu daně (ř. 46 + ř. 47 + ř. 48 + ř. 49 + ř. 50 + ř. 51 + ř. 52 + ř. 53)		
55	Základ daně snížený o nezdanitelné části základu daně a položky odčitatelné od základu daně (ř. 45 – ř. 54)	366 800	
56	Základ daně zaokrouhlený na celé sta Kč dolů	366 800	
57	Daň podle § 16 zákona	55 020,00	
4. ODDÍL – Daň celkem, ztráta			
58	Daň podle § 16 zákona (ř. 57) nebo částka z ř. 330 přílohy č. 3 DAP	55 020,00	
59	(neobsazeno)		
60	Daň zaokrouhlená na celé Kč nahoru	55 020	
61	Daňová ztráta – zaokrouhlená na celé Kč nahoru bez znaménka minus	0	
5. ODDÍL – Uplatnění slev na dani a daňového zvýhodnění			
62	Slevy celkem podle § 35 odst. 1 zákona		
62a	Sleva za zastavenou exekuci podle § 35 odst. 4 zákona		
63	Sleva podle § 35a nebo § 35b zákona		
Tab. č. 1 ÚDAJE O MANŽELCE (MANŽELOVI)			
Příjmení, jméno, titul*) manželky (manžela)		Rodné číslo	

Příloha č. 8: Přiznání k dani z příjmů FO str. 3

Částka podle § 35ba odst. 1	Počet měsíců	Počet měsíců
64 písm. a) zákona (základní sleva na poplatníka)		30 840
65a) písm. b) zákona (sleva na manželku/manžela)		
65b) písm. b) zákona (sleva na manželku/manžela, která/který je držitelem ZTP/P)		
66 písm. c) zákona (základní sleva na invaliditu – pro poživatele invalidního důchodu pro invaliditu prvního nebo druhého stupně)		
67 písm. d) zákona (rozšířená sleva na invaliditu – pro poživatele invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně)		
68 písm. e) zákona (sleva na držitele průkazu ZTP/P)		
69 písm. f) zákona (sleva na studenta)		
69a písm. g) zákona (sleva za umístění dítěte)		
69b (neobsazeno)		
70 Úhrn slev na dani podle § 35, § 35a, § 35b a § 35ba zákona (f. 62 + 62a + f. 63 + f. 64 + f. 65a + f. 65b + f. 66 + f. 67 + f. 68 + f. 69 + f. 69a)		30 840
71 Daň po uplatnění slev podle § 35, § 35a, § 35b a § 35ba zákona (f. 60 – f. 70)		24 180

Tab. č. 2 ÚDAJE O DĚTECH ŽIJÍCÍCH S POPLATNÍKEM VE SPOLEČNĚ HOSPODAŘÍCÍ DOMÁCNOSTI

	Příjmení a jméno	Rodné číslo	Počet měsíců ve výši na jedno dítě		Počet měsíců ve výši na druhé dítě		Počet měsíců ve výši na třetí a další dítě	
			bez ZTP/P	se ZTP/P	bez ZTP/P	se ZTP/P	bez ZTP/P	se ZTP/P
1	2	3	4	5				
1	AB AB		12					
2								
3								
4								
	Celkem		12					

72 Daňové zvýhodnění na vyživované dítě	15 204
73 Sleva na dani (částka z ř. 72, uplatněná maximálně do výše daně na ř. 71)	15 204
74 Daň po uplatnění slevy podle § 35c zákona (ř. 71 – ř. 73)	8 976
74a Daň ze samostatného základu daně podle § 16a zákona (částka z ř. 4.14 přílohy č. 4 DAP)	
75 Daň celkem (ř. 74 + ř. 74a)	8 976
76 Daňový bonus (ř. 72 – ř. 73)	0
77 Daň celkem po úpravě o daňový bonus (ř. 75 – ř. 76), pokud je na řádku záporné číslo uveďte nulu	8 976
77a Daňový bonus po odpočtu daně (ř. 76 – ř. 75), pokud je na řádku záporné číslo uveďte nulu	0

6. ODDÍL – Dodatečné DAP

78 Poslední známá daň	
79 Zjištěná daň podle § 141 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu (ř. 77 nebo ř. 77a)	
80 Rozdíl řádků (ř. 79 – ř. 78): zvýšení (+) částka daně se zvyšuje, snížení (–) částka daně se snižuje	
81 Poslední známá daň – daňová ztráta podle § 5 zákona	
82 Zjištěná ztráta podle § 141 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu (ř. 61)	
83 Rozdíl řádků (ř. 82 – ř. 81): zvýšení (+) – daňová ztráta se zvyšuje, snížení (–) daňová ztráta se snižuje	

7. ODDÍL – Placení daně

84 Úhrm sražených záloh na daň z příjmů ze závislé činnosti (po slevách na dani)	
85 Na zbývajících zálohách zapláceno poplatníkem celkem	
86 Úhrm záloh podle § 38lk zaplacených poplatníkem v paušálním režimu	
87 Sražená daň podle § 36 odst. 6 zákona	
87a Sražená daň podle § 36 odst. 7 zákona	
88 Zajištěná daň plátcem podle § 38e zákona	
89 Úhrm vyplacených měsíčních daňových bonusů podle § 35d zákona (včetně případného doplatku na daňovém bonusu)	
90 Zaplacená daňová povinnost (záloha) podle § 38gb odst. 2 zákona	
91 Zbývá doplatit (ř. 77 – ř. 77a – ř. 84 – ř. 85 – ř. 86 – ř. 87 – ř. 87a – ř. 88 + ř. 89 – ř. 90): (+) zbývá doplatit, (–) zapláceno více	8 976

Příloha č. 9: Přiznání k dani z příjmů FO str. 4

PŘÍLOHA č. 1

je součástí tiskopisu PŘIZNÁNÍ k dani z příjmů fyzických osob za zdaňovací období 2023 – 25 5405 MFin 5405 vzor č. 28 (dále jen „DAP“)

Rodné číslo:

Částky uveďte v celých Kč. Číselné hodnoty počítané v průběhu výpočtu daňové povinnosti jsou ukazateli ve smyslu ustanovení § 146 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů a jejich zaokrouhlení se provádí s přesností na dvě desetinná místa. Postupné zaokrouhlování ve dvou nebo více stupních je nepřipustné.

Výpočet dílčího základu daně ze samostatné činnosti (§ 7 zákona)

1. Výpočet dílčího základu daně z příjmů ze samostatné činnosti (§ 7 zákona)

Příjmy plynoucí ze zdrojů na území České republiky a příjmy plynoucí ze zdrojů v zahraničí

Vedu daňovou evidenci ¹⁾	☐	Vedu účetnictví ¹⁾	☐	Uplatňuji výdaje procentem z příjmů ¹⁾	XXXX
-------------------------------------	--------------------------	-------------------------------	--------------------------	---	------

	poplatník	finanční úřad
101 Příjmy podle § 7 zákona	917 000	
102 Výdaje související s příjmy podle § 7 zákona	550 200	
103 (neobsazeno)		
104 Rozdíl mezi příjmy a výdaji (ř. 101 – ř. 102) nebo výsledek hospodaření (zisk, ztráta)	366 800	
105 Úhrn částek podle § 5, § 23 zákona a ostatní úpravy podle zákona zvyšující – uveďte úhrn částek zvyšujících výsledek hospodaření nebo rozdíl mezi příjmy a výdaji. Podkladem jsou částky uvedené v odd. E na str. (2)		
106 Úhrn částek podle § 5, § 23 zákona a ostatní úpravy podle zákona snižující – uveďte úhrn částek snižujících výsledek hospodaření nebo rozdíl mezi příjmy a výdaji. Podkladem jsou částky uvedené v odd. E na str. (2)		
107 Část příjmů nebo výsledku hospodaření před zdaněním (zisk), kterou rozdělujete na spolupracující osobu (osoby) podle § 13 zákona, včetně člena rodiny zúčastněného na provozu rodinného závodu		
108 Část výdajů nebo výsledku hospodaření před zdaněním (ztráta), kterou rozdělujete na spolupracující osobu (osoby) podle § 13 zákona, včetně člena rodiny zúčastněného na provozu rodinného závodu		
109 Část příjmů nebo výsledku hospodaření před zdaněním (zisk), která připadla na Vás jako na spolupracující osobu podle § 13 zákona, včetně člena rodiny zúčastněného na provozu rodinného závodu		
110 Část výdajů nebo výsledku hospodaření před zdaněním (ztráta), která připadla na Vás jako na spolupracující osobu podle § 13 zákona, včetně člena rodiny zúčastněného na provozu rodinného závodu		
111 (neobsazeno)		
112 Váš podíl jako společníka veřejné obchodní společnosti nebo komplementáře komanditní společnosti. Vykáže-li společnost ztrátu, označte svůj podíl znaménkem minus (-)		
113 Dílčí základ daně (ztráta) z příjmů podle § 7 zákona (ř. 104 + ř. 105 – ř. 106 – ř. 107 + ř. 108 + ř. 109 – ř. 110 + ř. 112)	366 800	

2. Doplnující údaje (§ 7 zákona)

A. Údaje o obratu a odpisech

Roční úhrn čistého obratu

Uplatněné odpisy celkem

Z toho odpisy nemovitých věcí

B. Druh činnosti ²⁾

Název hlavní (převažující) činnosti

ÚČETNICKÉ A AUDITORSKÉ ČINNOSTI; DAŇOVÉ PORADENSTVÍ	Sazba výdajů % z příjmů	Příjmy	Výdaje	CZ - NACE
	60	917 000	550 200	

Název dalších činností

ÚČETNICKÉ A AUDITORSKÉ ČINNOSTI; DAŇOVÉ PORADENSTVÍ	Sazba výdajů % z příjmů	Příjmy	Výdaje	CZ - NACE
Celkem		917 000	550 200	

25 5405/P1 MFin 5405/P1 - vzor č. 19

(1)

Příloha č. 10: Konečný stav bankovního účtu

Stav bankovních účtů (měsíční přehled)

XY IČ: 251587966 Rok: 2023 Dne: 06.02.2024 Strana 1 Tisk všech záznamů

KB	000000000000				Měna: Kč
Rok	Měsíc	Kredit	Debet	Pohyb	Stav
2023	Leden	400 000,00	325 000,00	75 000,00	75 000,00
2023	Únor	56 000,00	200 000,00	-144 000,00	-69 000,00
2023	Březen	160 000,00	7 500,00	152 500,00	83 500,00
2023	Duben	0,00	19 980,00	-19 980,00	63 520,00
2023	Květen	80 000,00	0,00	80 000,00	143 520,00
2023	Červen	100 000,00	0,00	100 000,00	243 520,00
2023	Červenec	180 000,00	0,00	180 000,00	423 520,00
2023	Říjen	0,00	25 760,00	-25 760,00	397 760,00
2023	Listopad	0,00	25 760,00	-25 760,00	397 760,00
2023	Prosinec	150 000,00	227 724,82	-77 724,82	320 035,18

Zdroj: Vlastní zpracování dle účetního programu POHODA

Příloha č. 11: Pokladní kniha

Pokladní kniha od 01.01.2023 do 31.12.2023

XY IČ: 251587966 Rok: 2023 Dne: 06.02.2024 Strana 1 Tisk všech záznamů

Datum	Doklad	Název	Částka	Přijato	Vydáno	Stav
HP		Hlavní pokladna				Měna: Kč
		Stav k 01.01.2023				0,00
01.01.2023	PPD00	Vklad do pokladny	P 50 000,00	50 000,00	0,00	50 000,00
01.01.2023	VPD01	Šprávní poplatek	V 1 000,00	50 000,00	1 000,00	49 000,00
05.01.2023	VPD02	Úhrada právníkovi	V 8 000,00	50 000,00	9 000,00	41 000,00
10.01.2023	VPD03	Nákup odborné publikace	V 10 500,00	50 000,00	19 500,00	30 500,00
16.01.2023	VPD04	Uhrazená doprava za tisk	V 500,00	50 000,00	20 000,00	30 000,00
30.01.2023	VPD05	Nákup kancelářských potřeb	V 835,00	50 000,00	20 835,00	29 165,00
06.04.2023	PPD01	Prodej odborné publikace	P 6 000,00	56 000,00	20 835,00	35 165,00
31.05.2023	VPD06	Vyúčtování za telefonní hov.	V 4 680,00	56 000,00	25 515,00	30 485,00
15.06.2023	VPD07	Nákup odborné publikace	V 15 000,00	56 000,00	40 515,00	15 485,00
31.08.2023	VPD08	Poskytnutý finanční dar	V 2 000,00	56 000,00	42 515,00	13 485,00
07.09.2023	PPD02	Účetní a daňové služby	P 115 000,00	171 000,00	42 515,00	128 485,00
28.10.2023	PPD03	Prodej odborné publikace	P 12 000,00	183 000,00	42 515,00	140 485,00
28.12.2023	PPD04	Účetní a daňové služby	P 58 000,00	241 000,00	42 515,00	198 485,00
31.12.2023	VPD09	Nájemné parkovacího místa	V 11 000,00	241 000,00	53 515,00	187 485,00
31.12.2023	VPD10	Cestovní náhrada - parkov.	V 2 750,00	241 000,00	56 265,00	184 735,00
31.12.2023	VPD11	Oprava automobilu BMW	V 9 000,00	241 000,00	65 265,00	175 735,00
31.12.2023	VPD12	Náklady na reprezentaci	V 4 560,00	241 000,00	69 825,00	171 175,00
31.12.2023	VPD13	Nájemné parkovacího místa	V 2 000,00	241 000,00	71 825,00	169 175,00
31.12.2023	VPD14	Pohonné hmoty BMW	V 15 600,00	241 000,00	87 425,00	153 575,00
31.12.2023	VPD15	Pohonné hmoty Škoda	V 2 300,00	241 000,00	89 725,00	151 275,00
31.12.2023	VPD16	Výběr pro vlastní potřebu	V 5 000,00	241 000,00	94 725,00	146 275,00
		Stav k 31.12.2023				146 275,00

Zdroj: Vlastní zpracování dle účetního programu POHODA

Příloha č. 12: Účetní deník sr. I

Účetní deník

XY

IČ: 564355678

Rok: 2023

Dne: 06.02.2024

Strana 1

Tisk všech záznamů

Datum	Číslo	Zdroj	Text	MD	DAL	Částka
01.01.2023		PÚ	Počáteční stav účtu 211	211000	701000	50 000,00
01.01.2023		PÚ	Počáteční stav účtu 221	221000	701000	400 000,00
01.01.2023		PÚ	Počáteční stav účtu 411	701000	411000	450 000,00
01.01.2023	VPD01	PO	Správní poplatek	538000	211000	1 000,00
05.01.2023	KBVBU04	BV	Nákup osobního automobilu	321000	221000	200 000,00
05.01.2023	KBVBU05	BV	Příjem za zboží FAV01	221000	311000	2 000,00
05.01.2023	VPD02	PO	Úhrada právníkovi	518000	211000	8 000,00
09.01.2023	FAP01	FP	Nákup počítače	501000	321000	25 000,00
10.01.2023	FAP02	FP	Nájemné za celý rok	383000	321000	240 000,00
10.01.2023	VPD03	PO	Nákup odborné publikace	132000	211000	10 500,00
12.01.2023	FAP03	FP	Nákup tiskárny	501000	321000	60 000,00
13.01.2023	KBVBU01	BV	Zaplacení počítače FAP01	321000	221000	25 000,00
13.01.2023	KBVBU02	BV	Úhrada nájmu za celý rok 2022	321000	221000	240 000,00
15.01.2023	KBVBU06	BV	Účetní a daňové služby	221000	311000	50 000,00
16.01.2023	KBVBU03	BV	Zaplacení tiskárny FAP03	321000	221000	60 000,00
16.01.2023	VPD04	PO	Uhrazená doprava za tiskárnu	518000	211000	500,00
30.01.2023	VPD05	PO	Nákup kancelářských potřeb	501000	211000	835,00
02.02.2023	FAP04	FP	Nákup osobního automobilu BMW	042000	321000	200 000,00
05.02.2023	FAV01	FV	Prodej odborné publikace	311000	604000	2 000,00
05.02.2023	VUD01	IN	Zařazení osobního automobilu	022000	042000	200 000,00
05.02.2023	VUD02	IN	Vyskladnění zboží	504000	132000	1 500,00
06.02.2023	FAV02	FV	Účetní a daňové služby	311000	602000	50 000,00
20.02.2023	FAV03	FV	Účetní a daňové služby	311000	602000	70 000,00
22.02.2023	FAV04	FV	Předpis odborné publikace	311000	604000	4 000,00
22.02.2023	KBVBU07	BV	Příjem odborné publikace	221000	311000	4 000,00
22.02.2023	VUD03	IN	Vyskladnění zboží	504000	132000	3 000,00
03.03.2023	FAP05	FP	Nákup odborné publikace	132000	321000	7 500,00
03.03.2023	KBVBU08	BV	Úhrada odborné publikace	321000	221000	7 500,00
05.03.2023	FAV05	FV	Účetní a daňové služby	311000	602000	90 000,00
05.03.2023	KBVBU09	BV	Účetní a daňové služby	221000	311000	70 000,00
15.03.2023	KBVBU10	BV	Účetní a daňové služby	221000	311000	90 000,00
06.04.2023	PPD01	PO	Prodej odborné publikace	211000	604000	6 000,00
06.04.2023	VUD04	IN	Vyskladnění zboží	504000	132000	4 500,00
10.04.2023	FAP06	FP	Faktura za POHODA software	518000	321000	19 980,00
17.04.2023	KBVBU11	BV	Výdej za software POHODA	321000	221000	19 980,00
02.05.2023	FAV06	FV	Účetní a daňové služby	311000	602000	80 000,00
25.05.2023	KBVBU12	BV	Účetní a daňové služby	221000	311000	80 000,00
31.05.2023	VPD06	PO	Vyúčtování za telefonní hovory	518000	211000	4 680,00
15.06.2023	VPD07	PO	Nákup odborné publikace	132000	211000	15 000,00
10.08.2023	FAV07	FV	Účetní a daňové služby	311000	602000	100 000,00
24.08.2023	KBVBU13	BV	Účetní a daňové služby	221000	311000	100 000,00
31.08.2023	VPD08	PO	Poskytnutý finanční dar	543000	211000	2 000,00
07.09.2023	PPD02	PO	Účetní a daňové služby	211000	602000	115 000,00
01.10.2023	FAV08	FV	Účetní a daňové služby	311000	602000	180 000,00

Zdroj: Vlastní zpracování dle účetního programu POHODA

Příloha č. 13: Účetní deník str.2

Účetní deník

XY

IČ: 564355678

Rok: 2023

Dne: 06.02.2024

Strana 2

Tisk všech záznamů

Datum	Číslo	Zdroj	Text	MD	DAL	Částka
14.10.2023	KBVBU14	BV	Účetní a daňové služby	311000	221000	180 000,00
28.10.2023	PPD03	PO	Prodej odborné publikace	221000	604000	12 000,00
28.10.2023	VUD05	IN	Vyskladnění zboží	504000	132000	9 000,00
31.10.2023	VUD06	IN	Hrubá mzda	521000	331000	20 000,00
31.10.2023	VUD07	IN	Sociální pojištění zaměstnance	331000	336000	1 300,00
31.10.2023	VUD08	IN	Zdravotní pojištění zaměstnance	331000	336000	900,00
31.10.2023	VUD09	IN	Odvod daně ze mzdy zaměstnance	331000	342000	95,00
31.10.2023	VUD10	IN	Odvod sociálního a zdravotního pojištění zaměstnavatel	524000	336000	6 760,00
15.11.2023	KBVBU15	BV	Výplata čisté mzdy za říjen	331000	221000	17 705,00
15.11.2023	KBVBU16	BV	Odvod sociálního pojištění	336000	221000	5 260,00
15.11.2023	KBVBU17	BV	Odvod zdravotního pojištění	336000	221000	2 700,00
15.11.2023	KBVBU18	BV	Odvod daně ze mzdy	342000	221000	95,00
30.11.2023	VUD11	IN	Hrubá mzda	521000	331000	20 000,00
30.11.2023	VUD12	IN	Sociální pojištění	331000	336000	1 300,00
30.11.2023	VUD13	IN	Zdravotní pojištění	331000	336000	900,00
30.11.2023	VUD14	IN	Odvod daně ze mzdy zaměstnance	331000	342000	95,00
30.11.2023	VUD15	IN	Odvod sociálního a zdravotního poj. za zaměstnance	524000	336000	6 760,00
04.12.2023	FAV09	FV	Účetní a daňové služby	311000	602000	150 000,00
15.12.2023	KBVBU19	BV	Výplata čisté mzdy za listopad	331000	221000	17 705,00
15.12.2023	KBVBU20	BV	Odvod sociálního pojištění	331000	221000	5 260,00
15.12.2023	KBVBU21	BV	Odvod zdravotního pojištění	336000	221000	2 700,00
15.12.2023	KBVBU22	BV	Odvod daně z mzdy	342000	221000	95,00
15.12.2023	KBVBU23	BV	První mimořádná splátka leasingu	325000	221000	90 000,00
15.12.2023	KBVBU24	BV	Splátky leasingu	518000	221000	14 814,82
17.12.2023	KBVBU25	BV	Účetní a daňové služby	221000	311000	150 000,00
28.12.2023	PPD04	PO	Účetní a daňové služby	211000	602000	58 000,00
31.12.2023	KBVBU26	BV	Bankovní poplatky	568000	221000	450,00
31.12.2023	VPD09	PO	Nájemné parkovacího místa	518000	211000	11 000,00
31.12.2023	VPD10	PO	Cestovní náhrada - parkovné	512000	211000	2 750,00
31.12.2023	VPD11	PO	Oprava automobilu	511000	211000	9 000,00
31.12.2023	VPD12	PO	Náklady na reprezentaci	513000	211000	4 560,00
31.12.2023	VPD13	PO	Nájemné parkovacího místa Škoda	518000	211000	2 000,00
31.12.2023	VPD14	PO	Pohonné hmoty BMW	501000	211000	15 600,00
31.12.2023	VPD15	PO	Pohonné hmoty Škoda	501000	211000	2 300,00
31.12.2023	VUD16	IN	Hrubá mzda	521000	331000	20 000,00
31.12.2023	VUD17	IN	Sociální pojištění zaměstnance	331000	336000	1 300,00
31.12.2023	VUD18	IN	Zdravotní pojištění zaměstnance	331000	336000	900,00
31.12.2023	VUD19	IN	Odvod daně ze mzdy zaměstnance	331000	342000	95,00
31.12.2023	VUD20	IN	Odvod sociální a zdravotního pojištění za zaměstnance	524000	336000	6 760,00
31.12.2023	VUD21	IN	Odpis DHM automobil	551000	082000	40 008,00
31.12.2023	VUD22	IN	Zúčtování nájemného	518000	383000	240 000,00
31.12.2023	VUD23	IN	Předpis leasingu první mimořádné splátky	381000	325000	90 000,00
31.12.2023	VUD24	IN	Předpis leasingu splátky	381000	325000	14 814,82

Zdroj: Vlastní zpracování dle účetního programu POHODA

Příloha č. 14: Účetní deník str. 3

Účetní deník

XY IČ: 564355678 Rok: 2023 Dne: 06.02.2024 Tisk všech záznamů Strana 3

Datum	Číslo	Zdroj	Text	MD	DAL	Částka
31.12.2023	VUD25	IN	Poměrná část mimořádné splátky	518000	381000	3 333,34

Zdroj: BV - bankovní výpis, FP - faktura přijatá, FV - faktura vydaná, PO - pokladna, PH - prodejna, IN - interní doklad, OP - ostatní pohledávka, OZ - ostatní závazek, PZ - přijatá zálohová faktura, VZ - vydaná zálohová faktura, SP - příjemka, SV - výdejka, PR - převodka, VY - výroba, IM - investiční majetek, LM - leasingový majetek, PÚ - počáteční stav účtu, CR - Časové rozlišení, OpP - opravná položka

Zdroj: Vlastní zpracování dle účetního programu POHODA

Příloha č. 15: Výsledovka

Výsledovka

XY IČ: 564355678 Rok: 2023 Dne: 05.02.2024 Tisk vybraných záznamů Strana 1

Číslo účtu	Název účtu	Počáteční stav	Obraty za období MD	Obraty za období D	Obraty rozdíl	Koncový stav
Náklady						
501	Spotřeba materiálu	103 735,00	0,00	0,00	0,00	103 735,00
504	Prodané zboží	18 000,00	0,00	0,00	0,00	18 000,00
511	Opravy a udržování	9 000,00	0,00	0,00	0,00	9 000,00
512	Cestovné	2 750,00	0,00	0,00	0,00	2 750,00
513	Náklady na reprezentaci	4 560,00	0,00	0,00	0,00	4 560,00
518	Ostatní služby	304 308,16	0,00	0,00	0,00	304 308,16
521	Mzdové náklady	60 000,00	0,00	0,00	0,00	60 000,00
524	Zákonné sociální a zdravotní pojištění	20 280,00	0,00	0,00	0,00	20 280,00
538	Ostatní daně a poplatky	1 000,00	0,00	0,00	0,00	1 000,00
543	Poskytnuté dary v provozní oblasti	2 000,00	0,00	0,00	0,00	2 000,00
551	Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmc	40 008,00	0,00	0,00	0,00	40 008,00
568	Ostatní a mimořádné finanční náklady	450,00	0,00	0,00	0,00	450,00
Náklady celkem		566 091,16	0,00	0,00	0,00	566 091,16
Výnosy						
602	Tržby z prodeje služeb	893 000,00	0,00	0,00	0,00	893 000,00
604	Tržby za zboží	24 000,00	0,00	0,00	0,00	24 000,00
Výnosy celkem		917 000,00	0,00	0,00	0,00	917 000,00
Hospodářský zisk za období					0,00	
Hospodářský zisk celkem						350 908,84

Tisk vybraných záznamů: Datum >= 01.01.2023, Datum <= 31.12.2023

Zdroj: Vlastní zpracování dle účetního programu POHODA